

tre'

cơn sốt bitcoin

VŨ HIẾN

qua sông chờ đoạn cầu...

DU UYÊN

nước mất & mất nước

TƯỜNG NANG TIẾN

món quà kỳ diệu

GIÓ VIVU

quỳnh dao, một bông tuyết đã lặng lẽ rơi

ĐINH YÊN THẢO

giọt lệ “careless whisper”

TÁM VẠN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Nhà thờ cổ Saint Mary
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Cơn sốt Bitcoin
9		Mộc Mạc	Lời tử tế
10	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN	Trần Lý Lê	Fluoride và sức khỏe
12	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ	
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Đêm Cẩm Nhân. đốt lửa nghe sư đàn
16		Đinh Yên Thảo	Quỳnh Dao một bông tuyết đã lặng lẽ rơi
18		Vi Lê	Tản mạn mùa Giáng Sinh
21	AN SINH XÃ HỘI	Angie Hồ Quang	Trợ cấp hưu trí
23	MIẾNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Qua sông chớ đoạn cầu...
27	TRANG THU TÍN	Trẻ	
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Việc chào hỏi
29	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Những sáng tạo đầy ấn tượng
30		Cổ Ngư	Đức Bà hồi sinh
34		Tạ Phong Tấn	Coi bói
36		Uyển Ca	Bánh tổ chiên món ăn gợi nhớ bằng quơ
39		Nguyễn Thị Thanh Dương	Giáng sinh ngọt ngào
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Shucked
43	MẸO VẶT	Hoàng Hương	Mẹo dọn dẹp
44		Tám Vạn	Giọt lệ "Careless Whisper"
46	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Gi-lê len phong cách
48	TRANG THƠ	Đỗ Quang Nghĩa	
50	TRUYỆN NGẮN	Nguyễn Thị Thanh Dương	Mời nhau tiệc Giáng Sinh này
53	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Thành tựu đáng mừng
54		Trần Mộng Tú	Khi nhà văn qua đời
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Phá lẩu
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RẺ KA	Trẻ	Lược sử ngành thú y
60	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Lê Kung Diễm	Chợ Giáng Sinh ở Berlin
63	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Sản phẩm ưu hạng 2024
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Café de Flore
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Nursing Home - Viện dưỡng lão
66		Đào Thị Thanh Tuyền	Câu nguyện và câu chuyện Giải Cứu Giáng Sinh
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Giáng Sinh
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sưu tầm	
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Phổ Ái	Thầy Tuệ Sỹ. Như một dòng sông chảy mãi
76	TRUYỆN NGẮN	Kim Loan	Lên đường
80	TRONG HẦM RƯỢU	Nguyễn Mạnh Tuấn	Người quản tượng già
86	LƯỢT ĐI TRÚ	Lê Minh Hải	Đạo luật Raise - Đừng chờ để nộp đơn bảo lãnh
88		Nhật Quang	Nhà của Putin
93	BIẾM HỌA	Trẻ	
94		Hồ Đắc Vũ	Đêm Giáng Sinh ở Chambly, Canada
98		Gió Vivu	Món quà kỳ diệu
100	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Người nghèo mưu sinh
106	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
108	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
112	SỔ TAY THƯƠNG DÂN	Tưởng Năng Tiến	Nước Mát & Mất Nước
117	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

Chuyện như cổ tích đầy tính nhân văn được nhà văn Nguyễn Thị Thảo An viết lại. Xin cảm ơn nhà văn và mời độc giả cùng chia sẻ. NS

Nhà thờ cổ Saint Mary

NHƯ SAO

Trước hết, xin hãy nói về thành phố cổ tích Krakow và ngôi nhà thờ đặc thù Saint Mary trong thành phố này. Đây xin cùng nghe Nguyễn Thị Thảo An miêu tả:

"Nếu Warsaw là cái đầu của Ba Lan, thì Krakow là trái tim. Bởi nó từng là cố đô cổ xưa nhất của Ba Lan, kinh đô văn hóa và nghệ thuật, nơi an nghỉ cuối cùng của các vị vua, của những anh hùng danh nhân bao đời.

Phố cổ, lâu đài cổ, quảng trường cổ, khu chợ cổ... Nhưng thu hút du khách nhất là nhà thờ cổ Saint Mary. Một kiểu công trình kiến trúc nghệ thuật Gothic vòm nhọn, xây từ những năm đầu thế kỷ 13. Đứng từ xa, nhà thờ mang hình dáng bất ổn. Hai ngọn tháp đã không giống nhau, lại còn bên cao bên thấp. Tương truyền, kiến trúc sư là hai anh em ruột. Người anh tài ba hơn, dốc hết tâm sức ngày đêm xây dựng cho Saint Mary trở thành một ngôi nhà thờ đẹp nhất Ba Lan. Người em kém tài, nên tháp thấp hơn, nhỏ hơn. Khi công trình hoàn thành, thấy ngọn tháp của người anh cao lớn hùng vĩ quá, người em đem lòng ghen tức liền rút gươm giết người anh. Sau khi người anh chết, đứng trên ngọn tháp cao nhất, người em nhìn xuống

thấy nóc ngọn tháp của mình bên dưới liên tỉnh ngộ. Trên đời, không có sự vinh quang nào giẫm trên xương máu của người khác. Lòng hối hận khôn cùng, từ trên đỉnh tháp, người em cũng lao mình xuống đất."

Nói là ngôi nhà thờ mang hình dáng bất ổn - nghĩa là nói tới vẻ khác thường của nó. Thật ra, đây là một kiến trúc phá cách, có thể xem là một biến tấu tuyệt vời của nghệ thuật xây dựng lâu đài thành quách. Chúng ta hãy nhìn những bức ảnh mới thấy nó đẹp lạ lùng: hai cái tháp nhô lên dưới bầu trời nắng rực rỡ của Krakow, cái thấp cái cao, mang dáng vẻ khác nhau nhưng không hề lạc điệu, trái lại vẫn nằm chung trong một tổng thể hài hòa. Và người dân đi dạo chơi dưới bóng những tòa tháp này vẫn thấy tâm hồn mình reo vui thanh thản, nhẹ nhàng. Thêm vào đó, bầy chim xoải cánh bay lượn chung quanh hai ngọn tháp tạo nên một bức tranh diễm tuyệt, gọi lên bao cảm xúc. Và câu chuyện về công trình và cái chết của hai anh em kiến trúc sư nhà họ, thật ra là một huyền thoại để tô điểm cho kiến trúc đặc thù của ngôi nhà thờ.

NS - THEO NT THẢO AN

MERRY Christmas

& HAPPY NEW YEAR

Trẻ và toàn thể nhân viên
xin kính chúc toàn thể quý độc giả,
quý thân chủ và cộng tác viên
một mùa Lễ Giáng Sinh
Ấm Cúng - Hạnh Phúc
trong tình yêu Thiên Chúa.

tre

Cơn sốt Bitcoin - LINKEDIN.COM

Cơn sốt Bitcoin

Hôm Thứ Tư 4/12, đồng bitcoin lần đầu tiên đã vượt qua mức \$100,000 trên sàn giao dịch, sự tăng vọt này là do kết quả của một số đông nhà đầu tư đã đánh cá rằng Tổng thống đắc cử Donald Trump trong 4 năm tới sẽ thực hiện một số chính sách liên quan đến kinh tế có thể thúc đẩy sự phát triển trong lĩnh vực tiền điện tử.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Đồng tiền kỹ thuật số có giá trị lớn nhất thế giới vừa trải qua một đợt tăng giá phi thường kể từ sau hôm bầu cử tổng thống, tăng hơn 40% chỉ trong 4 tuần lễ và lập từ hết kỷ lục này đến kỷ lục khác. Đồng tiền này đã có lúc tăng vọt lên tới mức cao nhất là \$103,853 sau khi ông Trump chọn ông Paul Atkins, một nhân vật có quan điểm thân thiện với tiền điện tử, để lãnh đạo Ủy ban Chứng khoán và Giao dịch (SEC). Trong thời gian vận động tranh

cử, ông Trump đã bỏ thái độ hoài nghi trước đó của ông về bitcoin và hứa sẽ không theo đuổi những chính sách có khuynh hướng hạn chế các loại tiền điện tử của chính quyền Joe Biden.

Để đáp lại, tiền điện tử đã mở vòng tay đón nhận chính phủ Hoa Kỳ mới sắp lên cầm quyền - một sự đảo ngược đáng kinh ngạc so với những năm đầu khi đồng tiền này được xem như một cuộc nổi loạn của những người thích sử dụng mã số điện tử để chống lại một hệ thống định chế vững vàng

và được kiểm soát chặt chẽ. Đối với thế giới quyền lực chính trị ở Washington, tiền điện tử này không còn là một thứ gì xa lạ mà ngày càng được chấp nhận. Cuộc hành trình để hội nhập vào dòng sinh hoạt chính thống của nó đã biến những tay “đại gia” tiền điện tử trẻ tuổi trở nên giàu sụ và tăng giá trị tài sản của loại tiền này lên hơn \$3 ngàn tỷ.

Lịch sử của bitcoin

Năm 2008, một kẻ có tung tích bí mật mang ám danh Satoshi Nakamoto đã sáng

tạo ra đồng tiền bitcoin và đề nghị sử dụng để thanh toán cho các cuộc mua bán mà không cần dựa vào hệ thống ngân hàng truyền thống. Số đông những người ủng hộ bitcoin ngay từ thời gian đầu là những người có quan điểm theo chủ nghĩa tự do coi đây là cách để các cá nhân có thể kiểm soát được tương lai tài chính của họ, thoát khỏi sự giám sát tọc mạch của các ngân hàng và chính quyền.

Ở thời điểm hiện tại, các nhà đầu tư tiền điện tử tỏ ra hoan nghênh lời cam kết của ông Trump về việc lập ra một quỹ dự trữ quốc gia chiến lược mà trong đó chính phủ liên bang sẽ nắm giữ

một số lượng bitcoin nào đó – một chính sách có thể đẩy giá trị của đồng tiền kỹ thuật số lên cao hơn nếu chính phủ có kế hoạch mua tiền điện tử để dự trữ. Ông Trump hứa sẽ giảm bớt các lệnh kiểm soát đối với ngành kỹ nghệ tiền điện tử. Một trong những nhân vật có quan điểm chống đối mạnh tiền điện tử là ông Gary Gensler, chủ tịch của SEC, dự tính sẽ từ chức vào ngày tuyên thệ của chính phủ mới. Ông Trump từng thể là trong ngày đầu tiên nhậm chức sẽ sa thải Gensler, người đã từng đưa ra lời cảnh báo rằng tình trạng gian lận và thao túng đang tràn lan trong khu vực tiền kỹ thuật số.

Những chính phủ ở Bhutan và El Salvador trong thời gian gần đây cũng đã tích trữ rất nhiều tiền bitcoin. Một số công ty có chứng khoán trao đổi trên thị trường, chẳng hạn như MicroStrategy và Tesla, cũng đang nắm giữ khá nhiều bitcoin. Do nguồn lượng của bitcoin có giới hạn – thuật toán của tiền này áp đặt mức giới hạn luân lưu tối đa là 21 triệu đồng, dự kiến sẽ đạt mức này vào khoảng năm 2140 – một số lượng lớn tiền này được nhiều cá nhân và tổ chức tìm cách dự trữ chứ không bán ra khiến cho nguồn cung trở nên khan hiếm và là động lực đẩy giá trị tiền bitcoin tăng vọt trên thị trường giao dịch.

Tương lai của bitcoin

Quốc hội mới có nhiều khả năng sẽ thông qua một số luật có chiều thuận lợi cho ngành kỹ nghệ tiền điện tử, sau khi các công ty trao đổi tiền điện tử tung ra một loạt chiến dịch chi tiền để ủng hộ cho các ứng cử viên thân thiện với họ và loại bỏ những ứng cử viên chống họ. Theo thống kê và xếp hạng của tổ chức Stand With Crypto, một nhóm vận động được công ty Coinbase Global hỗ trợ, chiến dịch vận động nói trên đã góp phần đánh bại một số nhà lập pháp bị coi là thù địch với ngành kỹ nghệ tiền điện tử, chẳng hạn như Thượng nghị sĩ Sherrod

Quỹ đầu tư bitcoin được trao đổi trên Nasdaq - BLOOMBERG

Brown (Dân chủ, tiểu bang Ohio). Tính chung, cử tri đã bỏ phiếu bầu cho 298 dân biểu và thượng nghị sĩ có khuynh hướng ủng hộ tiền điện tử, so với 134 người chống lại loại tiền này.

Việc sử dụng tiền bitcoin hiện nay hầu như không theo đúng như cách hình dung ban đầu của Nakamoto là dùng để thanh toán cho các cuộc mua bán. Thay vào đó, những người ủng hộ loại tiền này cho rằng nó là một dạng "vàng kỹ thuật số", là một thứ tài sản để lưu trữ giá trị và phòng ngừa lạm phát giống như xưa kia người ta giữ vàng ở trong nhà vậy.

Chặng đường hoạt động của bitcoin

Không có gì bảo đảm rằng tiền bitcoin, với một lịch sử lên xuống

thất thường của nó, sẽ duy trì được mức giá cao hiện tại. Giá trị của bitcoin đã nhiều lần đạt mức kỷ lục khi có những dấu hiệu được chấp nhận lưu hành trong dòng chính, rồi sau đó bị sụp đổ. Năm 2017, là năm bitcoin bắt đầu thu hút sự chú ý rộng rãi, giá của nó đã tăng vọt lên gần \$20,000 sau khi sàn giao dịch Chicago niêm yết hợp đồng tương lai (futures contract) của bitcoin để các nhà đầu tư định giá và trao đổi.

Năm 2021, bitcoin đạt mức kỷ lục gần \$69,000 sau khi một số quỹ giao dịch (ETF) được thành lập làm nơi để định giá các giá trị hợp đồng tương lai của bitcoin. Từ mức kỷ lục đó, giá của bitcoin sụt giảm 78% xuống dưới \$16,000 sau khi công ty trao đổi tiền điện tử FTX của nhà

đầu tư Sam Bankman-Fried sụp đổ vào tháng 11 năm 2022.

Bitcoin đạt mức kỷ lục mới một lần nữa vào tháng 3 năm nay, sau khi một số quỹ đầu tư (được gọi là "spot" ETF – định giá trị hiện hành trên thị trường thay vì giá trị tương lai) được thành lập và thực sự nắm giữ và sở hữu tiền bitcoin. Các quỹ đầu tư nói trên chính là sân chơi để nhà đầu tư tham gia vào các cuộc giao dịch và một phần nào là do từ hiệu ứng Donald Trump đã đưa tới các đợt tăng giá bitcoin dạo gần đây. Theo công ty tài chính Morningstar Direct, kể từ sau ngày bầu cử, các nhà đầu tư đã đổ hơn \$7 tỷ vào các quỹ đầu tư bitcoin của Hoa Kỳ. Tiền đổ vào để mua mà số bitcoin bán ra ít đã giúp đẩy giá

bitcoin lên cao hơn.

Nắm giữ tiền bitcoin thông qua các quỹ đầu tư là một sự thay đổi khác so với ý tưởng nguyên thủy của tiền điện tử. Những người sở hữu bitcoin trong thời gian đầu chỉ có thể truy cập vào đồng tiền của họ và sử dụng chúng trong các giao dịch bằng cách nhập khóa mật mã – là một chuỗi dài bao gồm các mẫu tự và số. Sau khi xuất hiện các sàn giao dịch như Coinbase, tựa như một loại ngân hàng để giữ tiền bitcoin và cung cấp phương tiện giao dịch tiện lợi và dễ dàng hơn cho người sử dụng, thì lập tức bị một số người ủng hộ loại tiền điện tử có khuynh hướng cực đoan đã chế giễu những người sử dụng sàn giao dịch là làm như vậy thì chẳng khác nào là giao các mật mã tiền điện tử cho người khác vậy, đâu còn là bí mật riêng tư.

Với quỹ đầu tư "spot ETF" bitcoin hiện nay, các nhà đầu tư thực sự để các công ty tài chính của Phố Wall giữ tiền thay cho họ, đổi lại là sự tiện lợi không khác gì một trương mục môi giới truyền thống mà họ vẫn thường sử dụng để mua bán cổ phiếu và trái phiếu. Và nhiều người ủng hộ bitcoin cảm thấy thoải mái với cách này.

VH

Hiệu ứng Donald Trump - GETTYIMAGES

Lời tử tế

MỘC MẠC

Nhiều năm về trước, có một cậu bé mồ côi 12 tuổi tên là Jim. Jim sống lang thang không nhà cửa và là đầu mối của mọi trò cười và trêu chọc từ người dân sống trong thị trấn. Không ai đối xử tử tế với Jim. Những nghi ngờ của mọi vụ ăn cắp hay rắc rối đều có tên Jim đầu tiên. Cậu chỉ nhận được những lời nói cay độc, hắt hủi. Kết quả là Jim luôn lẩn tránh những người xung quanh.

Tài sản duy nhất của Jim là chú chó Tige, cũng luôn khép nép và lẩn tránh mọi người như chủ nó. Jim không đối xử thô lỗ với Tige, nhưng cậu cũng luôn dùng thứ ngôn ngữ cay độc mà mọi người dùng với cậu. Phần vì cậu đã quen với những ngôn ngữ đó, phần vì để trút đi mọi nỗi uất ức. Một hôm, Jim thấy một người phụ nữ đang đi phía trước làm rơi một gói nhỏ. Cô cúi xuống nhặt thì một gói khác lại rơi khỏi tay. Jim chạy đến, nhặt hai cái gói lên đưa trả cô gái.

"Cảm ơn cậu bé, cậu thật tốt bụng." – Cô gái cười rạng rỡ và xoa đầu Jim.

Jim hoàn toàn sốc. Đó là những lời nói tử tế đầu tiên cậu nghe thấy trong suốt 12 năm. Jim nhìn theo cô gái cho đến khi cô đi khuất. Jim huyết sáo gọi Tige, con chó ve vẩy đuôi chạy tới bên. Cả chủ và chó đi vào rừng ... Jim ngồi xuống cạnh bờ suối và trong đầu cứ vang lên:

"Cảm ơn cậu bé, cậu thật tốt bụng."

Jim cười một mình, rồi cậu gọi: "Đến đây Tige".

Tige chạy lại ngay, Jim xoa đầu nó và nói: "Cảm ơn mày! Mày thật là tốt."

Tige rất phấn kích và ngạc nhiên. Tai nó vểnh lên, mắt hướng về phía Jim chăm chú, đuôi vẫy lia lịa. "Đến con chó cũng thích nghe lời nói dịu dàng, tử tế". Jim nghĩ và lôi trong túi ra một mảnh gương vỡ. Cậu bé thấy một khuôn mặt lấm lem. Jim rửa mặt thật cẩn thận. Sau đó, Jim lại nhìn vào gương. Cậu bé ngạc nhiên. Lần đầu tiên, cậu nhìn lên cao thay vì chỉ cúi mặt như mọi khi. Một cảm giác, cũng là lần đầu tiên cậu cảm thấy: Cảm giác tự tin vào bản thân.

Từ khoảnh khắc đó, cuộc đời Jim hoàn toàn thay đổi bởi quyết tâm để xứng đáng với những lời nói tử tế ...

Ngưng một lát, nhà tử phú tiếp tục nói: "Thưa các bạn, tôi chính là cậu bé đó. Thị trấn nhỏ mà tôi vừa kể đến chính là thành phố này 40 năm về trước. Cái cây ở đằng kia mà quý vị có thể thấy, chính là nơi một người phụ nữ đã gieo hạt giống đầu tiên của lòng nhân hậu xuống cuộc đời tôi. Mong sao ai cũng có thể làm được như thế".

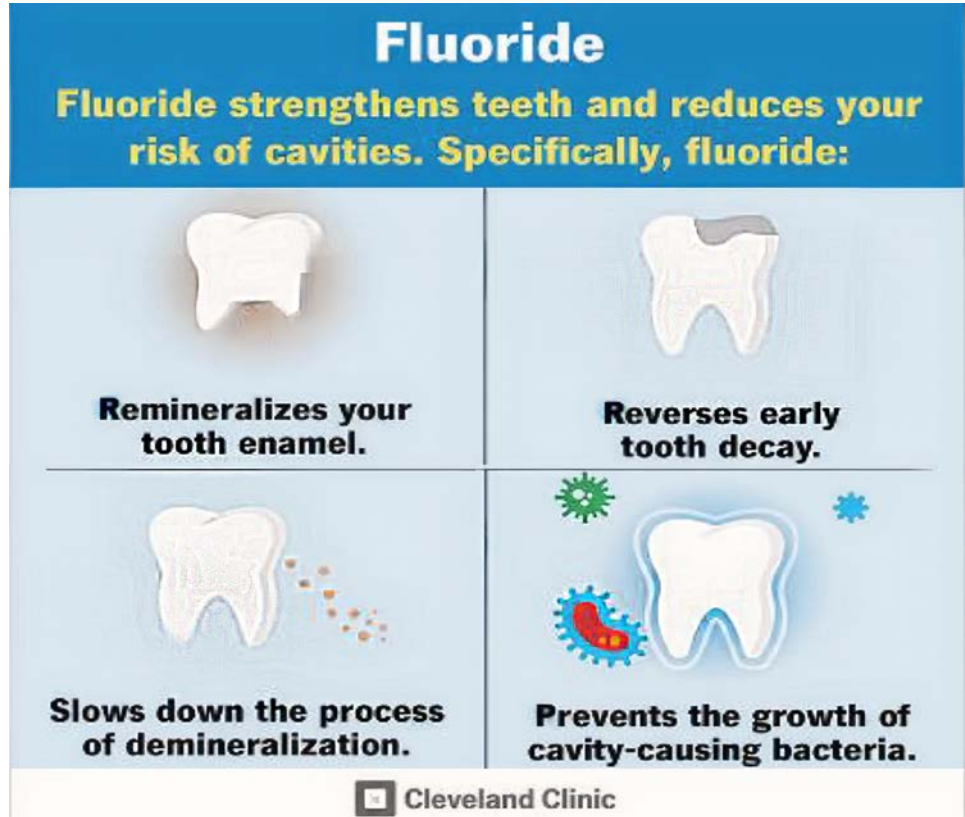

BẢO HUÂN

Fluoride và sức khỏe

Fluoride, một khoáng chất, hiện diện trong đất đai, nước, cây cỏ và nhiều loại thực phẩm thiên nhiên. Muối fluoride là loại fluoride con người sử dụng như một chất bổ sung qua thức ăn, nước uống và các sản phẩm như kem đánh răng, nước súc miệng để bảo trì răng, giảm 'sâu' răng (cavity) và giúp giữ men răng.

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Fluoride (/ˈfluːraɪd, ˈflɔːr-)/[3] là chất vô cơ (inorganic), công thức hóa học là FLUORIDE-(hay [F-), muối fluoride màu trắng hoặc không màu, không mùi nhưng có vị đắng. Hóa chất này được sử dụng rộng rãi trong nhiều ngành kỹ nghệ.

Khoảng 80% lượng fluoride vào cơ thể được hấp thụ qua bộ phận tiêu hóa, phần còn lại bị đào thải qua nước tiểu và phân. Với người lớn, khoảng 50% fluoride hấp thụ được giữ lại trong cơ thể trong khi chỉ 1% tích tụ trong xương và răng. Với trẻ em, cơ thể giữ được nhiều fluoride hơn, khoảng 80% và tích tụ trong xương, răng nhiều hơn.

Dù có thể đo lường mức fluoride trong huyết tương (plasma), nước miếng, nước tiểu, xương, móng tay, tóc và răng, ta không sử dụng các con số

ấy; hàm độ fluoride trong cơ thể chưa được phân tích và thẩm định để xác nhận mức cao thấp hoặc 'vừa đủ'.

Hiện nay, những thành phần dinh dưỡng cần thiết cho cơ thể con người được phân tích, đo lường và thẩm định hàm lượng qua các trung tâm nghiên cứu như Food and Nutrition Board (FNB) tại National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. Từ đó, ta có các con số căn bản Dietary Reference Intakes (hay DRIs) để thẩm định lượng dưỡng chất cần thiết. Các con số này thay đổi theo tuổi tác và phái tính, mỗi ngày cơ thể cần dưỡng chất nào và bao nhiêu thì đủ, Recommended Dietary Allowance (RDA) như sau:

- **Ăn uống đầy đủ** (Adequate Intake, AI): tạm cho là đầy đủ để nuôi dưỡng cơ thể khi ta chưa có nhiều dữ kiện để

xác quyết và đặt tiêu chuẩn cho mức RDA

- **Ước lượng mức cần thiết** [trung bình] (Estimated Average Requirement hay EAR): Mỗi ngày ta nên dùng bao nhiêu để có đủ chất dinh dưỡng, như 50% những người khỏe mạnh. Các con số này có thể dùng để ước tính mức dinh dưỡng cần thiết của từng cá nhân.

- **Dùng tối đa là bao nhiêu** (Tolerable Upper Intake Level hay UL) mà không bị phản ứng phụ. Nghĩa là ta chỉ nên dùng vừa đủ chất dinh dưỡng để nuôi cơ thể mạnh khỏe, đừng quá tay và không nên nghĩ rằng thuốc bổ càng uống càng bổ.

Food and Nutrition Board chưa có đủ dữ kiện để xác định mức fluoride cần thiết nên áp dụng một tầm khoảng [mức AI] fluoride cho mọi lứa tuổi, dùng bao nhiêu fluoride thì [tạm] đủ để bảo vệ răng và không chịu phản ứng phụ như chứng “dental fluorosis”, răng bị nhuộm quá nhiều fluoride. Đây là một chứng mãn tính do dùng quá nhiều fluoride khi răng đang phát triển.

Dưới đây là bảng để nghị cách dùng fluoride cho nhiều lứa tuổi:

Fluoride xuất phát từ nhiều nguồn gốc

Thực phẩm chứa rất ít fluoride. Điển hình là nước

trà cung cấp nhiều fluoride hơn các loại thực phẩm khác nhưng cũng chỉ khoảng 0.3 -6.5 mg/lít hay 0.07-1.5mg/tách nhỏ cây trà thu nhận fluoride từ đất đai. Sữa mẹ chứa ít fluoride hơn nữa, không đáng kể, ngay cả khi người mẹ uống nước được pha thêm fluoride. Sữa nuôi trẻ em cũng chứa rất ít fluoride, dưới 0.2 mg/lít.

Từ năm 1945, tại Hoa Kỳ, fluoride đã được pha thêm vào nguồn nước công cộng, tính đến nay, khoảng 75% số cư dân đang sử dụng nước pha thêm fluoride.

Chính quyền địa phương kiểm soát nguồn nước nên có một số nơi như Portland, Oregon, và Tucson, Arizona, đã chấm dứt việc pha thêm fluoride vào nguồn nước.

Khi đã thêm fluoride vào nguồn nước [uống], ta có cần dùng thêm fluoride từ kem đánh răng không? Theo tài liệu mới đây từ Cochrane Collaboration, thêm fluoride vào nguồn nước ít hiệu quả trong việc phòng ngừa sâu răng; phần vì cư dân dùng nước đóng chai, dùng nước đã lọc bỏ khoáng chất từ đất đai. Do đó, kem đánh răng chứa fluoride là điều cần thiết. Ngược lại, CDC và Hiệp Hội Nha Khoa Hoa Kỳ (American Dental Association, ADA) vẫn ủng hộ việc thêm fluoride vào nguồn nước và công bố rằng fluoride trong nước uống giúp ngăn ngừa sâu răng trong trẻ em và người lớn và kem đánh răng chứa fluoride vẫn cần thiết.

Chưa có cuộc nghiên cứu quy mô nào so sánh giữa những nhóm người dùng nước uống pha thêm fluoride và những người không dùng nguồn nước ấy sau 5-10 năm (như so sánh tỷ lệ sâu răng của người lớn / trẻ em sinh sống tại Portland, Oregon, và Tucson, Arizona với các địa phương khác). Với những tài liệu về fluoride xem ra trái ngược nhau, ta khó lòng khẳng định mức cần thiết của fluoride cho sức khỏe nên theo ý riêng, dùng kem đánh răng chứa fluoride là việc cần thiết để tránh sâu răng, nước uống chứa fluoride có thể không cần thiết cho lắm.

DM

Daily Adequate Intakes (AIs) for Fluoride

Độ Tuổi	Nam	Nữ	Thai Kỳ	Cho con bú
0- 6 tháng	0.01 mg	0.01 mg		
7-12 tháng	0.5 mg	0.5 mg		
1-3 năm	0.7 mg	0.7 mg		
4-8 năm	1 mg	1 mg		
9-13 năm	2 mg	2 mg		
14-18 năm	3 mg	3 mg	3 mg	3 mg
19+ years	4 mg	3 mg	3 mg	3 mg

Thể thao nữ giới ngày càng hấp dẫn và thu hút, ảnh hưởng của họ đến giới trẻ cũng rất lớn, do vậy, các nữ thể thao gia ngày càng rủng rỉnh, nhiều người đứng vào hàng triệu phú là chuyện bình thường, mỗi bạn điểm qua vài gương mặt tiêu biểu....

Coco Gauff

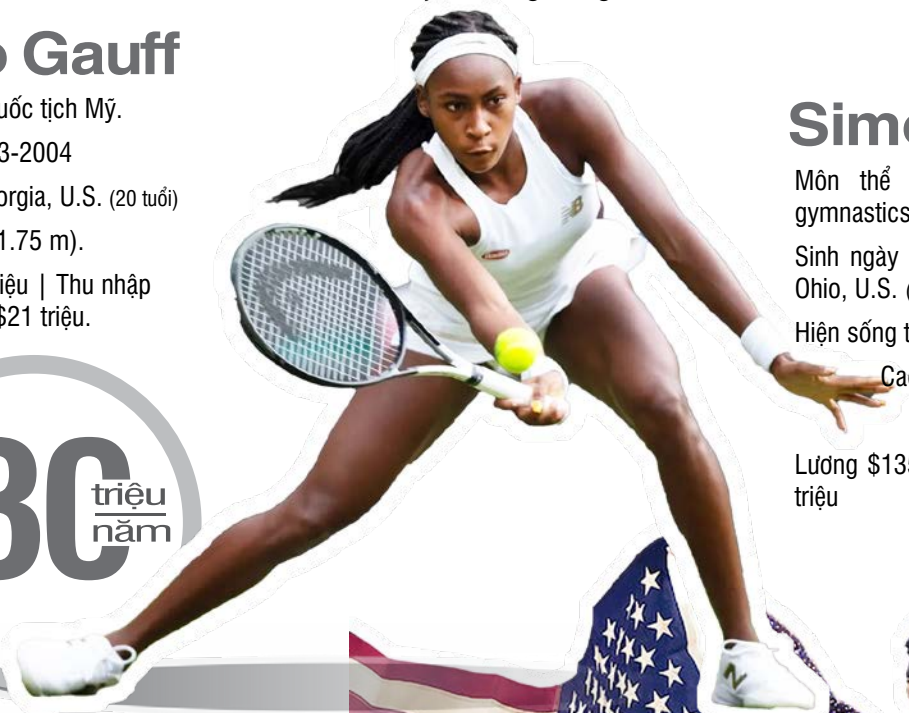
Môn tennis. Quốc tịch Mỹ.

Sinh ngày 13-3-2004

tại Atlanta, Georgia, U.S. (20 tuổi)

Cao 5 ft 9 in (1.75 m).

Lương: \$9.4 triệu | Thu nhập từ quảng cáo \$21 triệu.

Simone Biles

Môn thể dục nghệ thuật (artistic gymnastics). Quốc tịch Mỹ

Sinh ngày 14-3- 1997 tại Columbus, Ohio, U.S. (27 tuổi)

Hiện sống tại Spring, Texas, U.S.

Cao 4 ft 8 in (142 cm)

Lương \$135,000 | từ quảng cáo \$11 triệu

Caitlin Clark

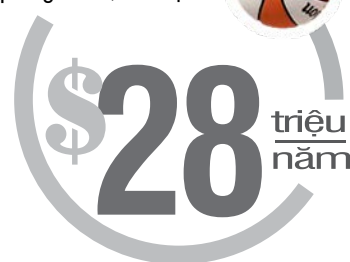
Môn bóng rổ. Quốc tịch Mỹ

Sinh ngày 22-1- 2002 tại Des Moines, Iowa, U.S. (22 tuổi)

Cao 6 ft 0 in (1.83 m)

Lương: \$100,000

từ quảng cáo \$28 triệu *

Lydia Ko

Môn golf. Quốc tịch New Zealand

Sinh ngày 24-4-1997 tại Seoul, Nam Hàn (27 tuổi)

Cao 5 ft 5 in (1.65 m)

Lương \$3.2 triệu |

từ quảng cáo \$3.5 triệu

* thu nhập này sẽ tăng lên nhiều lần sau khi đại diện của cô công bố thu nhập từ hợp đồng với các hãng: Wilson Sporting Goods Co., Nike, Gatorade, Bose, State Farm, Buick, Hy-Vee, H&R Block, Topps, Shoot-A-Way, Goldman Sachs...

19-12

1983

chiếc cúp của FIFA tên là Jules Rimet (tên của Chủ tịch FIFA tổ chức giải đá banh đầu tiên) bị mất trộm ngay tại Trụ sở Liên đoàn Bóng đá Brazil ở Rio de Janeiro, Brazil.

Chiếc cúp này bị mất một lần vào 1966 và tình cờ do một chú chó tìm thấy, sau đó chiếc cúp được trả lại. Lần thứ nhì, chiếc cúp đã bị đem nấu chảy để tránh nhận diện. Nếu bán dạng đồng nát khoảng được \$200,000 nhưng để nguyên bản giá trị đến \$20 triệu đô la.

Cúp Jules Rimet cao 35 centimet, nặng 3.8 ký. Làm bằng hợp kim vàng và bạc được thiết kế bởi điêu khắc gia Abel Lafleur (Pháp)

19-12

1988

đội bóng bầu dục Oklahoma's College football team bị "án" 3 năm thử thách vì tuyển dụng cầu thủ trái phép. Trong đó có việc "dụ dỗ" các tân binh như đưa tiền mặt, tặng xe hơi và vé free để đến nơi tuyển dụng.

Theo luật của NCAA (National Collegiate Athletic Association:

Hiệp hội Thể thao trường Đại học Hoa Kỳ) như vậy là chiêu dụ tài năng một cách "lươn lẹo".

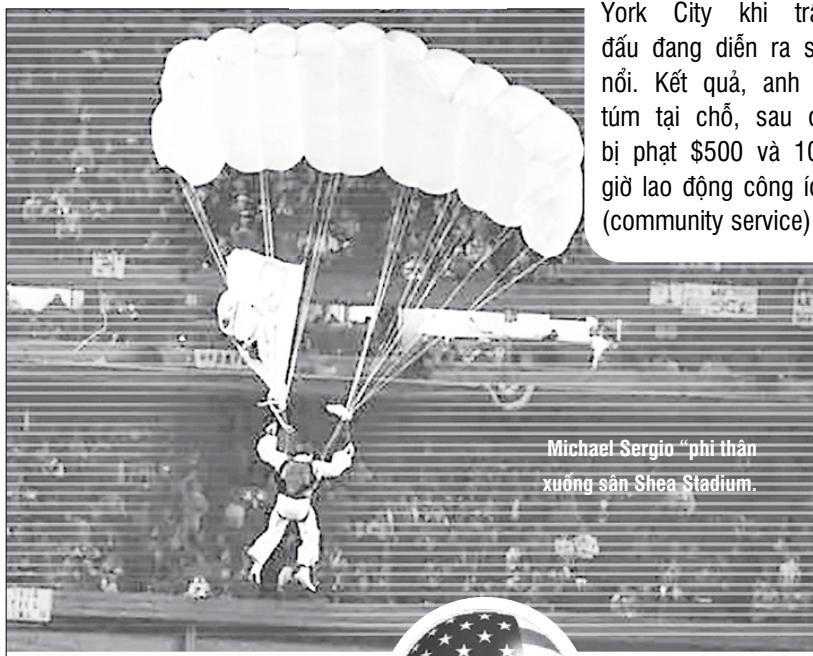

Ngày này năm xưa...

19-12

1986

có nhiều cách để được nổi tiếng, nhưng cách của Michael Sergio hơi cầu kỳ tí xíu. Anh ta nhảy dù xuống sân Shea Stadium ở New York City khi trận đấu đang diễn ra sôi nổi. Kết quả, anh bị tóm tại chỗ, sau đó bị phạt \$500 và 100 giờ lao động công ích (community service)

Michael Sergio "phi thân" xuống sân Shea Stadium.

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

JAN 18

THÂN HỮU

NAM HOA KỲ vs VENEZUELA

2:00 PM CST | SÂN CHASE STADIUM, FORT LAUDERDALE, FLA., USA

FEB 20

SHEBELIEVES CUP

NỮ HOA KỲ vs COLUMBIA

2:45 PM CDT | SÂN SHELL ENERGY STADIUM, HOUSTON, TX, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemundo (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Cắm Nhân là một xã nhỏ của tỉnh Yên Bái. Ôi, cái tên Yên Bái gợi lên hình ảnh những năm tháng đi tù cải tạo bị đưa ra Miền Bắc. Đó là vào năm 1976 từ trại Long Giao vào lúc nửa đêm xe molotova tới chỗ cả mấy trăm người ra tân cảng Sài Gòn lừa xuống tàu Sông Hương. Từ đó trải qua 3 ngày 3 đêm nín đái nín ỉa dưới hầm tàu mới ra tới bến Hạ Lý Hải Phòng. Sau vài ngày nằm trong hangar ở Hạ Lý, một buổi chiều cả đoàn người bị lừa lên những toa xe lửa chở thẳng lên núi rừng đất Bắc. Trải qua một đêm bị nhốt trong toa súc vật đóng kín có người bị chết vì ngộp thở. Trưa hôm sau tàu đến Yên Bái. Dưới mắt những người tù năm ấy Yên Bái chỉ là một thị trấn nhỏ bé. Đoàn tù được chia ra làm hai, một nửa qua sông Hồng hướng về Sơn La, một nửa ngược lên Thác Bà qua phà đi về phía Cắm Nhân. Tối đây khởi đầu giai đoạn đầy ải, rừng thiêng nước độc. Trại Cắm Nhân nằm cạnh một con suối, trước mặt là dãy núi cao

Đêm Cắm Nhân. đốt lửa nghe sư đàn

chốn chỗ, ngày ngày Nguyễn và các bạn tù phải leo qua sườn núi, phá rừng làm rẫy. Bữa ăn chỉ có bát bo bo và mấy hạt muối sống. Đi cầu thấy phân màu đỏ tím lẫn xác bo bo chưa tiêu hóa. Lên núi hái thêm rau rừng để ăn thường là rau tàu bay. Đôi khi hái trộm bắp của trại, đốt lửa nướng lên ăn. Ngày tháng xanh lốt rau rừng và tiếng chim “bắt cô trời cột”. Vậy mà cũng có thơ. Khi hoàng hôn xuống, Nguyễn cùng Tô Thùy Yên thường ngồi nghỉ chơi ở đầu lán trại. Thỉnh thoảng thấy trăng lên trên đỉnh núi, sáng tỏa rực rỡ như có tiếng kêu. Tô Thùy Yên hứng khởi đọc *Điều Minh Giản* (Khe chim kêu) của Vương Duy thi nhân đời Đường, trong có câu *Nguyệt xuất kinh sơn diểu* (trăng hiện lên khiến chim núi giật mình kinh hãi). Nhiều hôm rảnh rỗi, Tô Thùy Yên cặm cụi chép bài thơ *Xuân Giang Hoa Nguyệt Dạ* của Trương Nhược Hư đưa cho Nguyễn xem. Mùa đông đầu tiên ở Cắm Nhân lạnh ơi là lạnh. Đêm tù phải đốt lửa trong lán sưởi ấm và Nguyễn nghe được tiếng đàn của một nhà sư đi tù. Do đó mà có bài *Đốt Lửa Nghe Sư Đàn*. Lâm Chương lúc đó ở cùng trại đã ghi lại như sau trong bài tản văn *Con Suối Và Chiếc Cầu Treo*:

"Nhà thơ NXT có bài *Đốt Lửa Nghe Sư Đàn*. Đọc lên cứ nghe rờn rợn. Nó gọi lại trong tôi một nơi chốn quen thuộc. Không gian, thời gian của những mùa đông rét mướt, áo quần không đủ che thân. Đêm đông trong lán trại lợp bằng nứa, lạnh quá không ngủ được, tù ngồi hơ tay bên đống lửa. Tiếng nói chuyện thầm thì như hơi gió. Tâm

sự tràn trong đêm khuya. Thỉnh thoảng nghe tiếng mang mền “béc” ngoài đôi tranh cô quạnh, tiếng kêu buồn héo cả ruột gan.

NXT thai ghén và làm bài thơ này từ năm 1977 đến năm 1988 thì hoàn thành. 11 năm ròng rã, dốc hết tâm huyết cho một bài thơ đầy nội lực. Hèn nào đọc lên, tôi thấy như mình đang sống trong căn lán ẩm thấp vào một mùa đông lạnh ướt xưa kia. Anh T. cho biết, đã từng ở trong cái trại có con suối chảy sát ngoài hàng rào. Trước cổng trại, chéch về phía bên trái, sát chân núi có một ngôi nhà sàn. Nhà núp trong cây. Những buổi sáng lành lạnh trời còn mù sương, đến thật gần mới thấy ngôi nhà hiện ra trong làn sương đục. Cảnh đẹp như tranh, mơ hồ như ngôi nhà trong cổ tích. Hóa ra, cái trại NXT mô tả, chính là trại Tô Thùy Yên và tôi từng ở đó...

Trong *Đốt Lửa Nghe Sư Đàn*, NXT có nhắc đến con suối, ‘đốt lửa bên trong lán sưởi’. Cuối bài, kết thúc bằng ‘trăng lên rồi. hổ xuống cắm Khê’. Cắm Khê là một địa danh thuộc xã Cắm Nhân. Xã ở miền cao, có nhiều suối mùa. Nhưng con suối thiết thân gần gũi với chúng tôi ngày ấy là con suối NXT nói trong thơ. Bây giờ, đọc thơ anh, tôi cảm giác như cái lạnh còn thấm tới xương, và còn muông tượng được cái không khí u uất trùm lên lán trại vào những đêm khuya nghe cú rúc. Tiếng cú như tiếng ma kêu sâu thẳm, báo điềm có kẻ tử vong." (Lâm Chương)

Bài *Đốt Lửa Nghe Sư Đàn* nguyên văn như sau, xin ghi lại như một kỷ niệm thời đi tù Yên Bái:

đốt lửa nghe sư đàn

đốt lửa. chùng như người qua khe
mùa đông. tím những nương mưa
đốt lửa bên trong lán suối
mưa. mưa. trên con đường núi
có ai tìm vàng trắng mọc khuya
rét. đói. sâu miên. đất. đá. gỗ
đầm sáu hoang. lau thấp. bến chờ

lửa đã cháy. cháy trên củi ướt
tù ngòi hơi tay. nghe cổ tích
chuyện đường huyền trang đi thỉnh kinh
bồng trong đêm. rộ tiếng ai đàn
lửa củi soi. nhà sư mặt ồm
kể từ sư rữ áo đi đây
cái tâm mây nổi. trắng thiên đạo
cuộn cuộn trường giang. sóng lục đầu
đầm cỏ. nước in. thân cò vạc
bắt cua. vô nhái. ngày qua ngày
đêm đêm. ôm đàn trong xó tối

năm ngón tay gầy. tiếng thổ cầm
sư ngòi đàn. như cây trăm năm
lửa cháy. xèo xèo. mùi nhựa ngái
khói tỏa. mù khe. màu cỏ rối
đạo đàn. mưa thu rơi trong trắng
tiếng mau. chim bay qua mùa đông
đàn ánh thép xanh. gương Phật trúc
gỗ nổi. đá lặn. trâu bú gốc
hồn u. mả tối. đây là đây
rạng tiếng ngư dương. thơ quý đọc
lấn sâu. bếp ảo. lửa đào lay

cây đàn gỗ xưa. như mặt trăng
năm ngón tay gầy. như chim ưng
bật dây. rỏ máu. hoàng hôn rừng
gọi những mùa đi không trở lại
đàn qua. tiếng buồn trong lau sậy
gió thu. đưa vông. ai chờ ai
đêm cảm khô. đàn trong u độc

người nghe đàn. khơi lửa đỏ khuya
tóc râu tiền kiếp. đầm hơi mưa
bồng thấy. sân nhà. cây sứ gầy
năm cửa ô quan. ngán lệ mờ
những nẻo chiều sương. người rách rưới
những mái nhà. mưa xoi. nắng dọi
lọ rơi. sành vỡ. lục cục âm
khuya rồi. ai xẻ gỗ huỳnh đàn
ứng sắc hoa gầy. trên áo quan

sư bồng ngừng đàn. nhìn đông lửa
gốc cây. cháy như đầu thiên cổ
huyền huyền. củi tàn. màu kinh xưa
mặt đất chùng qua cơn mộng dữ
nên ngón tay gầy. như ngó sen
hơi đàn trôi trong hương lá xanh
đàn ngân. cánh chim soi trên đầm
mùa hoa mơ nở. trắng non ngàn
từ trong động ấy. giò trắng mọc
ánh trắng. chảy vàng trăm cửa sông

bếp rụi. lửa riu. âm đàn dứt
trăng lên rồi. hổ xuống cảm khô (NXT)

TN

Quỳnh Dao

một bông tuyết đã lặng lẽ rơi

ĐINH YÊN THẢO
GARLAND, TX

"Có lẽ trời đã trở lạnh, mà có thể bởi một tiếng chim miên man gọi phía sau ngọn núi kia, dường như trong ta nghe có tiếng thầm thì, 'đã đến lúc trở về'."

Đó là những hàng chữ cuối cùng được đăng lên trang Facebook cá nhân của bà, một tuần trước khi nữ văn sĩ Quỳnh Dao chọn tự kết thúc cuộc đời mình ở tuổi 86 vào trưa thứ Tư ngày 4 tháng 12 năm 2024, theo giờ Đài Loan.

Những con chữ của bà để lại vẫn bằng bạc văn phong của một trong những nữ văn sĩ lừng danh nhất Châu Á, người đã tạo biết bao thốn thức, làm tuôn bao nhiêu nước mắt của vài thế hệ độc giả, khán giả từng say mê những tiểu thuyết diễm tình của bà rồi được chuyển thể sang điện ảnh, phim truyền hình, làm chiếc cầu cho hàng loạt tài tử Đài Loan, Hoa Lục bước lên đài danh

vọng khi nhập vai diễn trong tiểu thuyết Quỳnh Dao.

Sinh năm 1938 tại Tú Xuyên, năm 11 tuổi Quỳnh Dao theo cha mẹ lánh nạn sang Đài Loan sau cuộc cách mạng 1949 tại Đại Lục. Cha của bà là một giáo sư đại học và mẹ là một cô giáo văn chương, Quỳnh Dao viết từ rất sớm. Bà có những tác phẩm đầu tay từ tuổi thiếu niên nhưng tác phẩm Song Ngoại được viết vào năm 1963, năm bà 25 tuổi, trở thành một hiện tượng và chính thức được xem một phong cách "tiểu thuyết Quỳnh Dao" ra đời, đưa tên tuổi Quỳnh Dao đến với đại chúng.

Sau cuộc hôn nhân đổ vỡ

khi lấy chồng năm 21 tuổi, cùng với người chồng thứ nhì là một chủ bút, rồi trở thành nhà xuất bản, nhà sản xuất phim, cả hai là một cặp văn nghệ nổi tiếng và đầy ảnh hưởng của thị trường văn chương đại chúng và phim ảnh Đài Loan trong vài thập niên. Những tác phẩm Quỳnh Dao được chuyển thể sang điện ảnh hay phim truyền hình như Xóm vắng, Mùa Thu Lá Bay, Hải Âu Phi Xứ, Dòng Sông Ly Biệt ... làm nên tên tuổi những Đặng Quang Vinh, Chân Trân, Tần Hán, Lưu Tuyết Hoa ... rồi các nữ tài tử Hoa Lục sau này như Triệu Vy, Phạm Băng Băng, trong đó phải kể đến nữ tài tử Đài Loan là Lâm Thanh Hà, người đóng vai chính đầu tiên trong phim Song Ngoại vào năm 18 tuổi,

cùng một số phim Quỳnh Dao theo sau.

Tên tuổi bà thêm lan rộng khắp Châu Á từ những cuốn phim Đài Loan hay Hoa Lục này, cho giới trẻ biết đến một Quỳnh Dao được mệnh danh là "nữ hoàng truyện tình cảm" nếu không thuộc thế hệ bà và mẹ mình, những người đã từng thổn thức với những tiểu thuyết diễm tình, đầy bi lụy của Quỳnh Dao từ thập niên 60s.

Dù đã được báo Văn giới thiệu trước đó, dịch giả Liêu Quốc Nhĩ xem như người có công mang Quỳnh Dao đến với độc giả Việt Nam một cách rộng rãi hơn. Trong trả lời phỏng vấn với nhà thơ Du Tử Lê đăng trên giai phẩm Văn với chủ đề "Hiện Tượng Sách Dịch" vào năm 1973 thì tác phẩm Song Ngoại được dịch giả Liêu Quốc Nhĩ dịch và nhà xuất bản Hàn Thuyên phát hành vào năm 1970, tuy nhiên không được chú ý nhiều.

Cho đến khi ông dịch truyện "Cánh Hoa Chùm Gối" đăng từng kỳ trên báo Sống của nhà văn Chu Tử, truyện Quỳnh Dao được độc giả đón nhận nồng nhiệt hơn, bắt đầu để ông dịch liên tiếp hàng chục tác phẩm khác của bà.

Ông cho rằng có thể vì lúc bấy giờ mọi người đều mệt mỏi vì chiến tranh, giới trẻ đọc sách tư tưởng và triết học quá hàn lâm cũng đã ngán nên thích một cái gì nhẹ nhàng dễ đọc, truyện Quỳnh Dao bỗng trở thành hiện tượng, đưa ông trở thành

một bánh xe lăn theo nhu cầu độc giả. Con sốt Quỳnh Dao lan rộng, theo ông thì cũng có vài "truyện Quỳnh Dao" giả mạo, một đôi người cầm bút đã nhái theo bà để viết truyện và đề tên Quỳnh Dao là tác giả.

Dù tiểu thuyết của Quỳnh Dao bị cho là phi thực tế và mang kịch tính quá mức, cốt lấy nước mắt độc giả qua những cuộc tình nồng nàn đầy éo le ngang trái, nhưng chúng có ma lực vô song, nhất là với những nữ độc giả. Cốt truyện Quỳnh Dao cuốn hút và cảm

Quỳnh Dao thời trẻ

động, bút pháp của bà diễn tả những xung đột nội tâm cùng cảm xúc phức tạp trong tâm lý các nhân vật một cách tài tình, các nữ độc giả như không chỉ cảm nhận muôn vàn góc cạnh tình yêu mà có khi còn tìm được sự an ủi trong nỗi cô đơn hay thất vọng về tình yêu của chính mình. Truyện, phim Quỳnh Dao trở thành cơn sốt đại chúng không là điều ngạc nhiên.

Trong những lời cuối, Quỳnh Dao bảo rằng bà đã là ngọn lửa cháy bỏng những đam mê khi còn có thể và chọn sự trở về nhẹ nhàng như một bông tuyết rơi. Ở tuổi bà, giá như sự trở về một cách tự nhiên và an nhiên có lẽ sẽ trọn vẹn hơn. Nhưng dù có chọn lựa như thế nào thì bà cũng đã mang lại cho hàng triệu độc giả Châu Á, kể cả đôi thế hệ người Việt những kỷ niệm của một thời mê say tiểu thuyết Quỳnh Dao.

Xin chúc bà trở về bình yên với những tháng ngày miên viễn, ở một nơi mà bà sẽ lặng lẽ chiêm nghiệm lại cuộc đời một nữ văn sĩ Đài Loan đã một thời mang lại cho nhiều thế hệ độc giả, khán giả của bà đến tột cùng cảm xúc trong muôn sắc màu tình yêu.

ĐYT - DALLAS 12/2024

Vợ chồng Quỳnh Dao và dàn tài tử phim Hoàn Châu Cách Cách

Tản mạn mùa Giáng Sinh

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

VI LÊ

Cô bạn đồng nghiệp người Philippines năm nào bắt gờ gửi cho tôi link YouTube của bài hát Giáng Sinh Last Christmas do ban nhạc Wham từ nước Anh thể hiện. Vào một buổi chiều mùa đông lạnh lẽo ở miền Tây nước Mỹ, tin nhắn cùng bài hát của người bạn cũ nhắc tôi nhớ về những ngày mùa đông nơi quê nhà dù lời bài hát chỉ phù hợp với các đôi lứa đang yêu hơn là những người bạn đơn thuần như tôi với bạn.

Nói "mùa đông nơi quê nhà" nghe cho... sang vậy thôi chứ Sài Gòn nơi tôi sinh ra và lớn lên đúng như câu hát "quê em hai mùa mưa nắng", làm gì có mùa đông? Mùa đông giữa phố xá Sài Gòn có chăng chỉ là những buổi sớm cuối năm se se lạnh hay những buổi tối có những cơn gió lạnh lùa ngang mái tóc chỉ vừa đủ làm ai đó rùng mình thích thú trong chiếc áo khoác để làm duyên hơn là giữ ấm. Cảm giác hưng phấn, dễ chịu khi những cơn gió lạnh lạnh cuối năm tràn về để khiến những tâm hồn tỉnh táo, nhạy cảm ngấm ngấm: để có được không khí mát lạnh này đồng nghĩa với một nơi nào đó ở phía Bắc hay khu vực miền Trung của đất nước đang gánh chịu bão lụt vì mùa cuối năm cũng là mùa bão lũ cần quét qua.

Tôi thích nghe nhạc, và thường chọn chủ đề của những bài nhạc theo mùa. Cảm xúc của tôi cũng dễ bị tác động bởi các bài hát, từ vui, buồn, hoài niệm, phấn khích. Tôi nghe nhạc ở khắp mọi nơi: trong phòng làm việc ở công ty, trên xe hay máy bay, lúc nấu ăn hay lau nhà, trước và sau khi ngủ

dây. Trên ứng dụng nghe nhạc cài trên điện thoại, tôi tải về những bài nhạc của các ca sĩ ưa thích và lưu vào những thư mục riêng hoặc playlist khác nhau theo chủ đề như "nhạc xuân", "nhạc Giáng Sinh", "nhạc trữ tình", "nhạc ngoại quốc"...

Tôi cũng không đặc biệt thích một thể loại nhạc hay ca sĩ nào. Có những ca khúc tôi thấy hay, không chỉ vì giai điệu của bài hát ấy dễ nghe, dễ nhớ hay lời nhạc lãng mạn, ý nghĩa mà vì nó gắn liền với một ai đó, một kỷ niệm nào đó trong quá khứ, có thể vui hoặc buồn, có thể khiến tôi muốn nhớ mãi hoặc cũng có khi muốn quên quách cho xong mà chẳng quên được.

Tôi vẫn thầm cảm ơn những người đã sáng tạo ra chiếc điện thoại di động kèm chức năng nghe nhạc nên đi đâu, làm gì, bận rộn hay rảnh rỗi, đang bên cạnh ai đó hay lẻ loi một mình, đang buồn hay vui tôi cũng có chiếc điện thoại làm bạn để... nghe nhạc. Thế nên ngoài chiếc điện thoại, cặp tai nghe luôn là vật không thể thiếu trong giỏ xách của tôi để không làm phiền người khác khi tôi nghe nhạc.

Nói nghe nhạc theo mùa nhưng thực ra chỉ có những bài hát liên quan đến mùa đông mới làm tôi bồi hồi xúc cảm. Phần có lẽ vì tiết trời "mùa đông" ở Sài Gòn đẹp và "gợi cảm" quá nên những tâm hồn hay đu đưa nơi ngọn cây như tôi dễ ... rung rinh, xao động. Cũng phải thôi, nhạc xuân thì rộn ràng tươi vui theo kiểu hội hè đình đám, chẳng có chiều sâu. Mùa hè thì nóng toát mồ hôi hột làm gì còn cảm xúc mà mơ mộng, lãng mạn? Mùa thu thì đẹp đấy, nhưng là cái đẹp của sự bình yên, tĩnh tại nên chẳng gọi chút băng khuâng, da diết nào. Còn những bài hát về mùa đông thì luôn gọi cho những

tâm hồn đa sầu đa cảm cơ man nào là cảm xúc: từ cô đơn, ly biệt đến nhớ nhung day dứt...

Chẳng biết do đang ở một nơi không có mùa đông hay bởi bị "lạm" những bài hát diễm tình về mùa đông (như cách dùng từ đây mĩa mai, trêu chọc của cô bạn thân) mà tôi vẫn hay mơ về những khung trời mùa đông đúng nghĩa như lời của các bài hát "ngoài kia tuyết rơi đây...", hay "dường như ai đi ngang cửa, gió mùa đông bắc se lòng..." hoặc "từng bông tuyết nhẹ rơi, một chiều đông giá trắng trong lòng tôi..." Và để kéo dài mùa đông (trong tưởng tượng) của mình, tôi và Solly - cô bạn đồng nghiệp người Philippines có nhiều sở thích tương đồng nọ thường bắt đầu "mùa đông" từ rất sớm bằng cách trang trí cho căn phòng làm việc của mình và mở những bài hát giáng sinh trong lúc làm việc. Có năm nọ, chả hiểu cao hứng thế nào mà từ cuối tháng Chín dương lịch, bọn tôi đã lấy cây thông Noel phủ đầy dây kim tuyến và mấy trái châu bằng nhựa đủ màu sắc ra trưng. Có lẽ mấy cái dây đèn nhấp nháy là thứ dễ đập vào mắt các ông đi qua bà đi lại khiến có ông sếp lớn người Mỹ nọ đi ngang nhìn thấy đã quay ngược lại thò đầu vào phòng nói vui: "This way we can extend the Christmas!" (tạm dịch: chỉ có chừng cây Noel sớm thế này chúng ta mới kéo dài được mùa Giáng Sinh!) Tưởng ông ghé vào mắng cho cái tội không tập trung làm việc mà bày đặt bày vẽ, hoá ra ông cũng thích mùa Giáng Sinh và cũng ủng hộ việc trang trí từ sớm như bọn tôi. Hú hồn!

Tôi và cô bạn ấy làm việc cùng nhau được hơn chục năm. Hơn cả tình đồng nghiệp, chúng tôi thân nhau như chị em gái. Năm nào cũng vậy, cứ từ tháng Chín, tháng Mười trở đi là cô mở trên

điện thoại hoặc trên máy tính bài *Last Christmas* cùng nhiều bài nhạc Giáng Sinh khác. Các bữa tiệc tại văn phòng vào những dịp Halloween, Noel, giao thừa Tết Tây cô đều mở bài này vì biết tôi thích. Cho đến khi cuộc đời đầy xô chúng tôi sang những ngã rẽ khác nhau, dù không còn làm việc cùng nhau nữa nhưng mỗi năm tôi vẫn đều đặn nhận được từ cô bài hát ấy qua đường link YouTube hay các ứng dụng nghe nhạc vào những tháng cuối năm khi Giáng Sinh đã gần kề. Còn tôi, đã được thể nghiệm mùa đông trên những đỉnh núi cao phủ đầy tuyết như trong những chiếc thiệp giáng sinh mà tôi vẫn mơ được một lần đặt chân đến vào những ngày thơ ấu, đã "thưởng thức" cái lạnh buốt xương lên đến âm độ vào những ngày cao điểm ở xứ người khiến tôi vừa co ro trong mấy lớp áo khoác dày, răng đánh lộp cộp, nước mũi chảy ròng ròng, vừa nguyên rủa cái lạnh chết tiệt, tôi đã thôi mơ mộng những giấc mơ mùa đông khi nhận ra "đời không như là mơ nên đời thường giết chết mộng mơ".

Những năm trước khi còn ở Việt Nam, cứ tầm này mà bắt đầu nghe câu hát "*Dương trần đã vang lên bài thánh ca*" từ nhà hàng xóm vọng lại hay từ bất kỳ một quán cafe nào đó vô tình ngang qua là thể nào hôm đó về nhà tôi cũng bật nhạc Giáng sinh hưởng ứng ngay lập tức. "Gout" của tôi là mấy bài nào tình kiều như Sương lạnh chiều đông, Nỗi nhớ mùa đông hay những bài nhạc liên quan đến công giáo và những mối tình không có đoạn kết như *Bài thánh ca buồn*, *Lời con xin Chúa*, *Lá thư trần thế*... Có người bảo tôi lãng mạn, sống nội tâm. Người khác lại bảo tôi bi lụy, sến sẩm. Nhưng phải thừa nhận rằng những bài hát hay,

được nhiều người ưa thích thường là những bản nhạc buồn, chia ly, ray rứt. Còn những bản nhạc rộn ràng nghe vui tai nhưng nghe đó rồi quên ngay đó, chẳng để lại ấn tượng gì.

Không thể chối cãi được một điều là những bài hát mùa đông tôi yêu thích đều bắt nguồn từ mối tình đầu của tôi với một người có đạo (tôi khi ấy là người ngoại đạo). Người ấy cũng mê nhạc và có giọng hát ngọt ngào, trầm ấm như thổi miên người nghe. Tôi từng đọc nhiều lời khuyên, một trong những cách tốt nhất để quên đi tình yêu cũ là đừng nghe lại những bản nhạc gợi nhớ "những ngày xưa thân ái" bởi nó dễ khơi gợi lại những dấu yêu ngày cũ. Nhưng tôi lại nghĩ khác. Cuộc sống như những cơn sóng tiếp nối gối chồng lên nhau, lớp sóng sau đè lên lớp sóng trước, cũng như những lớp bụi thời gian rồi sẽ phủ mờ những ký ức đầu ta có cố tình muốn nhớ hay muốn vùi chôn đi. Nếu không có những giai điệu gợi lại "một thời để yêu, một thời để nhớ", ai sẽ nhắc ta nhớ về những thời khắc

thanh xuân đẹp để không dễ quên trong cuộc đời, về những bóng hình đã từng đến và đi, để lại cho ta ít nhiều kỷ niệm dấu vui hay buồn?

Kể từ sau lần bắt gặp hội ngộ cùng người ấy tại nhà một người bạn, nhận ra cả hai đều đang sống hạnh phúc bên cạnh chồng/vợ của mình, tôi quyết tâm xóa hết hình ảnh của "người tình mùa đông" năm nào để toàn tâm toàn ý vun vén cho hạnh phúc hiện tại. Những tình khúc bất hủ vẫn làm nhiệm vụ dỗ dành tôi vào những đêm loay hoay khó ngủ, như người bạn tri âm tri kỷ đưa tôi vào những giấc mơ êm ái nhưng không có thật, để tôi tạm quên đi những căng thẳng, muộn phiền, những điều bất như ý trong cuộc sống.

Mùa đông là mùa của hoài niệm, nhưng nhớ nhưng cũng là mùa lễ hội, mùa yêu thương, mùa vui, nên nghe những bài nhạc hân hoan, vui nhộn để mở ra niềm hy vọng tươi sáng cho năm mới, mới phải. Cái không khí se lạnh của "một ngày trời không biếc xanh" còn nhắc khéo người ta về một năm nhọc nhằn sắp sửa trôi qua, một

cái Tết nữa đang sầm sập kéo đến, và trong chuỗi hành trình trên cõi nhân sinh của mỗi người, một chặng mới lại sắp mở ra. Vậy mà từ bấy lâu nay, tôi cứ tua đi tua lại những lời ca đầy nỗi niềm, bi thảm: "Nay mùa Giáng Sinh đã về Chúa ơi, lòng con như thấy thiếu đi niềm vui..."

Năm nay, nhất định tôi sẽ thay đổi không khí Giáng Sinh ở nhà mình, cũng là để mong cầu một năm mới tươi sáng, tốt đẹp hơn. Tôi lôi ra playlist được đặt tên "Xmas" trên ứng dụng nghe nhạc "Nhạc Của Tui" cài đặt trên điện thoại của mình và kết nối với chiếc loa công suất lớn. Những âm thanh vui vẻ, rộn ràng cũng là những lời chúc tốt lành vang lên khắp gian phòng khách đang lập loè ánh đèn chớp nháy của cây thông Noel đã được tôi lôi ra trưng từ đầu tháng Mười Một:

*"We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas
And a happy new year..."*

VL - GIÁNG SINH 2024

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT
TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://BAOTREONLINE.COM)

LỜI GIỚI THIỆU: Angie Hồ Quang đến Hoa Kỳ năm 1984 theo diện tị nạn, bà quyết định chọn con đường phục vụ đồng hương. Khởi đầu, bà là Giám đốc cơ quan tìm việc làm cho người Việt. Năm 1991, bà làm cho sở An Sinh Xã Hội đến 2020. Bà thường xuyên cộng tác với báo chí, các trang web, các đài phát thanh và truyền hình nhằm hướng dẫn đồng hương trong các luật lệ và các chương trình ASXH. Trẻ hân hạnh được sự cộng tác của bà, và độc giả ở khắp nơi có thể viết thư gửi qua bưu điện hoặc email nhờ bà Angie Hồ Quang giúp đỡ các vấn đề về An sinh Xã hội. Thư từ xin gửi về: Mục "An Sinh Xã Hội"

3202 N. Shiloh Rd., Garland, TX 75044 hoặc Email: bientap@trenews.net

Trợ cấp hưu trí

HỎI

Chào cô Angie Ho

Tôi năm nay 65 tuổi quốc tịch Mỹ

Tôi đã từng làm cho hãng xưởng 12 năm

Nhưng đến năm tôi 55 tuổi thì tôi bị bệnh không đi làm được và xin tiền bệnh (Medicare) và hiện nay hàng tháng được \$1,200 trước khi xin nghỉ làm ăn tiền bệnh Social Security gửi thư cho tôi là nếu như tôi nghỉ hưu năm 67 tuổi thì được hưởng \$1,800

Nhưng cách đây khoảng 1 tuần tôi có gọi cho văn phòng an sinh xã hội thì họ nói là tôi chỉ được hưởng số tiền hiện nay là \$1,200 kể cả khi tôi được 67 tuổi

Câu hỏi của tôi là đến năm 67 tuổi tôi có được hưởng lương hưu trí như mọi người không và bằng cách nào làm ơn cho tôi biết

Xin chân thành cảm ơn

TRẢ LỜI

An sinh xã hội bao gồm các chương trình khác nhau như:

- Hưu bổng
- Tàn tật
- Ăn theo người phối ngẫu hay cha mẹ
- Tồn sinh

Mỗi chương trình có những điều lệ khác nhau.

1. Hưu bổng: người đi làm tạo được số tối thiểu 40 tín chỉ khi bước vào độ tuổi sớm nhất là 62 có thể tiến hành thủ tục xin tiền hưu.

Lãnh tiền ở tuổi 62 gọi là hưu non. Hiện nay đối với người sinh năm 1960 và sau đó, có tuổi hưu toàn phần là 67 tuổi. Ghi danh lãnh tiền hưu ASXH ở tuổi hưu non thì số tiền được nhận sẽ ít hơn là đợi đến tuổi hưu toàn phần.

2. Tàn tật: Nếu bị tàn tật hay bệnh tật trước tuổi 62 thì có thể xin quyền lợi tàn tật ASXH (Social Security Disability Insurance) với điều kiện:

- a. Tình trạng thể chất hay tâm thần suy yếu kéo dài tối thiểu 12 tháng (và có thể đưa đến tử vong)
- b. Tình trạng bệnh tật hay tàn tật khiến người này không còn khả năng để đi làm mưu sinh.

Khi lãnh được quyền lợi tàn tật, bệnh tật ASXH thì chỉ đòi hỏi người này có 40 tín chỉ ASXH, có 5 năm làm việc trước ngày ngã bệnh và hội đủ điều kiện về bệnh tật.

Công thức để tính mức tiền được nhận qua chương trình SSDI khác với chương trình hưu bổng.

Số tiền nhận được từ SSDI dựa trên thu nhập suốt khoảng thời gian người này có được trước khi ngã bệnh.

Hưu bổng ASXH dựa trên tổng số tiền dựa trên 35 năm làm việc có số thu nhập cao nhất.

Lý do trong bản ước tính quyền lợi hưu bổng cho thấy số tiền lên đến \$1,800.00 vì khi ấy Sở ASXH coi như ông vẫn tiếp tục làm việc cho đến tuổi 67.

Do đó câu trả lời ông nhận được từ sở ASXH là xác đáng

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

19-12-2024 -25-12-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
BRITISH AIRWAYA	2	LHR, DOH	\$2.071
AMERICAN AIRLINES	2	LAX, NRT	\$2.636
VIETNAM/STARLUX	2	LAX, TPE	\$2.685
AMERICAN/ASIANA	2	SFO, ICN	\$2.778
KOREAN AIR	2	SEA, ICN	\$2.825
QATAR AIRWAYS	2	SEA, DOH	\$2.866
EVA AIR	2	SEA, TPE	\$2.926
ASIANA AIRLINES	2	SFO, ICN	\$3.006
AIR CANADA	2	YYZ, ICN	\$3,707

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,134 VN ĐỒNG
EURO	\$26,171 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,642 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,947 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$163.49 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	149,974 YEN NHẬT
	0.94709 EURO
	0.78499 BẢNG ANH
	1.41486 CANADA
	0.87847 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

20/12/1803

Ngày 20 tháng 12 năm 1803, Mỹ mua lãnh thổ của Pháp có tên là Louisiana với giá 18 triệu franc. Vùng đất này gồm Arkansas, Missouri, Iowa, Oklahoma, Kansas, Nebraska, một phần của Minnesota, phần lớn North Dakota, toàn bộ South Dakota, đông bắc New Mexico, North Texas, một phần Montana, Wyoming, và phần nửa tiểu bang Colorado (hình dưới, khu vực màu trắng).

19/12/2012

Ngày 19 tháng 12 năm 2012, là ngày mất ca sĩ Duy Quang. Duy Quang sinh ngày 4 tháng 11 năm 1950 trong một gia đình nổi tiếng về âm nhạc: cha là nhạc sĩ Phạm Duy và mẹ là nữ danh ca Thái Hằng. Duy Quang người gốc Hà Nội, sinh tại Chợ Neó (Bắc Lương, Thọ Xuân), Thanh Hóa. Ông là một trong những ca sĩ tài năng bẩm sinh với giọng ca mượt mà, được khán thính giả rất yêu mến của nền tân nhạc Việt Nam.

BÁNH BÈO

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Nhớ chùa tôi (Bộ trưởng) ra là được!

Nguyễn Kim Sơn
Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo CSVN

"MONG ĐẠI BIỂU CHỈ RÕ CÒN NHỮNG NHÓM NÀO MÀ THEO ĐUỔI LỢI ÍCH KHÔNG HỢP PHÁP THÌ CHỈ GIÚP XEM NHỮNG NHÓM ĐÓ Ở ĐẦU ĐỂ (BỘ GIÁO DỤC) PHỐI HỢP VỚI BỘ CÔNG AN, VIỆN KIỂM SÁT BẮT MANG ĐI TIẾP..."

Ai hy sinh không biết chứ mỗi lần chính quyền CSVN "tinh gọn" thì tiền thuế của người dân "hy sinh" trước...

Tô Lâm - Tổng bí thư CSVN

"TINH GỌN BỘ MÁY ĐÒI HỎI SỰ HY SINH CỦA CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN..."

Vậy là mấy ông muốn dân Việt bán ế?

Nguyễn Đình Hưng
Cục trưởng Cục Quản lý thị trường tỉnh Quảng Ninh

"10 PHÚT 1 ĐƠN HÀNG, NGÀY CÓ HÀNG TRĂM ĐƠN HÀNG ONLINE NÊN KHÓ TUẦN TRA, KIỂM SOÁT."

"Chín muỗi" vì quan chức CSVN đã mua nhà/đất ở Mỹ hết rồi hay chuyện đánh thuế chỉ dành cho dân?

"ĐÃ ĐẾN LÚC CHÍN MUỖI ĐỂ ĐÁNH THUẾ TÀI SẢN NHÀ, ĐẤT THỨ HAI."

Trịnh Xuân An - Đại biểu quốc hội đoàn Đồng Nai

Khoảng thời gian
hạnh phúc ngắn
ngủ khi chồng
được xuất viện trở
về - NGUỒN: MSN

Qua sông chó đoạn cầu...

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Năm 2016, Nurul Syazwani cùng chồng kết hôn rồi đón đứa con đầu lòng trong niềm hạnh phúc vô bờ. Cuộc sống ở Mã Lai có thể khác Mỹ hoặc Việt Nam, nhưng chung quy là ai cũng mưu cầu hạnh phúc và bình yên, gia đình nhỏ của Nurul cũng vậy.

Nhưng vào năm 2018, khi đi làm xa, chồng của Nurul Syazwani gặp tai nạn giao thông và từ đó nằm liệt giường. Nurul Syazwani bắt đầu chuỗi ngày chăm sóc chồng, con, mong mỗi một tương lai tươi sáng cho gia đình nhỏ khi chồng bình phục...

Được nhiều người khuyên, từ năm 2019, Nurul bắt đầu chia sẻ câu chuyện cùng những hình ảnh, video chăm sóc người chồng nằm liệt giường lên mạng xã hội để chia sẻ kinh nghiệm chăm sóc người bệnh và mong tìm thêm thu nhập từ các lượt coi. Công việc hàng ngày của cô bao gồm cho chồng ăn qua ống thông mũi-dạ dày, thay tã, tập vật lý trị liệu cho chồng, hút dịch đờm cho anh dễ thở và hỗ trợ anh tắm rửa. Sau đó là chăm con, dọn dẹp nhà cửa ... Nurul nhanh chóng có hơn 32,000 người, cô từng kể: "Tôi sợ hãi mỗi khi chồng bị ho, tôi giúp anh ấy phục hồi chức năng mỗi ngày. Gia đình bên ngoài

cùng giúp đỡ để tôi có thời gian nghỉ ngơi."

Trong chuỗi bài viết, video, ai cũng cảm nhận được sự chăm chỉ, tận tụy và cần thận của Nurul. Cuối cùng, sau 6 năm cố gắng của Nurul, chồng cô dần bình phục, trở về với cuộc sống bình thường vào cuối tháng 9-2024. Ngày vui ngắn chẳng tày gang, lại có thêm một biến cố mới đến với gia đình nhỏ của Nurul...

Ngày 18-10-2024, Nurul chia sẻ hình ảnh về đám cưới của người chồng cũ và vợ mới của anh kèm những dòng chữ ngắn ngủi: "Chúc mừng chồng của tôi. Tôi hy vọng anh sẽ hạnh phúc với

người mà anh đã chọn. Aifa Aizam, hãy chăm sóc anh ấy thật tốt như tôi đã từng. Tôi đã xong bốn phần của mình, giờ đến lượt cô tiếp quản."

Ai đó từng nói: "Khi người mù thấy được ánh sáng, thứ đầu tiên họ vứt bỏ là gậy chỉ đường..." và trong trường hợp này, rất nhiều người đã sốc vì Nurul bị coi như "cây gậy chỉ đường" mà chồng cô vứt đi không thương xót. Nhiều cư dân mạng bày tỏ nỗi thất vọng về người chồng quyết định bỏ rơi người chăm sóc mình khi anh đối diện với tử thần. Không ít ý kiến chỉ trích người chồng thiếu tình người và vô tâm. Khi Nurul tiết lộ cô và chồng đã chính thức ly hôn vào ngày 6-10-2024. Các camera "chạy bằng cơm" ở Mã Lai nhanh tay tung bằng chứng chồng cũ của Nurul đã tái hôn chỉ một tuần sau khi hai người chia tay (13-10-2024).

"Chỉ thấy người mới cười, đâu thấy người xưa khóc"... Mặc dầu Nurul đã xóa những lời hờn trách ở trên, xóa luôn nhiều video ghi lại quá trình đã chăm sóc chồng cũ và đăng bài tha thứ cho hai người kia, muốn chăm sóc con thật tốt, nhưng cư dân mạng vẫn chưa tha thứ cho vị chồng cũ. Bài viết của cô nhận vô vàn bình luận bày tỏ nỗi giận với người chồng bạc nghĩa kia, nhiều người còn cho rằng Nurul bị ép buộc nhường

Lúc chồng nằm liệt giường, Nurul Syazwani đã phải tự tay làm mọi việc (ảnh trái) tỉnh dậy anh lấy người khác (ảnh phải) - NGUỒN: MSN

nhìn bởi con gái... Nhiều người an ủi Nurul: "Anh ta không xứng đáng với một người phụ nữ tốt như bạn. Bạn sẽ tìm thấy một người thực sự trân trọng bạn.", "Phải đối mặt với thách thức khi anh ta bị bệnh, nhưng bạn vẫn kiên trì. Hãy tin rằng một tương lai tươi sáng

hơn đang chờ bạn, đừng ngoảnh lại phía sau"...

■ Khi đang "thất tình giùm nhân vật chính trong các câu chuyện trên mạng xã hội, cụ thể là Nurul), tôi đọc được một câu chuyện xưa, xin chia sẻ ra đây:

"Lịch sử biết một Phan

Bội Châu hết lòng vì chuyện nước non, nhưng được mấy người biết một người đàn bà tên Thái Thị Huyền vô vô nuôi con một mình và chăm sóc cha chồng đau yếu khi chồng mình bốn ba hải ngoại. Lấy nhau được 8 năm, lại vì chưa có con mà bà Huyền phải lấy thêm vợ lẽ là bà Nguyễn Thị Em, người ở huyện Nam Đàn (Nghệ An) để làm yên lòng cha chồng là Phan Văn Phổ - đã 66 tuổi (theo cái hủ tục đương thời). Năm 1901, vợ thứ đã sinh hạ được người con đầu lòng cho cụ Phan, theo tôn ti trật tự, dù là người con sinh đầu tiên, nhưng cụ Phan vẫn đặt tên là Phan Nghi Đức. Tới năm 1904, bà cả Thái Thị Huyền cũng sinh một người con trai, cụ Phan đã đặt tên con trai cả là

Diễn viên "Về nhà đi con" Hoàng Yến lên xe hoa lần thứ 5

MINH DƯƠNG - Thứ sáu, 06/12/2024 15:11 (GMT+7)

Theo dõi Báo Lao Động trên Google News

Diễn viên Hoàng Yến đăng tải ảnh cưới, chuẩn bị lên xe hoa lần thứ 5.

Diễn viên Hoàng Yến trong phim "Về nhà đi con" nhận lời cầu hôn lần thứ 5. Ảnh: FBNV

Mới đây, trên trang cá nhân, diễn viên Hoàng Yến đăng tải hình ảnh mặc váy cưới. Cô chia sẻ: "Tin là ai nhìn thấy hình này cũng vui! Cô dâu Hoàng Yến 17 tuổi ngày xưa không trẻ, không đẹp không ngày thơ ấu này".

Báo chí trong nước và cư dân mạng đều vui vẻ chúc phúc nếu cô diễn viên lên xe hoa lần 5 - NGUỒN: LAODONG.VN

Phan Nghi Huynh.

Rồi chồng đi biên biệt 20 năm, tới ngày gặp lại là lúc Phan Bội Châu bị bắt về giam ở nhà lao thành Nghệ An, mà chỉ gặp có nửa giờ đồng hồ. Chẳng một lời trách móc hay tủi phận đàn bà, bà Huyền chỉ có khuyên chồng giữ tròn khí tiết mà đừng bận lòng vợ con. Rồi sau đó khi chồng bà bị giam trong Huế, thì bà cũng già nua đau yếu mà mất một mình. Chẳng đợi người ngoài bình phẩm, chính Phan Bội Châu cũng thấy mình tệ với vợ con. Khi viết để kể chuyện về mẹ với con trai là Phan Nghi Huynh, Phan Bội Châu đã dừng khí thừa nhận mình chưa tròn trách nhiệm với người phối ngẫu trước mặt con cái. Thấy kính trọng bà Thái Thị Huyền, và cũng ngưỡng mộ ông Phan Bội Châu vì lấy được một người vợ hiền như vậy, cũng nể ông Phan ở chỗ có tình có nghĩa. Đàn ông như vậy mới đáng!" - từ Facebook Hai le + Hoa Kim Ngo

Tự hỏi, tại sao giữa buổi phong kiến, loạn lạc, ông Phan Bội Châu vẫn có thể bỏ qua sĩ diện đàn ông mà biết nhận lỗi bản thân, không đổ thừa "nghịệp lớn" mình đang theo mà ruồng rẫy những hy sinh lặng lẽ của phu nhân mình. Ngược lại, giữa xã hội hiện đại, những người đàn ông được chạm trực tiếp vào nền văn minh tân tiến lại phải bỏ nghĩa tình của người bạn gối?

Đây là một vết sẹo rất lớn, cho Nurul và cho rất nhiều người (nhất là phụ nữ) đọc được câu chuyện có thiệt mà ngỡ như trong tưởng cổ của cô. Tôi tin rằng, có một ngày, Nurul sẽ hết buồn, cô sẽ có hạnh phúc mới của mình, vì cô xứng đáng. Quan trọng là khi Nurul tìm được hạnh phúc mới, cả thế giới sẽ chúc mừng chứ không "kỳ thị", ghét bỏ như những thái độ đám đông bày tỏ với đám cưới vừa diễn ra của chồng cũ cô và người mới.

Ở Việt Nam thời nay, vẫn có nhiều cảnh bi ai cho phận đàn bà, có khi tệ hơn cả Nurul. Nhưng vẫn có nhiều phụ nữ hạnh phúc vì biết tự trân trọng bản thân, dám yêu và dám... liều. Như ngày 6-12-2024, báo trong nước đưa tin về việc một cô diễn viên người Bắc tên Hoàng Yến (sinh năm 1976) có thể sẽ lên xe hoa lần thứ 5. Và ngoài những bình luận khó hiểu (vì sao cổ vẫn còn tin vào tình yêu sau 4 đời chồng?) thì đa số là bình luận chúc phúc. Hoàng Yến chia sẻ trong cuộc phỏng vấn với báo Dân Việt: "Mọi người chỉ cần biết hiện tại Hoàng Yến rất hạnh phúc, vui vẻ với bản thân và vì có người ấy. Hoàng Yến biết ơn người ấy rất nhiều! Hoàng Yến cũng biết ơn cả 4 người đàn ông gọi là "chồng" trước kia. Có họ thì mới có Hoàng Yến - một người "đàn bà thép" hôm nay. Hoàng Yến biết ơn tất cả mọi điều đã đến với mình kể cả những sóng gió!".

Khi một cánh cửa đóng lại thì sẽ có một cánh cửa khác mở ra, thời nay tự do yêu đương giữa thế giới phẳng, mong những người phụ nữ đau khổ biết đứng dậy, tìm cho mình một cánh cửa khác. Xin kết thúc bài viết bằng câu chuyện của một đôi tân giai nhân:

■ Hôm 4-12-2024, chị Huyền chủ quán bún đỏ ở Đắc Lắc đăng lên mạng xã hội một cặp nhẫn được bỏ hộp màu đỏ, có kèm hóa đơn và nói rằng chủ nhân của cặp nhẫn này đã "bỏ rơi" chúng ở tiệm chị nhiều giờ. "Đến khoảng 14h cùng ngày, chiếc xe hơi đi chụp ảnh cưới dừng trước quán, người đàn ông xưng là chú rể nói để quên và xin nhận lại cặp nhẫn. Chúng tôi đối chiếu camera của quán, xác thực đúng là vị khách này bỏ quên nên trao trả cho người này. Anh ấy cảm ơn rồi rít và nói sáng cùng vợ sắp cưới đi ăn bún đỏ, do vội chụp hình cưới nên để quên cặp nhẫn cưới ở trên bàn." - Chị Huyền chia sẻ.

Mong sau khi đôi trẻ tìm được cặp nhẫn, họ có thể giữ chữ "nhẫn" trong dạ để đi cùng nhau qua những cơn sóng tới già. Đừng dừng giữa... sông bể thành cầu chọi nhau nha chưa!

DU

Đi ăn bún đỏ để quên... cặp nhẫn cưới
- NGUỒN: PLO. VN

NGÀY 5-12-2024

Hong Phuc

Hôm nay trời mưa tầm tã, tôi phải “lặn lội” lái xe đi 2 lần mới xin được tờ báo Trẻ. Nói là xin, nhưng tôi không phải hỏi ai cả, vì chủ tiệm tử tế để sẵn chồng báo Trẻ bên ngoài kệ. Mỗi tuần tôi đều đọc báo, thành thói quen, tôi tưởng chỉ mình tôi, hóa ra đám bạn văn nghệ của tôi ai cũng là độc giả trung thành của báo Trẻ, hi hi...

NGÀY 7-12-2024

Phan Hạnh Thông

Tôi tình cờ đọc được bài “Xét lại Chennault Affair” (của tác giả Ian Bùi, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/something-anything/xet-lai-chennault-affair.baotre>), những biên cố về miền Nam VNCH tôi đã xem nhiều sách, đọc nhiều tài liệu nhưng vai trò của bà Anna Chennault rất mới lạ đối với tôi.

(...) có nhiều chi tiết thật hay trong bài viết này, tôi chưa thấy nơi nào dẫn chứng thông tin này, ít ra là với khả năng tiếp cận của tôi ...

NGÀY 9-12-2024

Man Can

Thật là vui khi thấy làng gôm ở Thanh Hà lại hồi sinh... Đáng tiếc là Việt Nam không có chủ trương nuôi dưỡng những nghề truyền thống, từ gôm, dệt chiếu, đan thúng, mùng... những kỹ năng tích lũy hàng ngàn năm dần dần bị xóa sổ. Người Nhật vẫn có những cuộc thi rèn kiếm samurai, họ duy trì những khu thợ rèn kiếm, họ không để nghề truyền thống bị thất truyền. Ở Mỹ cũng có cuộc thi và những lò rèn làm móng ngựa, đánh dao, làm búa theo phương cách cổ điển.... (“Làng gôm” của Lê Kung Diễm, đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/phong-su-viet-nam/lang-gom.baotre>)

NGÀY 5-12-2024

Jaci Linh

Phải thừa nhận là Ấn Độ có nhiều người tài năng, qua bài “Ratan Tata...” tôi phải thán phục ông Tata. Nhưng người Ấn nói chung thì đáng chán, không hiểu sao một đất nước mà dân trí và trí thức lại cách nhau khập khiễng như vậy...

“Ratan Tata dấu ấn trong sự phát triển của Ấn Độ” của Đinh Yên Thảo, đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/kien-thuc/ratan-tata-dau-an-trong-su-phat-trien-cua-an-do.baotre>)

VĂN PHÒNG LUẬT &

CHICAGO TITLE

VĂN PHÒNG TITLE ĐẦU TIÊN DO LUẬT SƯ NGƯỜI VIỆT ĐẢM TRÁCH

LUẬT SƯ ANH THU
(ARTHURINE KAMPAUS)

- CHUYÊN VIẾT HỢP ĐỒNG
- CÓ THỂ THAM KHẢO TRỰC TIẾP VỚI LUẬT SƯ BẰNG TIẾNG VIỆT
- CHUYÊN COMMERCIAL LANDLORD-TENANT
- NHANH CHÓNG - THÀNH THẬT
- TẬN TÂM- UY TÍN - TIẾT KIỆM CHO KHÁCH HÀNG
- DI CHÚC
- THỪA KẾ
- BẤT ĐỘNG SẢN
- ĐẦU TƯ
- BUSINESS
- SANG NHƯỢNG

VĂN PHÒNG TẠI ARLINGTON

**1140 E. PIONEER PKWY., #300
ARLINGTON, TX 76010
PHONE: 817-400-4033 | 623-341-8835 (CELL)
FAX: 817-394-0505**

VĂN PHÒNG TẠI GARLAND

**3202 N. SHILOH RD., #101
GARLAND, TX 75044
PHONE: 623-341-8835
FAX: 817-394-0505**

Suy Đi Ngẫm Lại

Phụ nữ khóc trước ngày cưới,
đàn ông khóc sau ngày cưới.

NGÂN NGỮ BA LAN

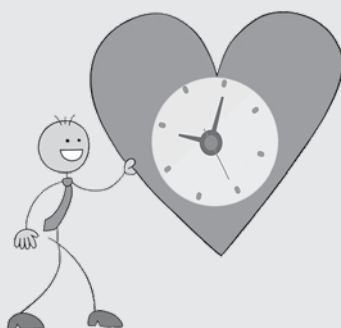

Thước đo một người đàn ông không phải lúc anh ta đang thoải mái và nhàn hạ mà vào lúc anh ấy tranh luận và đối mặt với thử thách

MARTIN LUTHER KING

Nếu bạn yêu đời sống, hãy đừng phung phí thời gian, vì chất liệu của cuộc sống làm bằng thời gian.

MINH HẢI

Việc chào hỏi

Trong giao tiếp hàng ngày, việc chào hỏi nhau là điều cần thiết. Nó làm cho cuộc sống chung có ý nghĩa.

Khi bạn chào hỏi một ai đó có nghĩa là bạn nhận biết sự hiện diện của người đó. Việc chào hỏi trong giao tiếp đã trở thành một thói quen ăn sâu trong đời sống cho đến nỗi đôi khi ta không còn quan tâm đến nữa. Tuy nhiên trên thực tế nếu ta lỡ quên chào một ai đó thì điều này có thể làm tổn thương tình cảm của người ấy và gây ra hiểu lầm. Chẳng hạn một bà vốn lịch sự trong việc giao tiếp thế nhưng một hôm bà sơ ý quên vẫy tay chào cô hàng xóm hay nói “good morning” với một đồng sự khiến họ cảm thấy như bị lạnh nhạt và có ý nghĩ rằng bà ấy xử sự kỳ cục. Những việc sơ suất như thế này xảy ra do nhiều lý do. Có thể người trong cuộc đang bận tâm một điều gì đó, sắp trễ một cái hẹn, hay bỏ quên kính ở nhà nên không nhận ra người quen. Và để sửa chữa không là điều khó. Lần tới chỉ cần chào hỏi ân cần và nói một lời xin lỗi là mọi sự sẽ được cho qua. Dẫu sao thì việc chào hỏi nhau cũng là điều cốt lõi trong giao tiếp hàng ngày.

Thông thường người Mỹ gặp nhau chỉ chào Hello hay Hi (một đôi miền dùng từ Hey), và kèm theo tên người ấy (nếu biết tên) với một nụ cười thân thiện kèm theo. Đôi khi dùng Good Morning, Good Afternoon, Good Evening tùy theo trường hợp. Khi chào ai bạn không cần phải dừng lại nói chuyện nhất là khi có việc gấp. Và cũng đừng quên chào nhân viên bán hàng, những người phục vụ trong công sở hoặc nhà hàng.

MH - THEO ETIQUETTE

BẢO HUÂN

HOÀNG VŨ

Những sáng tạo đầy ấn tượng

Máy in 3D có thể được sử dụng để tạo ra các tòa nhà, tác phẩm nghệ thuật, xe cộ, thực phẩm, ngay cả các bộ phận cơ thể.

■ KỶ TÍCH Y HỌC

Các nhà nghiên cứu từ Đại học Swansea, xứ Wales, đang phát triển mực sinh học làm từ tế bào người và vật liệu thực vật để in 3D sụn cho những người sinh ra thiếu các bộ phận cơ thể như mũi hoặc tai, hoặc những người đã có sẹo do bị phỏng, ung thư và chấn thương.

■ MẢNH THÉP ĐỘC ĐÁO

Mất tới 6 tháng để in chiếc cầu thép không gỉ sét này. Cầu trúc dài 12 mét, nặng 4500 kilogram, đã bắc qua kênh Oudezijds Achterburgwal ở Amsterdam, Hà Lan, từ năm 2021. Hơn một chục cảm biến cung cấp thông tin liên tục về sự ổn định của cây cầu, chỉ dành cho người đi bộ và xe đạp.

■ TẠO CẢ ÂM THANH

Chiếc đàn vĩ cầm được tạo ra bằng máy in 3D này đã được trưng bày trong một cuộc triển lãm ở Madrid, Tây Ban Nha, và có lẽ không được dự định để

chơi nhạc thực sự. Tuy nhiên, các nhạc sĩ đã thử nghiệm loại nhạc cụ này và cho biết âm thanh của nó khá tốt, tuy không phải là âm thanh chuẩn để trình diễn hòa tấu.

■ XE HỒI THÂN THIỆN VỚI MÔI TRƯỜNG

Các tế bào năng lượng mặt trời cung cấp năng lượng cho động cơ, các bộ lọc đặc biệt thu CO2 từ không khí khi di chuyển, và thân xe được làm từ nhựa tái chế bằng công nghệ in 3D. Chiếc xe không phát thải này được thiết kế và chế tạo do sinh viên tại Đại học Công nghệ Eindhoven ở Hà Lan.

Đức Bà hồi sinh

Đức Bà hồi sinh
Không ở nơi giáo đường
Không quỳ bên giường ngủ
Em mắt lưng tròng
Nắm chặt tay người lạ mặt
Cùng cất giọng đọc vang
Lời Kính Mừng Mẹ
Giữa phố Paris.

Trước mặt em là lửa
Trước mặt tôi là lửa
Em khóc - ruột tôi quặn
Em khóc - ngực tôi đau
Lửa rực màu hung hãn
Nuốt trọn gỗ rừng sồi khô nở trăm năm
Lửa lăm le nung chảy
Triệu nốt nhạc bao lớp người đã theo
đại phong cầm hợp xướng
Hôm qua.

Hỏa hoạn
Ngón tiêu, thiêu rụi
Tranh, tượng, kính màu, thơ, truyện,
Chỗ ngồi,
Cả từng kỷ niệm
Của mỗi người,

Của chúng mình,
Của ai đó,
Của tôi.

Lửa sục sôi
Quét sâu tận cùng từng góc ngách
Tám thế kỷ nhân gian,
Lửa cuộn khói
Tràn qua buồng phổi ngộp
Đốt đỏ tim.

Cánh chim cháy sém
Mất bỏ câu hải hùng
Tròn mở suốt đêm.

Nhưng em ơi,
Lửa không ngăn được dòng Seine dào dạt
nước,
Không chặn được lòng người,
Không hủy được niềm tin,
Từ nghi ngút tro than, từ mao gai nhỏ máu,
Màu nhiệm Phục Sinh
Sáng nay thanh thản cất lời
Mời gọi đất
Trở hoa.

CN - PARIS 16.04.2019

CỔ NGỰ
THIAIS, PHÁP

Giữa mùa Phục Sinh 2019, nhiều triệu người ở Pháp và trên thế giới, qua phân phóng sự trực tiếp truyền hình, đã chứng kiến cảnh ngọn lửa tàn bạo thiêu hủy một phần không nhỏ nhà thờ Đức Bà Paris, một di sản văn hóa chung của nhân loại.

Hơn 600 nhân viên cứu hỏa đã tận lực làm việc suốt từ chiều tối ngày 15.04 đến sáng 16.04 (*). Sau 15 giờ hoành hành, ngọn lửa bị dập tắt, nhưng đã kịp thiêu hủy hoàn toàn phần mái, khung (gồm 1300 thân gỗ sồi thời Trung Cổ), vòm và ngọn tháp nhọn cao 93m. Giữa cảnh hoang tàn, như một phép lạ, bức tượng “La Pietà / Đức Mẹ sầu bi” đặt giữa Cung Thánh, chiếc đàn đại phong cầm (gần 300 tuổi, lớn nhất

nước Pháp, với dàn ống 8000 chiếc) chỉ bị hư hại nhẹ. Hai tháp chuông vuông và bộ khung kính màu nhiều trăm năm ít bị ảnh hưởng. Máo gai, các thánh tích cùng những báu vật khác cũng đã được chuyển đến nơi an toàn ngay trong khi trận hỏa hoạn đang diễn ra.

Trong lịch sử hơn 850 năm của nhà thờ Đức Bà Paris, đây được xem là trận hỏa hoạn lớn nhất. Nhưng trước đó, ngôi giáo đường này cũng đã nhiều lần bị phá hoại. Thời Cách mạng Pháp, do lầm tưởng, dân tượng các vị vua Do Thái đặt ở mặt tiền giáo đường đã bị chặt đầu. Nhiều tượng thánh cũng bị đập vụn. Vào tháng 11.1793, nhà thờ Đức Bà biến thành đền của Lẽ Phải (Temple de la Raison) và sau đó, trở

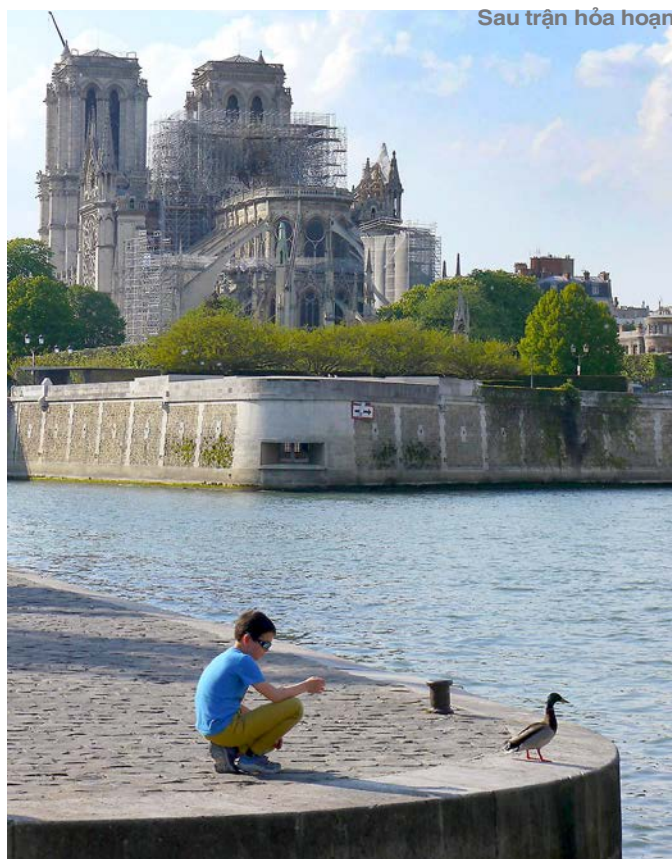
thành kho chứa rượu. Gần 2 năm sau, tháng 08.1795, trong đồng đồ nát, các thánh lễ mới dần dần được tổ chức trở lại. Thời Công xã Paris (1870-1871), có vài vụ đốt phá nhỏ nhưng bị dập tắt ngay và suốt hai cuộc Thế chiến, nhà thờ Đức Bà chỉ bị ảnh hưởng nhẹ trong một trận oanh tạc của phi cơ Đức vào năm 1914.

Nằm trên đảo Cité, thuộc quận Tư của Paris, nhà thờ Đức Bà chiếm một vị trí quan trọng so với hàng trăm ngôi giáo đường lớn nhỏ khác của thủ đô nước Pháp. Ngay tại quảng trường trước Notre Dame de Paris, từ năm 1924, có "điểm zéro", là cột mốc tính khoảng cách từ Paris đến các thành phố khác trên toàn nước Pháp. Ở một nơi đặc địa như thế, với một bề dày lịch

Nóc và tháp nhọn Nhà thờ Đức Bà Paris bị thiêu hủy trong trận hỏa hoạn ngày 15.04.2019 (NGUỒN INTERNET)

sử quan trọng như thế, nhưng có lúc, nhà chức trách Paris đã nghĩ đến việc phá bỏ hoàn toàn ngôi giáo đường này, vì công trình kiến trúc lâu ngày không được tu bổ, bị hư hỏng nghiêm trọng theo thời gian với sự tàn phá của thiên nhiên và con người, trở nên đổ nát sau thời kỳ Napoléon gây chiến tranh khắp châu Âu. Có thể nói, nhà văn Victor Hugo, với trường thiên tiểu thuyết lịch sử “Nhà thờ Đức Bà Paris” (**), chính là người ra tay giúp ngôi giáo đường thoát khỏi viễn cảnh đen tối. Vốn yêu quý công trình kiến trúc này, trong một lần viếng thăm, nơi góc khuất cầu thang dẫn lên tháp chuông, ông đọc được nét khắc trên đá chữ “định mệnh” bằng tiếng Hy Lạp. Chi tiết này được xem là khởi nguồn cho sự ra đời của bộ tiểu

thuyết hơn ngàn trang sách. Các nhân vật “anh gù Quasimodo”, “cô gái du mục Esmeralda”..., và chính Notre Dame de Paris, trong gần hai thế kỷ nay, từ truyện

bước lên sân khấu, bước vào phim ảnh, nhạc kịch, vũ kịch, phim hoạt họa, tranh, tượng ... trở nên quen thuộc với mọi người. Bản thân tác phẩm, sau khi ra đời,

tạo được tiếng vang lớn, nhất là gây được sự chú ý của dư luận về số phận của ngôi giáo đường. Nhà thờ Đức Bà, sau đó, được khởi công trùng tu khi Quốc hội Pháp đồng thuận với ngân sách gần 3 triệu quan.

Gần 200 năm sau đợt tu bổ quan trọng này, với trận hỏa hoạn tháng 04.2019, lại một lần nữa, nhà thờ Đức Bà thay đổi diện mạo. Sau lời kêu gọi của chính phủ và hàng giáo phẩm Pháp, các tổ chức, hiệp hội, rất nhiều mạnh thường quân, từ nhà tài phiệt đến em thiếu nhi trên khắp thế giới đã quyên góp được hơn 836 triệu euros, dùng cho việc tái thiết ngôi giáo đường. Ròng rã suốt 5 năm, 2000 người góp công hồi sinh Notre Dame de Paris. 1200 người trong số họ đã cùng vợ chồng Tổng thống Macron có mặt tại hiện trường

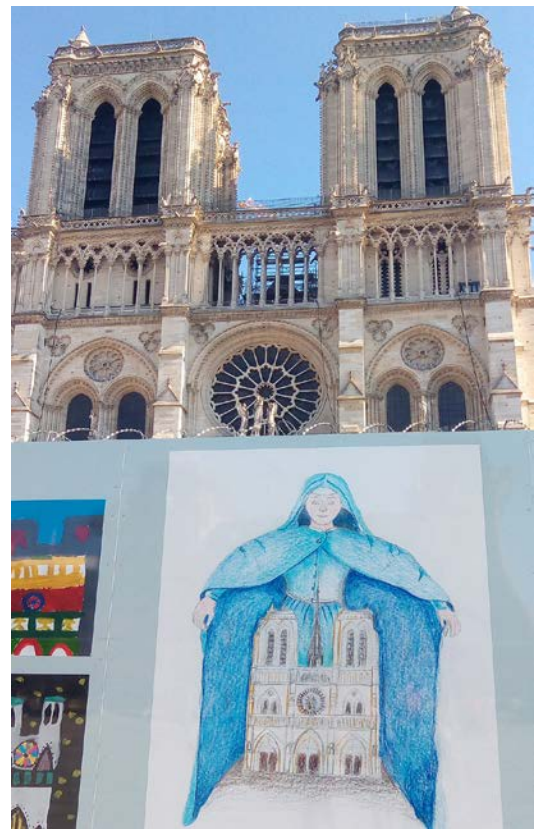

Tái thiết Nhà thờ Đức Bà Paris, Ảnh chụp từ du thuyền trên sông Seine,

ngày 29.11.2024. Trong bài phát biểu ngày hôm đó, Tổng thống Macron không tiếc lời cảm ơn và ca ngợi các nghệ nhân lão luyện, các tay thợ lành nghề đã “chuyển hóa than thành nghệ thuật”, “tham gia công trường của thế kỷ”, “dựng nên giàn giáo lớn nhất châu Âu, với tổ kén lơ lửng giữa trời Paris mà ngọn tháp nhọn sẽ từ đó thoát ra”, đã “giữ đúng lời hứa sẽ phục hồi lại nhà thờ Đức Bà trong vòng 5 năm, là niềm tự hào to tát cho cả dân tộc”, và việc giáo đường hoạt động trở lại sẽ tạo nên một “sự xúc động mãnh liệt cho niềm hy vọng”. Tuần lễ sau đó, ngày 07 và 08.12, nhà thờ Đức Bà Paris chính thức mở cửa đón tiếp giáo dân và mọi giới đến viếng thăm.

Người Pháp thường nhắc đến câu châm ngôn “Phượng hoàng tái sinh từ tro than của chính mình”. Hình ảnh rực rỡ và đầy ý nghĩa đó, thật không gì thích hợp hơn khi được dùng để nhắc đến sự kiện trọng đại diễn ra ngay tại trung tâm Paris vào đầu tháng 12 này: bộ chuông 11 chiếc (***) sẽ giống vang tiếng đồng sau 5 năm chờ đợi.

CN - THIAIS 12.2024

Nhà thờ Đức Bà được hoàn toàn khôi phục sau 5 năm tu sửa (NGUỒN INTERNET).

Chú thích :

(*) Thật may mắn, ý tưởng nhất thời dùng phi cơ dội “bom nước” (như vẫn thường thấy trong các vụ cháy rừng) để dập tắt hỏa hoạn đã không được thực hiện: nó sẽ phá hủy hoàn toàn nền móng và các bức tường đá của giáo đường. Hơn nữa, cách thức chữa cháy này sẽ gây hư hại nặng nề cho khu phố cổ mấy trăm năm bao quanh Notre Dame de Paris.

(**) Với tên gọi ban đầu “Nhà thờ Đức Bà Paris, 1482”, Victor Hugo đã phục dựng lại một Paris đầy sinh khí vào cuối thế kỷ XV của thời Trung Cổ, mà nhân vật trung tâm, không ai khác hơn, chính là ngôi giáo đường.

(***) Trong bộ chuông của nhà thờ Đức Bà Paris, có chuông cả “Emmanuel” hơn 300 tuổi, nặng 13 tấn và chuông ấu “Thế vận hội” chưa đầy tuổi tôi, đã được dùng để các tuyển thủ gióng lên mừng chiến thắng ở Stade de France trong kỳ tranh giải Olympic mùa hè vừa qua.

Coi bói

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Coi bói là chuyện không mới, ngược lại, đã có từ thời “cổ lý cổ lai” vài ngàn năm trước, và tồn tại tới ngày nay. Trên Facebook có những apps đoán hậu vận toàn nói nịnh người dùng để lấy quảng cáo, nhưng vẫn làm nhiều người “hạnh phúc” đem khoe lên. Sắp Tết tới nơi rồi, các thầy bói toán có tiệm, có quán, bói lẻ, bói chẵn, bói lễ đường và bói online rộ lên tấp nập. Khách hàng của các thầy hy vọng năm vận tháng hạn cũ trôi qua, tiền hung hậu kiệt, muốn biết năm mới may mắn phát tài như thế nào.

Từ điển tiếng Việt định nghĩa “Bói là đoán việc đã qua hay sắp tới gắn với số mệnh của từng người, theo mê tín.” Mê tín là tin theo

một điều gì đó một cách tuyệt đối, tin tới mức mê muội, không còn biết phân biệt đúng/sai, thật/giả, người bình dân gọi là “cảm tính mà không có lý tính (lý trí).” Người Việt hiểu “coi bói” và “bói toán” đồng nghĩa.

Về nguồn gốc của bói toán, có thể nói bói toán được ghi nhận từ rất sớm trong các truyền thuyết của Trung Hoa cổ đại, mà chúng ta thường nghe nói về Hà Đồ và Lạc Thư. Hà Đồ, Lạc Thư thực chất là hình vẽ (khó hiểu) kèm theo chú thích chữ giáp cốt cổ, được khắc trên mai rùa tiên đoán về một số việc thay đổi triều đại. Theo truyền thuyết, Hà Đồ và Lạc Thư xuất hiện vào thời vua Phục Hy (4477- 4363 trước Công Nguyên,) nhưng không rõ tác giả.

Bên cạnh vua chúa xưa đều có người đảm nhiệm công việc chuyên bốc quẻ, bói toán cho hoàng tộc, gọi là chức quan Thái Bốc.

“Triệu Cao tự biết quyền mình to lớn, bèn dâng vua con hươu lại nói là con ngựa. Nhị Thế hỏi những người chung quanh: - Đó là con hươu chó? Những người chung quanh nói: - Con ngựa đấy. Nhị Thế cả kinh, tự cho mình loạn óc, bèn gọi quan thái bốc sai bói xem. Quan thái bốc nói: - Bệ hạ mùa xuân mùa thu làm lễ tế giao, thờ phụng tôn miếu, quỷ thần, trai giới không nghiêm, cho nên đến thế. Nên theo đức lớn của các vị vua hiền ngày xưa và cẩn thận trong việc trai giới.” (Trích Lý Tư Liệt Truyện - Sử ký Tư Mã Thiên.)

Không chỉ quân vương trí não hạn hẹp, u tối như Tần Nhị Thế mới tin bói toán, mà bậc thức giả, chính trị gia tài ba như Khuất Nguyên (thời Chiến Quốc) cũng tin.

“Khuất Nguyên bị đuổi, 3 năm không được gặp vua, tận trí tận trung mà lại bị gièm pha che lấp. Lòng buồn ý loạn, không biết phải đi con đường nào, mới đến quan thái bốc Trịnh Thiềm Doãn: - Tôi có điều nghi, xin tiên sinh quyết hộ cho.” “Đông Lăng bị phế, đến Tư Mã Quý Chủ coi bói. Quý Chủ hỏi: Quân hầu bói việc gì?” (Trích Cái cười của thánh nhân - Thu Giang Nguyễn Duy Cần.)

Cliché Van-Xuan à Hanoi (Tonkin)

69. Tonkin. HANOI — Devineresse et Chiromancien examinant un gigot

Thầy bói ngày xưa

Xem ra thì người đi coi bói đều rơi vô trường hợp “thân chủ” gặp chuyện bất đắc chí, buồn bã, thất vọng mà kiếm người tâm sự để giải khuây, hoặc lấy lời của thầy bói để tự động viên mình phấn chấn sống tiếp. Hiếm có trường hợp tin lời thầy bói rồi tuyệt vọng quá đi tự tử, dù không phải hoàn toàn không có.

Coi bói có nhiều cách, bói bài Tây, coi chỉ tay, rờ mu rùa, hoặc rút thẻ, hoặc lên xác (gọi hồn ma nhập thân thể người sống)...

Lúc tôi nhỏ, tôi thấy cha mẹ tôi có cuốn Thái Ất Thân Quẻ, Đoán Điềm Chiêm Bao, Diễn Cầm Tam Thế, và rất nhiều cuốn sách mỏng về coi tướng, coi bói, coi chỉ tay giá 60 xu/cuốn do Tín Đức Thư Xã ấn hành hồi thập niên 1930 (dịch giả Huyền Mặc Đạo Nhân, tức nhà báo Dương Mạnh Huy)... Những hôm thời tiết xấu, hoặc ban đêm, tôi cầm cúi nghiên ngẫm, bói toán, lấy đồng xu bằng đồng có lỗ vuông chính giữa (cạy ra trong cây cạo gió) thả lên thả xuống “gieo quẻ.” Vì vậy, tôi nghiệm ra rằng lời văn các quẻ đều tương tự nhau, nói chung chung chuyện hên xui, và đều chốt bằng câu “Ở hiền gặp lành,” “Ráng thi ân bố đức thì hung hóa kiết.”

Dễ gạt người thiên hạ nhứt là coi tướng và coi chỉ tay. Phần lớn người đi coi đều có tâm trạng bất an, mà cái bất an ấy nó lộ rõ trên dáng đi, nét mặt, ánh mắt, giọng nói của thân chủ. “Thầy” cứ vậy mà phán thì bảo đảm thân chủ sẽ hít hà xuýt xoa khen “Thầy giỏi quá,” “Thầy biết hết chơn hết chọi hà.” Cũng vì vậy mà hồi nhỏ tôi cứ hay “coi chỉ tay” cho mấy cô người lớn chưa chồng. Cầm bàn tay họ bẻ tới bẻ lui sẫm soi. Hễ bàn tay ai cứng chắc, khớp xương to, da bên trong có vết chai, mặt ngoài bàn tay da khô, màu nâu sạm ... cứ phán tuổi nhỏ cơ cực, có tánh hiền lành, chịu thương chịu khó, mai mốt lấy chồng trở thành vợ hiền dâu đảm, trụ cột gánh vác cơ nghiệp nhà chồng ... là trúng hết. Bàn tay mỏng mảnh nhỏ nhắn, có vết chai nhỏ ở ngón trỏ và ngón giữa là tay người thường xuyên cầm viết, cứ nói người đó thuở nhỏ gia đình khá giả, có học vấn, số sau này làm cô làm thầy, bảo đảm bách phát bách trúng.

Thông thường, phần lớn những người thất chí có mi mắt sụp xuống, mắt có quầng thâm, ánh mắt không long lanh, hai mép miệng trĩu xuống, đuôi mắt trĩu xuống, tướng đi chùn xuống... Đó là chưa kể tới trường hợp da mặt sạm đi, mặt bỗng nhiên xuất hiện

“ma trận” đường hẻm, đường rầy xe lửa chằng chịt. Người xưa thường nói “Tâm sâu bạch phát” không phải là nói quá. Vừa bước vô cửa thầy phán ngay “Thầy thấy có vong âm theo con, vong này nặng lắm.” Thân chủ hốt hoảng hỏi: “Ủa, sao thầy biết?” là coi như sập bẫy “thầy,” nhứt nhứt về sau “thầy” phán đầu trúng đó.

Tuy nhiên cũng có những người dù thất bại nhưng đi uốn ngực, bước chắc chắn, mặt điềm đạm đầy tự tin, buồn vui không lộ ra nét mặt, môi cười tùm tùm ... thì khó đoán tâm trạng họ lắm. Gặp những người này, “thầy” phán bậy coi chừng bị “ăn đòn.”

Nếu nói về bậc thầy trong nghề bói toán ở Việt Nam thì phải kể những cái tên như cụ Lê Quý Đôn (sách Thái Ất Dị Giải Lục,) Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm. Giai thoại chúa Nguyễn Hoàng được cụ Trạng cho 8 chữ “Hoành Sơn nhất đái, vạn đại dung thân” mà lập nên cơ nghiệp vương triều nhà Nguyễn. Từ đó, người đời suy diễn bất cứ câu chữ nào thấy “khó hiểu” của cụ Trạng là “sấm” theo ý mình, thậm chí bẻ lái sai lạc ý nghĩa ban đầu.

Mấy năm trước, trên Facebook rộ lên “trend” phổ biến hai câu “Bình chúc vô minh quang tự

diệt/ Trọng ngân bạc phúc sản tất vong” mà nói là sấm Trạng Trình, rồi cho rằng cú “khoanh tay ung ung” yên trí “sản tất vong.” Tới nay Quang, Trọng, Phúc, Ngân, kể “hạ cánh an toàn,” người “tiêu diêu miền cực lạc,” nhưng “sản” thì ngày càng mạnh hơn, càng tàn bạo hơn với bất kỳ ai dám chỉ trích chế độ cộng sản, mà không hề thấy “vong” gì hết. Thật ra hai câu trên chỉ là cặp câu đối chưa rõ tác giả, đại ý rằng: Đuốc mà không sáng thì đuốc tắt/ Trọng tiền coi rẻ đạo đức thì tài sản tiêu tán.

Cách đây vài hôm, tôi viết trên Facebook rằng vài tháng nay tôi nấu cơm qua hôm sau cơm dư trong nồi đều có mùi thiu, bói cơm ra cát trong tủ lạnh cũng vẫn có mùi thiu. Lập tức có người comment nói tôi bị vong (người âm) theo, cần phải cúng vái và xin lễ cầu cho linh hồn mồ côi. Tôi trả lời đó là mê tín dị đoan, ai có tư tưởng như vậy thì phải đi xưng tội, tội mê tín.

Sách vở bói toán, chuyện bói toán đọc để giải trí, không nên thần thánh hóa cho bói toán sức mạnh huyền bí. “Tận tín ư thư bất như vô thư.” Đọc sách mà quá tin vào sách thì đừng đọc còn hơn.

TPT

Bánh tổ chiên

món ăn gợi nhớ bang quơ

UYỄN CA
QUẢNG NAM - VN

Tháng Giêng, trong cái lạnh cắt da cắt thịt của miền Trung, dường như miền Trung năm nào cũng lạnh vào tháng Giêng, có năm lạnh sang tận giữa tháng Hai, giữa những lúc giáp hạt, lạnh lùng như vậy, còn một chút thức quà Tết mà mang ra thưởng thức thì thực lòng mà nói, ngon đến ‘đút ruột’ (cách nói của người Trung). Những ngày lạnh, còn một ổ bánh tổ, mang ra cắt, phải nói là chặt thành từng lát mới đúng, bởi lúc này bánh cứng như đất sét khô vậy, bắc chút dầu hay mỡ, phi chút lá hành mà chiên thì ngon hết biết.

Món bánh tổ chiên sau Tết, ai đã từng ăn một lần, nhất

là ăn trong hoàn cảnh tuổi thơ thiếu thốn, đói kém thì sẽ thấu được cái vị ngon khiến nhớ đến từng li từng tí của nó.

Nhưng cũng xin giới thiệu qua về bánh tổ, đây là món bánh đặc biệt - bánh tâm linh, một món bánh độc đáo của người Việt Đàng Trong. Có lẽ không cần nói cũng thấu, ông bà, tổ tiên của người miền Trung, từ Nam sông Gianh vào đến Cà Mau vốn có gốc gác từ miền Bắc. Khi người Việt chính thức sống trên mảnh đất bản quán của người Chăm Pa, người Việt luôn biết ơn và trong các lễ cúng của mình, người Việt muốn làm một thứ gì đó mang dấu ấn của người

Chăm, trong các văn tế cúng kính, dường như các ‘hồn ma Chăm’ được khấn vái, cầu nguyện và tạ ơn trước, sau đó mới đến các hồn ma tổ tiên Việt (bây giờ cũng vậy). Món bánh tổ, miền Bắc không có, nhưng miền Trung có, vì món bánh này là biến thể của Yoni, người Chăm tạ Yoni bằng đá, nặn bằng đất nung, người Việt biến nó thành món bánh để cúng kính - bánh tổ như một gạch nối tâm linh, giao hòa Chăm - Việt.

Và nếu bánh tổ là Yoni thì bánh tét lại là Linga, nó được cách điệu, biến thể từ chiếc bánh chưng bằng nếp hình vuông với triết lý trời tròn đất vuông theo truyền

thuyết bánh chưng bánh giầy trở thành chiếc bánh tròn, hình trụ giống Linga trên bệ thờ của người Chăm, bánh tết cũng là gạch nổi tâm linh Chăm - Việt, chỉ có từ miền Trung trở vào.

Người miền Trung, dù nghèo giàu như thế nào chẳng nữa thì ba ngày Tết phải có chiếc bánh tổ và chiếc bánh tết trên bàn thờ. Bánh tết được tết ra cúng và ăn ba ngày Tết, nếu

ăn không hết thì cũng kéo dài đến mùng Mười tháng Giêng thì mang ra chiên. Nhưng bánh tổ thì có thể để sang tháng Hai âm lịch, để khi mốc nổi lên khắp mặt bánh, mang ra thổi phồng phồng, lấy khăn lau, gọt bỏ một lớp mỏng trên mặt bánh và cắt bánh ra chiên.

Bánh tổ chiên
- PHOTO UYỄN CA

Mà nói tới bánh tổ, có vẻ như bánh tổ làm thủ công ngon hơn, tức bánh được quét nhuyễn bằng cối đá, nguyên liệu là đường trắng có gừng, bột nếp, bỏ vào cối, trộn đều rồi dùng chày quét nhuyễn, sau đó cho vào rọ đã lót lá chuối, bánh được đổ thành từng rọ, cho vào lò hấp trong vòng 3 tuần hương, tức thắp liên tục 3 cây hương nối đuôi nhau, cây thứ nhất cháy xong đến cây thứ hai, rồi cây

thứ ba. Nấp nồi hấp làm bằng vải thấm nước nhằm giữ nhiệt nhưng không đọng hơi nước rõ xuống làm hư mặt bánh. Chiếc bánh tổ thành phẩm càng rõ mặt càng cho thấy điềm lành, năm mới tốt đẹp (mô phỏng sự nhấp nhô, gồ ghề của mặt linga chẳng?!).

Bánh được bán ngoài chợ hoặc tự làm để chưng, thờ ba ngày Tết. Thường thì ba ngày Tết ít ai ăn bánh tổ bởi có quá nhiều món, món bánh tổ hơi ngọt quá đà, ít ai dùng. Nó gần như bị lãng quên cho đến tháng Giêng, tháng Hai, lúc này, thấy

tiếc nhớ băng quơ không khí Tết, người ta lại mang ra chiên.

Lát bánh tổ chiên mềm, dẻo, thơm, ngọt và béo,

làm ấm cả vòm miệng... cảm giác này chỉ có khi ăn bánh tổ chiên vào những ngày lạnh giá Giêng Hai. Và những ai từng ăn món này, chắc

có lẽ khó quên. Nhất là từng thưởng thức nó trong những ngày đói kém thuở ấu thơ!

UC

Nếu bánh tổ là Yoni thì bánh tét lại là Linga? - NGUỒN REDSVN.NET

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

giáng sinh ngọt ngào

ĐINH TRƯỜNG CHINH

Đón với em mùa giáng sinh này,
Gió lạnh nhiều cuối tháng mười hai,
Hôm qua tuyết rơi không ngừng nghỉ,
Thành mùa giáng sinh trắng tinh khôi.

Lạnh thì lạnh mấy nẻo phố phường,
Áo khoác ơi che ấm người thương,
Đêm nay gió đi về đâu nhỉ,
Ngọn gió mùa đông lạc giữa đường.

Trước thềm nhà em đón giáng sinh,
Dải ruy băng đỏ, lá thông xanh,
Lòng em rục rỏ vòng nguyệt quế,
Treo trước cửa nhà thương nhớ anh.

Những chậu hoa dọc theo lối vào,
Được giăng mắc những ngọn đèn màu,
Đêm giáng sinh đèn hoa thấp sáng,
Lấp lánh niềm vui mình yêu nhau.

Ước nguyện diệu kỳ một đêm đông,
Điều tốt đẹp cho khắp thế gian,
Em thắp ngọn nến mùa lễ vọng,
Ngọn nến nào thắp mùa nhân duyên.

NTTD

IAN BÙI
DALLAS, TX

Lâu lắm rồi mới được xem một vở hài nhạc kịch đúng nghĩa. Không những vậy, mảng nhạc của vở này lại là nhạc country nữa mới ngộ. Có thể nói đây là lần đầu tiên bắt gặp nhiều nón cao bồi tại Dallas Music Hall như thế! Tuy nhạc country từng xuất hiện trên Broadway vài ba lần vào các thập niên 40-50, như vở 'Oklahoma' (1943) hay 'Annie Get Your Gun' (1946)... nhưng nói chung nó vẫn là của hiếm. Bởi vậy nên khi nghe 'Shucked' đến Dallas, bằng bất cứ giá nào tôi cũng phải đi coi cho biết. NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Khác với những vở nhạc kịch country xưa, 'Shucked' không dựa vào một quyển truyện hay bộ phim có sẵn mà là một câu chuyện hoàn toàn mới của kịch tác gia Robert Horn, từng thắng giải Tony năm 2019 cho vở 'Tootsie'. Phần nhạc được soạn bởi hai nhạc sĩ country nổi tiếng của Nashville là Shane McAnally (bìa phải) từng đoạt hàng tá giải thưởng kể cả Grammy, và Brandy Clark (đứng kế bên) từng được đề cử Grammy 16 lần cả thầy.

Một số diễn viên và nhạc sĩ đến biểu diễn vài bài cho chương trình Tiny Desk Concert của đài radio NPR hồi cuối năm 2023. NGUỒN ẢNH: NPR

Trong tiếng Anh, “shuck” là động từ mô tả hành động lột vỏ bắp. Cho nên “shucked” có thể hiểu là được (hay bị) lột. Cốt truyện xoay quanh một ngôi làng nhỏ ở huyện Cob County, nơi cư dân sống chủ yếu bằng nghề trồng bắp (nghĩa đen của chữ “cob” là cái cùi bắp!) Họ sống tương đối biệt lập, không có nhu cầu tiếp xúc với thế giới bên ngoài gì nhiều. Ngôi làng được vây bọc bởi các ruộng bắp, kiểu như lũy tre làng ở xứ ta thuở xưa. Dân làng mộc mạc, hiền lành, không se sua đua đòi. Và dù cũng có đủ hạng người, họ sống rất hòa hợp hòa đồng, nhất là khi đụng đến ... bắp! NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Beau (trái) là một anh chàng bô trai làm nghề trồng bắp (dĩ nhiên!) thương chị Maizy, cũng là chủ một ruộng bắp. [Chữ “maize” là tiếng của dân bản địa vùng nam Mỹ xưa để gọi bắp, loại thực phẩm họ cấy được từ một loài cỏ hoang cách đây khoảng 9,000 năm.] Hai người sắp sửa làm đám cưới thì tự nhiên bắp trong làng ngã ra chết, không ai biết tại sao. Sau khi suy nghĩ tới lui, Maizy quyết định bỏ làng ra đi, tìm đường... cứu bắp. Dĩ nhiên Beau không đồng ý. Hai người chia tay sau khi song ca một bản country rất là mùi mẫn, cải lương! NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Từ Cob County cô gái quê Maizy mò ra đến Tampa, Florida, nơi cô phát hiện một thế giới hoàn toàn khác biệt. Cái gì cũng hào nhoáng, sáng loáng. Mọi người ăn mặc đẹp đẽ, nói năng kiểu cách, khác xa dân làng quê mùa của mình. Đặc biệt là đi đâu cũng đụng người... già! Tại đây cô gặp một anh chàng bác sĩ chân (podiatrist) thuộc loại sơn đông mãi võ, chuyên lừa đảo mọi tiền thiên hạ, tên Gordy. Nghe đồn ở Cob County có một loại đá quý có thể bán ra tiền, Gordy nói với Maizy anh ta là “corn doctor” (bác sĩ chuyên trị bệnh nổi u dưới chân) nên có thể giúp cô. Không những vậy, Maizy còn có cảm tình với anh chàng nên đồng ý đưa Gordy về làng để chữa bệnh cho mấy ruộng bắp, mặc dù cô đã hiểu lắm chữ “corn doctor”, tưởng nó có nghĩa là “bác sĩ bắp”!!

NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Về tới Cob County thì Gordy đụng độ Lulu, chị họ của Maizy, chủ nhân lò rượu để “corn whiskey” duy nhất trong vùng. Khác với Maizy ngây thơ trong trắng, Lulu là một nhân vật sùng sỏ, sành đời, độc lập, không coi đàn ông ra cái gì. Bằng cặp mắt từng trải, Lulu nhận ra ngay Gordy là bác sĩ giả hiệu, chẳng biết gì về bắp, đang tìm cách lừa em mình. Lulu khuyến cáo Gordy rằng dân làng này tuy lành nhưng không ngu, chớ nên giở trò lường gạt. Nhưng khi thấy mấy viên đá màu tím hồng quanh lò rượu của Lulu (trong ảnh), Gordy lại càng tin rằng mình đã đào được đúng mỏ vàng và nhất quyết phải rinh chúng ra ngoài để bán. NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Trong khi đó thì Maizy lại tưởng lầm rằng Gordy muốn cưới mình làm vợ, và cô đồng ý. Thế là hai người sửa soạn làm lễ cưới, còn Beau thì đau khổ vì mất người yêu. Nhưng may sao anh của Beau là Peanut (trong hình) rình trong bụi bắp nghe lén được Gordy bàn kế hoạch lừa đảo trên điện thoại, liền báo cho dân làng hay. Thế là cả bọn bàn với nhau đêm trước đám cưới họ sẽ mở một buổi tiệc cho Gordy, tiếng là để chúc mừng cặp vợ chồng sắp cưới, nhưng thực chất là để phục rượu Gordy cho say mềm khiến anh ta khai hết mọi chuyện. Truyện đến đây thì chắc mọi người có thể đoán được chuyện gì sẽ xảy ra trong bữa tiệc ấy. Đúng là cười muốn bể bụng! NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Tuy mới ra mắt Broadway năm 2022 và đây là tour lưu diễn đầu tiên, nhưng Shucked đã nhận được sự tiếp đón nồng nhiệt của khán giả khắp nơi. Một điều ít ai biết là phiên bản phôi thai của nó đến từ một vở kịch dàn dựng bởi đoàn Dallas Theater Society cách đây hơn 10 năm. Từ đó đến nay Shucked đã trải qua rất nhiều thay đổi và biến đổi, nhất là trong thời điểm 2020 khi nó sắp sửa được công diễn nhưng bị chặn vào giờ chót bởi đại dịch. Tiếng Việt có câu “cười là liều thuốc bổ”, áp dụng cho Shucked rất là đúng. Được đề cử hàng chục giải Tony (thắng một), Shucked không khác nào một liều thuốc bổ gây sáng khoái giữa bao căng thẳng và áp lực của đời sống. Đôi khi ta chỉ cần có vậy! NGUỒN ẢNH: BROADWAY DALLAS

Mẹo dọn dẹp

HOÀNG HƯƠNG

■ **Làm sạch tủ bếp.** Dầu mỡ trên tủ bếp có thể được làm sạch bằng chất tẩy rửa có dầu cam (cleaner with orange oil). Cũng có thể dùng nước rửa chén để làm sạch tủ bếp bằng cách: Trộn 1 thìa canh nước rửa chén với 1 gallon nước ấm. Thử độ an toàn của dung dịch ở một khu vực khuất bằng miếng bọt biển hoặc vải trước khi dùng để làm sạch mặt trước của tủ bếp. Sau cùng, lau sạch với khăn. Baking soda trộn nước cũng có tác dụng làm sạch khá hiệu quả.

■ **Làm sạch vết rỉ sét.** Vết rỉ sét trên sàn, sàn nhà để xe hay đồ dùng kim loại...có thể được làm sạch bằng chanh. Vắt nước cốt chanh lên vết dơ và để trong khoảng 10 phút. Với vết dơ lâu ngày, dùng bàn chải lông cứng để chà. Sau đó, rửa sạch nước cốt chanh và cặn dơ với nước.

■ **Làm sạch vết nấm mốc.** Nấm mốc trong phòng tắm là do nước và hơi ẩm tích tụ. Dùng oxy già (hydrogen peroxide) xịt lên vết dơ, để trong 3 đến 5 phút sẽ giúp tiêu diệt nấm mốc. Để ngừa nấm mốc, nên dùng quạt thông gió khi tắm. Khi tắm xong, hãy dành vài phút để gạt sạch nước trên tường gạch và cửa phòng tắm.

■ **Làm sạch vết ố do cặn khoáng từ nước.** Thay vì dùng bàn chải để chà xát, hãy dùng giấm trắng. Đổ một ít giấm trắng vào khăn sạch và lau vùi nước, bồn rửa sẽ giúp vết ố được làm sạch nhanh chóng và dễ dàng.

DALLAS Sự Kiện

SIX FLAGS OVER TEXAS
HOLIDAY

7/12 tới 31/12. Sinh hoạt giải trí với lễ thấp đèn cây thông, trình diễn nhạc của MistleTones, xiếc, karaoke, đi xe lửa qua các khu đèn màu

Địa điểm: Six Flags over Texas, Arlington TX 76011. **Giá vé:** \$29.

SANTALAND AT GALLERIA
DALLAS

5/12 tới 24/12. Thường lãm cây thông đèn màu cao 95 feet, trượt băng, Santa nhào lộn và bắn pháo bông, đi xe lửa tới Bắc cực, chụp hình với Santa

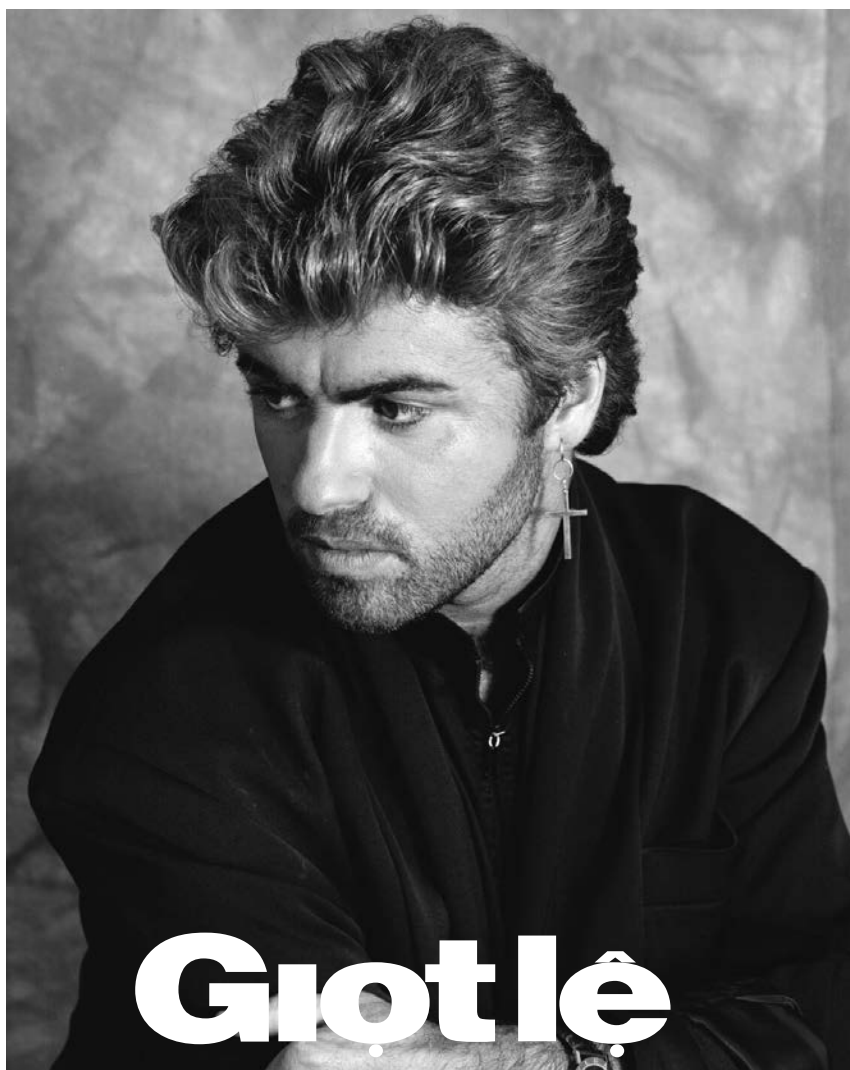
Địa điểm: Galleria Dallas, 13350 Dallas Parkway, Dallas TX 75240. **Giá vé:** \$6-\$65.

DALLAS ZOO LIGHTS

5/12 tới 04/01/2025. Trưng bày đèn màu mùa lễ theo chủ đề "Once Upon a Wild Light" với nhiều đèn màu và đèn lồng mang hình ảnh thú vật hoang dã, khổng long gấm rú, chụp hình, trình diễn nhạc,

Địa điểm: Dallas Zoo, 650 S R.L. Thornton Fwy, Dallas TX 75203. **Giá vé:** \$16.

“Careless Whisper”

Ca nhạc sĩ George Michael sinh ngày 25.06.1963 và qua đời hôm 25.12.2016. George và Andrew Ridgeley là đôi song ca của ban nhạc "Wham" từ năm 1981. Năm 1987, George bắt đầu sự nghiệp "solo" và gặt hái nhiều thành công trong sự nghiệp ca hát. George Michael được yêu chuộng với những bài hát nổi tiếng như "Careless Whisper", "Wake Me Up Before You Go-Go", "Last Christmas", v.v.

Tưởng nhớ ngày ca sĩ George Michael qua đời, 25.12.2016 --

TAM VAN
BỨC QUỐC

1. Show nhạc cuối cùng

Mùa thu năm 2011, ca sĩ George Michael về lại thành phố Cologne (Tây-Đức) với một đêm nhạc có chủ đề “Symphonica”. Kể từ chuyến lưu diễn đánh dấu 25 năm ca hát, sau hơn 5 năm chàng mới ghé lại thành phố cổ kính nằm soi bóng bên dòng sông Rhein (Rhine) này. Vé để tham dự đêm nhạc đã được bán hết (sold out) từ 6 tháng trước.

Khi hai cánh màn nhung được từ từ mở ra, một dàn nhạc Orchestra thật trang trọng với trên dưới 40 nhạc sĩ đã thổi lên một dạo khúc “Opening”. Từ trong hậu trường, tiếng hát chàng được cất lên trong biết bao nôn nao và vô vàn mong đợi. Ca sĩ George Michael xuất hiện thật lịch lãm trong bộ vest màu đen với ca khúc đầu tiên “Through”. Theo thời gian, vóc dáng chàng có đầy đà hơn trước nhưng tiếng hát vẫn là âm thanh và cung bậc ấm áp của những ngày xưa. Cả khán phòng 18,000 người xuyết xoa và tiếng vỗ tay vang lên từng hồi. Một đôi tình nhân trẻ ngồi bên cạnh, ăn diện thật đẹp, vừa nghe được tiếng hát, cô nàng đã tựa vào vai người yêu thút thít khóc.

Chàng thương tiếc cho những đàn anh, đồng nghiệp đã ra đi như John Lennon, Elvis Presley, Robin Gibb, Amy Winehouse (John and Elvis are dead) hay hát cho những cô gái “ăn sương” (Roxanne) nghe sao thật buồn ngủi... Không gian tưởng chừng như bị thu hẹp lại khi những tên tuổi đã vang bóng một thời như Marilyn Monroe, Barbra Streisand, Aretha Franklin, Elton John, Simon & Garfunkel v.v. được chàng thiết tha nhắc nhở với tấm lòng ngưỡng mộ và kính mến. Những bức chân dung xa xưa hiện lên rõ nét rồi loãng tan trên nền “background” nhạt nhòa.

Đêm nhạc được liên tục kết nối với những điệu Pop Ballad, Blue, Jazz, Soul... đã đưa chàng đến khán giả thật gần. Dường như ai nấy cũng

mong muốn một lần được nắm lấy đôi bàn tay đó, để cùng chia sẻ cho nhau một chút ấm áp trong cuộc đời ngắn ngủi, tạm bợ này. Vài bài hát nổi tiếng năm xưa như “Freedom”, “One more try”... cũng được “cover” lại thật mới lạ với phần hòa âm tuyệt vời của dàn giao hưởng.

Lễ ra chương trình “Symphonica” sẽ được lưu diễn ở các nước Âu Châu đến hết mùa xuân năm sau, nhưng chỉ đến bến Vienna (nước Áo) thì chàng lâm bệnh! Chương trình bị hủy bỏ!

Mùa hè năm 2012, George được mời góp mặt thật đặc biệt trong buổi khai mạc Thế Vận Hội Olympic tại Luân-Đôn. Một lần nữa, ca khúc “Freedom” của thập niên 90 với tiếng hát sung mãn của chàng được vang lên rộn rã.

George Michael là ca sĩ hát nhạc Pop đầu tiên và duy nhất được vinh dự trình diễn tại Garnier Palace cùng với chương trình “Symphonica” vào năm 2013. Đây là một trong những rạp hát cổ kính nhất nhì Paris, chỉ dành riêng cho những chương trình ca kịch Opera thượng hạng mà thôi.

Ca sĩ George Michael trong chương trình nhạc chủ đề “Symphonica”, 2011

Mãi đến năm 2014, đêm nhạc thu thanh “live” này mới được đến tay người hâm mộ trên ấn bản Compact Disc (CD) cùng những hình ảnh thật đẹp trong đêm nhạc được in trang nhả trong “booklet” khổ A5.

Đó cũng là những sinh hoạt âm nhạc cuối cùng mà khán thính giả ái mộ được biết về chàng ca sĩ lăm tằm mà cũng nhiều tật này.

2. Mùa giáng sinh sau cùng

Ba giờ sáng ngày 26.12.2016, Tám nhận được tin nhắn từ hai người bạn “George Michael chết rồi”! Tám bàng hoàng như đang lạc giữa cơn mê. Một dòng nước mắt rơi xuống, phải chăng là giọt lệ “Careless Whisper”..

“I should have known better than to cheat a friend

And waste the chance that I'd been given

*So I'm never gonna dance again
The way I danced with you”*

Chàng đã đi thật xa. Một chuyến viễn du âm thầm và lặng lẽ trong ngôi nhà của mình. Chàng đã được đoàn tụ với người mẹ thân yêu và chấm dứt những muộn

phiên trong cuộc sống, cũng như đoạn lia với những cuộc tình khắc khoải, dở dang. Người nghệ sĩ lung linh dưới ánh đèn sân khấu, thường được công chúng hâm mộ và báo giới ca tụng. Nhưng khi trở về cuộc sống đời thường, chàng cũng như bao nhiêu người khác, vẫn bơ vơ với những buồn vui giận oán, vẫn chơi vơi với những mối tình không đoạn kết. Nỗi niềm cô đơn được song hành cùng rượu, thuốc lá và ma túy đã làm cho tiếng hát này lắng đọng nhiều hơn.

Mùa thu sắp hết nhưng vẫn còn một ít lá vàng chưa chịu lìa cành, xa cội. Các cửa hiệu ngoài phố đã giăng mắc đèn hoa để đón chào một mùa lễ Thánh an bình và hạnh phúc. Điệp khúc “Last Christmas” vẫn tha thiết như tự bao giờ.

“Last Christmas I gave you my heart

But the very next day you gave it away

*This year, to save me from tears
I'll give it to someone special”*

Lòng Tám như se lại. Hơn 30 năm, tiếng hát này đã đi cùng Tám với những vui buồn trong cuộc sống. Từ những ca khúc trẻ trung, gần gũi của Wham như “Wake me up before you go-go”, “Club Tropicana”... cho đến “Faith”, “Jesus to a child” v.v. đã tạo nên một George Michael với sự nghiệp “solo” rực rỡ. Tám không khỏi bồi ngùi khi nghĩ đến mùa giáng sinh sau cùng của chàng đã không được trọn vẹn. Mùa giáng sinh là mùa lễ sum vầy, đoàn tụ, chàng lại ra đi trong im lặng và lạnh lẽo. Và hơn bao giờ hết, một vì sao cô đơn trong lòng Tám, trong lòng những khách tri âm vừa vụt tắt!

TV

■ Áo gi-lê len đang thời trang trở lại nhưng biết kết hợp mặc với đồ gì, lớp layer thế nào để nhìn không quá thường. Mặc layer sao để khi cởi áo khoác hay mặc chung với áo khoác thì vẫn đẹp. Áo gi-lê len màu sắc và họa tiết hình thoi mặc chung với áo cổ lọ mỏng dài với váy maxi denim. Tổng thể là phong cách retro cổ điển, thêm đôi boot cho thêm phần chic hiện đại.

■ Vẫn thanh lịch để đi làm là kiểu gi-lê đơn sắc đen, xám, nâu ... có hoặc không nút phía trước. Bên trong là áo ôm hay sơ mi trắng thanh lịch. Hoặc ngược lại là phong cách kinh điển classic là áo gi-lê len đơn sắc nhạt, bên dưới là quần sẫm màu.

■ Thay vì mặc gi-lê len bó sát như một lớp layer, chiếc gi-lê len quá khổ bên ngoài áo sơ mi nhìn thoải mái không găng gượng. Phong cách này nên lựa áo len chất liệu tốt, không lựa màu quá chói với áo trong và quần.

■ Áo gi-lê len mặc bên ngoài đầm hay với bên trong áo blazer cũng dễ dàng. Với bộ đầm họa tiết màu sắc nổi bật khó mặc, chỉ cần mặc áo gi-lê len đơn sắc màu trội là dịu lại họa tiết rối rắm của đầm. Áo gi-lê len dễ cân bằng và hài hòa với những kiểu quần màu sắc khó phối.

■ Không chỉ casual thoải mái với jean, có thể mặc len gi-lê với quần thụng baggy, quần cargo hiện đại. Lựa len gi-lê họa tiết, màu sắc ấm áp như vàng, đỏ, nâu ... với đường viền, cổ áo tương phản với thân áo len. Thêm kiếng mát, mũ ... nhìn thoải mái năng động.

■ Hoàn toàn có thể mặc nguyên bộ knitwear len ấm cúng. Gi-lê len họa tiết argyle, vá len bó và thêm cardigan khoác ngoài. Nếu kiểu len đồng điệu thì thêm trang sức nổi bật hay đôi boots bất ngờ.

Thơ

Đỗ Quang Nghĩa

Đỗ Quang Nghĩa sinh ở Hà Nội năm 1961, hiện định cư ở Berlin, Đức Quốc.

Thơ *Như Những Mùa Thu* của Đỗ Quang Nghĩa cũng có thể gọi là *Những Nhánh Thơ Không Tên* vì đó là những mẫu thơ vô đề nhỏ, nhỏ và mong manh như những chiếc lá, những giò thơ của những mẫu thơ ấy, nếu nhìn kỹ, ta sẽ thấy đó là những đường gân lá tinh tế, phức tạp mở ra cõi không cùng. Người ta không thể ngờ những bài thơ như thế với thi từ, thi tứ như thế lại được viết bởi một chàng tuổi trẻ Hà Nội, một Hà Nội đã biến tướng khắc khổ, khô cằn, thô ráp và hay lên đồng.

Qua những đoạn thơ dưới đây ta nhận chân được một khuôn mặt thi ca đích thực, mới mẻ và đầy cảm hứng sáng tạo của Đỗ Quang Nghĩa.

SAO KHUÊ

Lá đã thắm
che khuất những bố già đang làm vườn
Mây đã cao
nhớ xưa thời thơ ấu.
Con chim nhỏ lại về
ăn quả nhả hạt
Như những ngày chưa xa.
Có những ngày chưa bao giờ xa
Mùa theo hoa
nở thắm ký ức

*

Buổi sáng
Trong sương mù hiện ra những lá vàng non đầu
tiên.
Em có nhớ tình thu ngày xưa?
Ta vẫn nhớ tình thu ngày xưa.
Không ai biết tình thu ngày sau.
Trong không khí, một chiếc lá vàng non nhói
sáng.

*

Tìm ta đau vết thương gì không rõ
Nên cần chi trái gió với trở trời.
Nếu có thể vui được
Tôi đã không buồn thế này.
Ràng buộc với cái gì cũng sợ
Đành ràng buộc với tự do.

*

Những mũi chông mang hình ngòi bút
Những đầu đạn mang hình măng tre
Những người thua nào không quên chiến tranh
Những kẻ thắng nào không quên trả oán
Bao nhiêu chấn song cũng tùy cửa sổ
Bao núi rừng, con sông quê hương
Nếu không ra đi không bao giờ thấy đủ.

*

Cơn bão đã tàn
Trời cao lại xanh thắm.
Giông tố đã ngừng
Dòng sông lại phẳng lặng.
Đâu rồi những cuồng điên, đam mê, gào thét,
Đâu rồi những vật vã chia ly, hoảng hốt, lo âu?
Đâu rồi tất cả đâu rồi
những ngày cháy khát bên nhau?

*

Yêu em bao nhiêu cho vừa
Khi đời ta đang thanh xuân
Dù trời mưa phùng lầy lội,
Dù đêm gió bắc ngai ngừng
Khi đời ta đang thanh xuân
Yêu em bao nhiêu cho vừa
Những ngày thiếu ăn thiếu mặc
Đi qua tuổi trẻ chúng mình,
Những ngày tình yêu thấp sáng
Cháy lên tuổi trẻ chúng mình
Yêu em bao nhiêu cho vừa
Khi đời ta đang thanh xuân
Tặng em chùm hoa hồng dại
Thơm sâu trong những ngày mưa
Tặng em một chiều dâng nắng
Hàng cây ôm kín bóng người
Yêu em
Chọn đời – bên – em.

*

Khi nghĩ về những ngày hoang dại,
ta biết
sẽ không bao giờ ta quên người ấy.
Khi nghĩ về những ngày hoang dại,
ta biết
người ấy,
đã lâu rồi,
quên ta.

*

Trở lại quá khứ gặp nhiều người quen hơn bây giờ
Những giai điệu từng cuốn ta mê đắm
Như chiếc cầu bắc ngang nước xanh
Giờ đây tất cả đều đã khác
Ta đã không thành đạt
Họ cũng đã quá già
Từng không biết sẽ bay cao tới đâu
Giờ không biết sẽ rơi sâu tới đâu
Trở lại quá khứ gặp nhiều người quen
Trên con đường đang theo không còn ai người cũ
Thế mà rồi vẫn đi.

*

Vàng trắng nhỏ bé
đêm ta về
chìm dưới đáy sông sâu
lặng lẽ
Nước chảy

theo thời gian
và gương trăng khi mờ khi tỏ
Buồn hay vui
Ai có hỏi một lần
Này trăng
Người có quá khứ không?

*

Vùi củ hoa tulip cuối thu
Chờ qua mùa đông và hoa khoe sắc
Trồng một nhành cây cho mùa sau
Gài một chùm hạt để chim mang về tổ
Gửi một hoàng hôn về phía chân trời.
Mùa sau có thể đến sau ta.

*

Này mùa xuân,
nghe không
lời thơ tôi
thở qua từng chiếc lá
Này mùa xuân,
thấy không?
bài thơ tôi
mãi miết
viết
trên những cánh hoa.

*

Trăng rất mảnh, trong một đêm đầu xuân
sương rất mỏng, trong một đêm đầu xuân.

Đường rất nhỏ đưa hồn
đi xa ngái:
phố, mưa phùng,
sau một đêm: mùa xuân!

*

Vì đã nở mấy hôm
vì mưa xuân
và gió xuân
những cánh đào phai
nhẹ nhàng rơi xuống đất.

Bên những gốc đào xưa: dòng-sông-thời-gian,
đi qua đời thật chậm,
như ngừng trôi.

BẢO HUÂN

Mời nhau tiệc Giáng Sinh này

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Myla băn khoăn lựa lời thông báo cho cha mẹ. Cô đã có người yêu, hai đứa đã tìm hiểu nhau một năm rồi, nay muốn chính thức ra mắt cha mẹ hai bên. Myla biết tuy sống ở Mỹ lâu năm cha mẹ cô vẫn tôn trọng phong tục lễ nghi kiểu Việt Nam và nhất là vấn đề tôn giáo. Myla đã được rửa tội lúc bé, cô không quên năm lên 8 tuổi đã phải học giáo lý để rước lễ lần đầu, phải học thuộc từng câu kinh, từng theo cha mẹ đi lễ nhà thờ dù cô muốn hay không muốn để trở thành một con chiên ngoan đạo như cha mẹ. Thế

mà người cô yêu lại khác tôn giáo. Thật khó nói.

- Ba mẹ à... con muốn giới thiệu với ba mẹ người yêu của con.

Vợ chồng tôi đều vui. Tôi reo lên:

- Tốt quá, anh chàng được con yêu là ai vậy con?

Myla nói luôn cho xong:

- Anh Kane Nguyễn. Nhưng anh ấy không đạo Thiên Chúa như nhà mình.

Tôi nhìn con gái thông cảm:

- Tôn giáo không thành vấn đề. Thấy chàng trai mang họ Nguyễn người Việt là mẹ

thích rồi

Chồng tôi cũng gật gù:

- Miễn anh ta có ăn học, người tử tế đàng hoàng

Myla thở phào nhẹ nhõm không ngờ kết quả ngoài sự mong đợi, vì cô từng thấy, từng nghe ngay trong giáo xứ này có vài vụ tình duyên gặp khó khăn hoặc không thành chỉ vì hai bên gia đình không cùng tôn giáo.

Myla vui mừng:

- Con cảm ơn ba mẹ.

Nhìn con gái vui vẻ hai vợ chồng tôi cùng vui theo. Khi chỉ còn hai vợ chồng, tôi nói:

- Dù gia đình mình là đạo gốc

mấy đời nhưng thời buổi này đã khác, cha mẹ không vì lý do tôn giáo mà chia rẽ duyên tình con cái.

Chồng tôi trêu đùa:

- Con gái giống y như em ngày xưa, cũng yêu người khác đạo nhưng nó may mắn hơn em.

Tôi lườm nguýt chồng:

- Vì ông tơ bà nguyệt đã se sợi chỉ hồng cho em với anh nên chuyện tình ban đầu của em mới treó ngoe trắc trở ...

Ngày ấy cũng bằng tuổi đôi mươi như Myla bây giờ tôi đã yêu Giao, chàng và tôi cùng là tình yêu thứ nhất của nhau. Nhà tôi ở giáo xứ Hà Đông Xóm Mới, còn nhà chàng ở Xóm Gà Bà Chiểu. Hai bà mẹ ở hai xóm khác nhau nhưng cùng độc đoán như nhau, mẹ tôi nhất quyết không gả con gái cho người ngoại đạo, mẹ Giao cũng nhất định không cưới dâu khác đạo. Tôi năn nỉ mãi mẹ tôi xuống nước là chàng phải học giáo lý theo đạo thì mới cho cưới. Nhưng mẹ Giao không chịu nhượng bước nào, bà ấy nói nhà chỉ có 2 đứa con, con gái lấy chồng, Giao là con trai duy nhất theo đạo vợ lấy ai cũng giỗ ông bà tổ tiên.

Thế là tôi và Giao đành ngậm ngùi chia tay. Chàng gởi cho tôi một lá thư ... vĩnh biệt hẹn kiếp sau tái ngộ nhất định chúng ta sẽ cùng một tôn giáo hoặc mẹ anh mẹ em bớt khó tính để khi mùa Giáng Sinh đến chúng ta có thể cùng nhau công khai đi lễ nửa đêm, dự tiệc nửa đêm. Tôi mỉm lòng gởi thư thăm thiết đáp lại với bao nhiêu hứa hẹn ...

Cả hai cùng đau khổ thế mà chỉ 2 năm sau tôi đã có người

yêu khác, tôi không còn tiếc thương chuyện tình dở dang nữa. Khi chàng thứ hai này ngỏ lời yêu, tôi đã tìm hiểu kỹ càng, chỉ cần chàng cùng đạo công giáo thì tôi mới ... yêu tiếp. Thế là cha mẹ tôi thoáng lẩm rỗi, nhiều gia đình còn phân biệt vùng miền Bắc Nam Trung, đôi trẻ càng lắm chông gai bờ bụi cách ngăn.

Tôi kết hôn với người đến sau, tôi đã kể cho chồng nghe chuyện tình đầu của tôi, yêu nhiều mà quên cũng nhanh, Chồng công nhận những mối tình đầu thường mong manh dễ vỡ, đáp lại chồng cũng kể cho tôi nghe vài ba mối tình của anh trước khi lấy tôi, chẳng vì khác tôn giáo, chẳng vì mẹ cha ngăn cấm mà cũng chia tay, mất dấu chim bay ...

Còn Giao, sau vài năm nghe đâu đã thêm mấy lần yêu chứng tỏ chàng cũng lẹ làng cho tôi vào kho tàng dĩ vãng, rồi chàng kết hôn. Chắc chàng cũng rút kinh nghiệm như tôi tìm kiếm người cùng đạo Phật. Hai vợ chồng chàng sẽ cùng nhau cúng giỗ tổ tiên cho mẹ chàng vừa lòng.

Gia đình nhỏ của tôi được bà chị chồng bảo lãnh sang Mỹ định cư khi ấy bé Myla mới 5 tuổi..

Tôi đã quên Giao, đã lấy chồng nay lại rời khỏi quê hương, mối tình đầu càng xa lơ xa lắc. Chắc Giao cũng thế, giờ đây chàng đang bận rộn chuyện áo cơm, chuyện gia đình vợ con làm gì còn nhớ đến lá thư vĩnh biệt năm nào.

o O o

Chỉ một tuần lễ nữa là lễ Giáng Sinh, tôi háo hức bảo Myla:

- Con bảo chàng trai của con cùng cha mẹ anh ta đến nhà mình vào dịp Giáng Sinh này đi. Mẹ mời họ bữa tiệc Christmas Eve và hai bên gia đình ra mắt nhau, làm quen nhau.

Myla mỉm cười rạng rỡ:

- Ô, chắc là anh Kane sẽ thích thú lắm.

Tôi sẽ làm một bữa tiệc Giáng Sinh đặc biệt để đón khách quý sui gia tương lai của gia đình tôi.

Tôi đã hoàn tất một bàn tiệc hoàn hảo theo ý mình. Con gà rô ti vừa mang ra khỏi lò, ổ bánh Giáng Sinh hình khúc cây là món ruột của tôi từ thời con gái đến giờ. Sau mấy khóa học làm bánh tôi ... chỉ biết làm mỗi món bánh này nên không kinh nghiệm sao được.

Tôi ngắm nhìn ổ bánh tuyệt đẹp với niềm vui khôn tả, chốc nữa con gái Myla sẽ hân hoan bên người yêu của nó cùng với những người thân xung quanh. Tôi chợt nhớ ra điều này tôi đã từng mơ, sẽ mời Giao tham dự một đêm tiệc Giáng Sinh với gia đình tôi, tôi sẽ khoe với chàng chiếc bánh Giáng Sinh do chính tay tôi làm, nhưng điều ấy không bao giờ đến vì mẹ tôi cấm cản. Mẹ tự ái đừng đừng: "Nó không chịu theo đạo để lấy con thì mời nó dự lễ Giáng Sinh làm gì".

Cả cây thông xanh kia, những tấm thiệp treo bên cạnh những quả cầu lấp lánh đủ màu sắc xanh đỏ tím vàng reo vui và dưới gốc cây thông sẽ là những gói quà chốc nữa thể nào Myla cũng nhận được từ tay người yêu, còn tôi năm xưa thì không. Chuyện của riêng mình tôi đã quên đi, hôm nay chuyện của

con bỗng làm tôi chạnh lòng phút giây.

Mọi người đang chờ đợi khách, tôi hãnh diện nhìn Myla mặc chiếc váy đẹp xinh tươi, nó là hình ảnh tôi thuở ấy.

Khách đến đúng giờ, khi tiếng chuông cửa vừa reo lên Myla đã mở cửa mời khách vào nhà, Kane và cha mẹ anh ta. Họ mang theo những hộp quà xinh đẹp, Myla đón nhận và vui vẻ đặt những hộp quà dưới gốc cây Giáng Sinh. Tôi đứng bên cạnh chồng đón khách. Myla giới thiệu:

- Thưa ba mẹ đây là cha mẹ anh Kane

Tôi sửng sốt, người đàn ông trước mắt tôi quen quen, tôi tưởng mình hoa mắt, Giao ở đâu mà lại hiện ra vào nhà tôi trong đêm tiệc Giáng Sinh này? Chồng tôi vỗn vã:

- Chào anh chị...

Người đàn ông bắt tay chồng tôi:

- Vợ chồng tôi hân hạnh được gặp anh chị. Tôi là Giao

Đúng là chàng rồi tôi thẳng thốt kêu lên:

- Ô... anh Giao...

- Ô... ơ...

Chàng cũng thẳng thốt khi nhận ra tôi và ấp úng không thốt nên câu. Chồng tôi hiểu ra ngay:

- Mời anh chị Giao và cháu Kane vào bàn tiệc rồi chúng ta nói chuyện...

Chủ và khách cùng ngồi vào bàn ăn. Vợ chồng tôi ngồi đối diện với vợ chồng khách. Chồng tôi lên tiếng trước:

- Chúng tôi hân hạnh được đón

tiếp anh chị và cháu Kane trong buổi tiệc đêm Giáng Sinh này. Đây là một bữa tiệc Giáng Sinh đầy bất ngờ và thú vị. Nay nhé...

Chồng nhìn tôi nhìn Giao và tiếp:

- Ông trời và Thiên Chúa đã khéo sắp đặt đưa đây. Quý vị ơi, ngày xưa anh Giao và bà xã tôi, hai người đã quen biết và yêu nhau nhưng vì khác tôn giáo nên hai bên cha mẹ ngăn cấm. Họ chia tay đường ai nấy đi. Thế mà quả đất rộng, thế giới có mấy tỷ người mà đôi bạn ấy vẫn gặp lại nhau ngày hôm nay.

Giao ngại ngần một chút rồi nói:

- Chắc là chúng tôi không duyên nợ, khi chia tay nhau ai cũng tìm được gia đình hạnh phúc riêng mình lại đẹp lòng cha mẹ. Hôm nay không hẹn mà gặp. Chúng ta có cái duyên sui gia này đây...

Vợ Giao sau phút ngạc nhiên như mọi người, dí dỏm nhìn tôi:

- Tôi đã nghe anh Giao kể chuyện tình bất đồng tôn giáo này, anh ấy còn viết một lá thư náo nùng để chia tay chị nữa cơ.

Tôi khai thêm:

- Đúng thế. Mình cũng viết một lá thư thổn thức đáp lại vì ảnh hưởng nhạc tình Bolero và tiểu thuyết Quỳnh Dao, hứa hẹn rằng "Chúng ta không lấy được nhau thì mai sau con chúng ta sẽ lấy nhau. Nhất định con em sẽ lấy con anh". Ở cái tuổi non trẻ mình chỉ hứa chơi, hứa lèo ai ngờ bây giờ thành sự thật hai đứa

con của chúng ta Myla và Kane đang yêu nhau.

Myla và Kane cùng nhìn nhau mỉm cười sung sướng vì bất ngờ biết một sự thật và đoạn kết một chuyện tình thú vị.

Giao kể:

- Khi tôi biết Kane yêu Myla là người đạo Công Giáo, kinh nghiệm bản thân ngày xưa tôi đã thâm lo lắng cho con, dù thời đại nào đâu đó vẫn còn người phân biệt tôn giáo.

Chồng tôi đồng tình:

- Chúng tôi cũng suy nghĩ như vậy. Vợ chồng tôi và anh chị cùng hiểu chuyện, không nề hà chuyện khác tôn giáo mà đón nhận tình yêu của đôi trẻ thật là vui.

Thì ra vợ chồng Giao cũng được gia đình chị gái của Giao bảo lãnh sang Mỹ chỉ sau tôi một năm. Họ có một con trai là Kane giống như tôi cũng chỉ có con gái Myla.

Sau những câu chuyện vui vẻ chúng tôi bắt đầu vào tiệc. Chồng tôi rót rượu Champagne ra ly mời mọi người khai vị trong tiếng nhạc Giáng Sinh ngân vang rộn rã khắp gian phòng ấm cúng, đầy ắp tiếng nói cười...

Tôi đã mời gia đình của Kane, bạn trai của con gái tôi dự bữa tiệc lễ nửa đêm và càng vui thêm vì tôi và Giao lần đầu tiên trong đời đã được cùng nhau dự một bữa tiệc Giáng Sinh như đã từng mong ước. Tuy không là của đôi lứa chúng tôi ngày xưa, mà của đôi trẻ, con của chúng tôi ngày nay nhưng là niềm vui kỳ diệu trong đêm Giáng Sinh này.

NTTD

NOVEMBER. 20, 2024

TRIỆU MINH

Năm 2024 đã có những thành tựu đáng chú ý về y khoa, như những thuốc mới, những thử nghiệm và chủ đề mới. Xin đơn cử một số sau đây:

Thành tựu đáng mừng

3 KỲ - KỲ 1

■ Loại bỏ sự kỳ thị sẽ giúp hàng triệu phụ nữ nhận được sự hỗ trợ họ cần

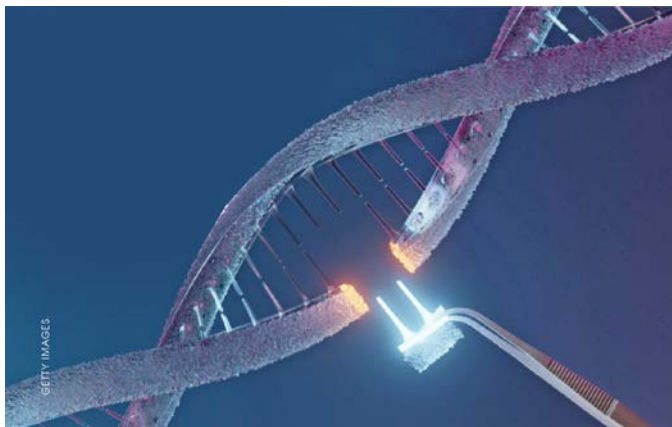
Mãn kinh không phải là điều bạn thường nghe phụ nữ khoe ra. Nhưng những tên tuổi như Oprah Winfrey, Maria Shriver và Drew Barrymore đã chia sẻ câu chuyện cá nhân của họ trong vài năm qua. Mãn kinh thậm chí đã xuất hiện trong trận Super Bowl mùa đông vừa rồi qua một quảng cáo về Veeva, thuốc không chứa hormone giúp điều trị đổ mồ hôi ban đêm và cơn bốc hỏa (hot flash). Các nhà đầu tư như Gwyneth Paltrow, Mindy Kaling, Demi Moore và Amy Schumer đang công khai ủng hộ các công ty cung cấp dịch vụ tư vấn từ xa về mãn kinh cho phụ nữ. Phụ nữ đang háo hức tìm hiểu thêm về những thay đổi hormone có thể gây mất ngủ, mờ mắt, bốc hỏa và hàng chục vấn đề khác; có những phương pháp điều trị hiệu quả (đặc biệt là liệu pháp hormone), nhưng hiện nay gần 40% triệu chứng vẫn chưa được điều trị bằng thuốc kê đơn. Có lẽ khoảnh khắc đáng khích lệ nhất là vào đầu năm nay, một nhóm nữ nghị sĩ từ cả hai đảng đã giới thiệu một dự luật mà theo đó chính phủ sẽ chi 275 triệu đôla để giúp nghiên cứu mãn kinh và đào tạo thêm cho các chuyên gia y tế.

■ Chỉnh sửa gene đang thay đổi cuộc sống

Một phương pháp chữa trị bệnh thiếu máu hồng cầu hình liềm chỉ là bước đầu tiên đầy hứa hẹn.

Sử dụng kéo hóa học để cắt và chỉnh sửa các phần của gene gây bệnh? Nghe có vẻ như khoa học giả tưởng, nhưng đã là thực tế. Vào cuối năm ngoái, Cục Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm Mỹ (FDA) đã phê duyệt công nghệ chỉnh sửa gene đầu tiên để điều trị bệnh thiếu máu hồng cầu hình liềm, bệnh ảnh hưởng đến hơn 100,000 người Mỹ. Phương pháp điều trị Casgevy sử dụng công nghệ CRISPR/Cas9 để lấy tế bào gốc máu từ cơ thể một người, chỉnh sửa DNA có hại, và cấy ghép lại các tế bào đã được biến đổi gene. Hầu hết những người được điều trị cho đến nay có vẻ như đã được chữa khỏi căn bệnh đau đớn và rút ngắn tuổi thọ này. CRISPR có thể sẽ chữa trị được một số bệnh nghiêm trọng khác: Các nghiên cứu đang được thực hiện để xem nó có thể kiểm soát hoặc chữa trị bệnh tiểu đường, ung thư, các bệnh tự miễn, HIV/AIDS, nhiễm trùng đường tiết niệu mãn tính và chứng sa sút trí tuệ.

(còn tiếp - Theo Prevention)

Khi nhà văn qua đời

TRẦN MỘNG TÚ
BELLEVUE, WA

“... Tôi là một “tia lửa”, và tôi đã cháy sáng rực rỡ khi tôi có thể. Bây giờ, khi ngọn lửa sắp tắt, tôi chọn cách ra đi theo cách này - vụt đi”.

Đó là di chúc để lại của nhà văn nổi tiếng Trung Hoa, Quỳnh Dao, người tự chọn ngày tháng qua đời cho mình.

Quỳnh Dao, một tác giả Trung Hoa đến với độc giả Việt Nam vào những thập niên 1960.

Bà chuyên về tiểu thuyết diễm tình dành cho độc giả nữ, tập truyện ngắn đầu tay mang tên *Song ngoại* (Ngoài khung cửa sổ) ra đời trong khoảng thời gian bà tốt nghiệp trung học và dự thi vào đại học nhưng không thành công.

Sinh năm 1938 với tên Trần Triết (Chen Che 陳喆) tại Thành Đô, Trung Quốc, Quỳnh Dao kết hôn với Bình Hâm Đào (Ping Hsin-tao 平濤), nhà sáng lập *Hoàng quan tạp chí* (皇冠雜誌), người đã qua đời vào năm 2019. Ông bà có một người con trai.

Cuốn truyện đầu tiên phát hành ở Việt Nam tôi nhớ không nhầm là cuốn *Song ngoại* được giới trẻ Việt Nam biết đến, tìm đọc nhiều nhất. Tôi nhớ mơ hồ đại ý câu chuyện:

Truyện kể một nữ sinh mới lớn yêu thầy giáo của mình. Cô mang theo những hình ảnh thật đẹp và thơ mộng về người thầy, khi thầy giáo bị đổi đi nơi khác, cô tìm đến thầy giáo bằng tất cả khó khăn, cuối cùng cô cũng tìm được. Khi cô đến nơi người thầy trú ngụ, nhìn qua những then song của khung cửa sổ, Cô thấy một hình hài gầy còm, xóc xếch, tiêu tụy khác hẳn nhưng hình ảnh cô thần tượng trong lòng từ bao lâu nay... Cô thất vọng, âm thầm bỏ đi.

Tôi đã đọc truyện này từ hồi còn rất trẻ, và cũng đọc gần như hầu hết tác phẩm của Quỳnh Dao xuất bản ở Việt Nam.

Tôi cũng còn nhớ câu thơ Bạch Cư Dị trong cuốn tiểu thuyết *Thố ty hoa*:

Hoa phi hoa,

Vụ phi vụ.

Dạ bán lai,

Thiên minh khứ.

Lai như xuân mộng kỷ đa thời,

Khứ tự triêu vân vô mịch xứ!

Dịch:

Chẳng phải hoa

Chẳng phải sương

Nửa đêm em đến

Sáng em về

Đến như giấc mộng xuân không đợi

Về tựa mây trời chẳng định nơi.

Rất nhiều tiểu thuyết của Quỳnh Dao được phát hành rộng rãi ở Việt Nam vào thập niên 60, các bộ phim Trung Quốc dựa theo tiểu thuyết của bà như: *Mùa thu lá bay*, *Hải âu phi xứ*, *Hoàn Châu cách cách*... cũng được khán giả Việt Nam ái mộ và làm nên tên tuổi của một số diễn viên Trung Hoa trẻ thời đó.

Nữ văn sĩ chọn cái chết tự mình kết liễu đời mình gây một tiếng vang không nhỏ. Hình ảnh xinh đẹp, thông minh của bà đăng trên những trang mạng và di chúc bà để lại. *Bà là một tia lửa và bà đã xẹt đi.*

“Tôi là một ‘tia lửa’ và tôi đã cháy rực rỡ khi có thể. Giờ đây, khi ngọn lửa sắp tàn, tôi chọn ra đi theo cách này - bay đi.”

Đời sống và cái chết của bà cho ta thấy bà là một phụ nữ rất đặc biệt. Bà như một ngọn đuốc cháy đến tận cùng rồi tự mình dập tắt.

Tự chọn cái chết không phải là một quyết định dễ dàng cho bất cứ ai muốn. Những người theo Công Giáo, tin tưởng là cái chết trong tay Thượng Đế, cũng như khi mình vào đời là do sự sắp đặt của Thượng Đế, mình không được tự mình hủy diệt.

Tự chết dù ở hoàn cảnh hay tôn giáo nào cũng không phải là một điều đáng được khuyến khích.

Quỳnh Dao là một phụ nữ và một nhà văn rất đặc biệt. Chọn ngày giờ chết cho mình để muốn giữ nguyên hình ảnh “khả ái” của bà khi thân thể, dung nhan chưa bị bệnh tật và thời gian hủy hoại hoàn toàn. Nhưng tự mình giúp mình chết không phải là việc ai muốn, cũng dễ làm được. Tôi tự hỏi cái tư tưởng này đến với bà từ khi nào và bà có khó khăn phải tự tranh đấu với mình khi đi tới quyết định này không? Bà phải kiên cường lắm vì không có “trợ tử” nghĩa là không được người thứ hai trợ giúp bà trong những phút cuối của hơi thở cuối.

Trước khi sửa soạn đi vào cái chết, bà còn bình tĩnh, tự ghi lại những giờ cuối cũng thành một video để lại cho gia đình và bạn thân.

“Mọi điều tôi muốn nói đã được ghi lại trong video Đường tuyết hoa phiêu lạc [Khi hoa tuyết rơi] của tôi. Tôi hy vọng bạn bè tôi sẽ

xem nó thêm vài lần nữa để hiểu mọi điều tôi muốn bày tỏ.

Xin hãy cười vì tôi, hát vì tôi, nhảy múa vì tôi! Trong tinh thần, tôi sẽ cùng khiêu vũ với các bạn!”

Mùa Đông đang tới, nữ sĩ Quỳnh Dao chọn rơi xuống như bông hoa tuyết rơi xuống từ trời. Rơi cách nào, đẹp để bao nhiêu thì khi chạm mặt đất bông hoa tuyết đó cũng sẽ tan và thấm xuống mặt đất, thành cát bụi.

“Khi sống, mong ước như tia lửa, cháy mãi cho đến phút cuối cùng của cuộc đời. Khi chết, mong ước như bông tuyết, nhẹ nhàng rơi xuống, hóa thành cát bụi!”

Nữ sĩ Quỳnh Dao, một nhà văn tài hoa và một phụ nữ can đảm. Mong bà tìm được một thế giới mới an bình.

TMT (DEC.15-2024)

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Phá lấu là một món ăn ở Miền Nam Việt Nam nhưng có nguồn gốc từ bên Tàu. Dân Sài Gòn, trong đó có tui, ít nhứt có một lần trong đời hầu xực phá lấu gần hăng xuất nhập cảng Viễn Đông, ngã tư Lê Lợi và Pasteur, Quận Nhứt, gần bót Cảnh sát Lê Văn Ken trên đường phố thủ đô VNCH thân yêu ngày chưa bị bọn CSBV vâng lệnh quan thầy Nga Hoa cưỡng chiếm.

Phá lấu có nhiều loại như phá lấu gà, phá lấu vịt. Nhưng ngon bá cháy bù chết là phải kể tới phá lấu heo (mấy đứa theo đạo Hồi không ăn). Còn phá lấu bò, Mohamad đều quất lảng! Món phá lấu xuất phát từ ẩm thực của người Triều Châu (Chaozhou) hay Tiều Châu, tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc có "r" (rờ hay không rờ cũng rứa). Trong tiếng Tiều, từ "phá lấu" với "lấu" mang nghĩa là kho hoặc hầm; còn "phá" ám chỉ bộ đồ lòng của động vật như lòng, ruột, bao tử. CSBV vô gọi bộ đồ lòng này là nội tạng. Nội tạng là các cơ quan bên trong cơ thể của động vật, bao gồm các bộ phận như gan, tim, phổi, dạ dày, ruột, thận ... Gan làm món gan xào, pate gan. Tim nấu canh hoặc xào. Phổi hầm hoặc xào. Dạ dày (bao tử) như phá lấu, bao tử hầm tiêu. Ruột (lòng) trong các món như

lòng xào dưa, lòng nướng.

Thủ tướng CS Phạm Văn Đồng đã từng nhiều lần kêu la thảm thiết các đồng chí hãy giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt. Từ đó mới có vụ Bảo sanh viện Từ Dũ thành Xưởng Đẻ, "Thủy quân lục chiến", là tiếng Hán Việt, biến thành "Lính thủy đánh bộ" nửa hán (không g) và tiếng Nôm. Bộ đồ lòng heo, bò nói bà con Miền Nam mình ai cũng hiểu là: tim, gan, tì, phế, thận. Bày đặt nội tạng rồi Tây Tạng? Món ăn này đã được người Quảng Đông (Cantonese) thêm thắt và phổ biến khi họ di cư đến các quốc gia khác, trong đó có Việt Nam. Tại Việt Nam, phá lấu đã trở thành một món ăn đường phố quen thuộc và được nhiều người khoái khẩu, đặc biệt ở miền Nam.

Món này thường được làm từ bộ đồ lòng của heo, bò, hoặc vịt, bao gồm lưỡi, tai, ruột, và bao tử. Các nguyên liệu được ướp với ngũ vị hương, quế, hồi, và các loại thảo mộc, sau đó hầm trong nhiều giờ để tạo hương vị đậm đà. Phá lấu ăn với bánh mì, cơm, hoặc bún. Em yêu của tui vốn Tiều lai (mười hai ... bến nước) thường làm phá lấu, mỗi nhăm cho tui những ngày nước rong, nước lớn, dịp trăng 16, rủng rỉnh xu hào, uống rượu mạnh, whiskey hoặc

Ngã Tư Lê Lợi -
Pasteur

bourbon của Scotland, Ireland. Bourbon được sản xuất tại Mỹ, chủ yếu ở khu vực Kentucky. Còn trong những ngày nước kém, ít xu, tui uống beer lon. Dù rượu mạnh hay beer lon nếu gặp bữa ông lên bà xuống, uống nhiều đều phát biểu linh tinh.

Cách chế biến phá lẩu.

- Bước 1: Sơ chế nguyên liệu

Lưỡi heo, sách bò rửa sạch với nước muối để khử mùi hôi. Sau đó, chà với 1 muống bột baking soda và rửa lại nhiều lần cho đến khi nước trong. Ngâm nguyên liệu trong nước có pha 2 muống canh giấm khoảng 30 phút, rồi rửa sạch. Gừng cạo vỏ, giã nhỏ, trộn với 3 muống canh rượu. Lưỡi heo được rửa sạch và cạo hết phần nhớt. Gan bò cũng rửa sạch và để ráo.

- Bước 2: Luộc nguyên liệu. Đun sôi nước, cho sách bò vào luộc cùng một ít gạo để sách giòn ngon. Thêm nửa hỗn hợp rượu gừng và lưỡi heo, luộc trong 15 phút. Sau đó, vớt ra và ngâm trong nước đá lạnh. Gan bò cũng được luộc trong 15 phút rồi vớt ra.

- Bước 3: Ướp nguyên liệu. Lưỡi heo và gan bò được thái miếng vừa ăn. Trộn đều sách bò, gan, và lưỡi heo với hành, tỏi băm, bột ngũ vị hương, bột nghệ, ớt bột, cùng các gia vị khác (muối, đường, bột nêm, tiêu). Ướp ít nhất vài giờ để gia vị thấm đều.

- Bước 4: Hầm phá lẩu. Phi thơm hành khô, sau đó cho nguyên liệu vào đảo đều. Thêm 1 lít nước dừa và 1 lít nước lọc, đun sôi. Có thể thêm hoa hồi hoặc quế để tăng hương vị. Hạ nhỏ lửa, hầm trong 1 giờ cho đến khi mềm. Cuối cùng, thêm 1 lít nước cốt dừa, nêm nếm lại và đun thêm 10 phút.

- Bước 5: Làm mắm me. Phi hành tỏi, sau đó trộn cùng đường, nước me, nước mắm, khuấy đều. Có thể thêm ớt và rau răm tùy khẩu vị. Nước mắm me dùng để chấm phá lẩu khi ăn.

Chuyện phá lẩu ở Melbourne.

Ở Footscray, Melbourne, tiểu bang Victoria, Úc Châu, nơi tôi đang sinh sống, đang ăn, đang nhậu và đang nói dóc có một tiệm bán phá lẩu của chú Tiều, người

chuyên chặt thịt quay và vịt quay. Chú bán phá lẩu heo trong một khay inox hình chữ nhật. Tiếc rằng cô bán hàng ở tiệm chú Tiều chẳng bao giờ cười, dù tôi là khách quen hay dè sàng!

Thỉnh thoảng, tôi mua một hộp phá lẩu 10 đô để làm món nhắm với bia VB (Victoria Bitter), mà dân mình hay gọi vui là 'Bia Vợ Bỏ'. Tôi không hiểu sao nhiều người sợ vợ bỏ đến vậy? Riêng tôi, nếu vợ bỏ, tui còn mừng! Về Việt Nam rước một em bằng tuổi con mình qua cho nó ổn ỉn nâng khăn móc túi tiền già còm cõi của mình hỏi không sướng lắm ru? Nhưng khổ nỗi, vợ tôi lại không chịu bỏ tôi mới "chết cửa tứ".

Nhớ về phá lẩu Sài Gòn. Nhớ lại, tôi thường ghé chú Tiều bán phá lẩu gần ngã tư Lê Lợi và Pasteur ở Sài Gòn. Đã 30 năm trôi qua mà tôi chưa thể về quê để thưởng thức lại món ăn quen thuộc ấy. Tâm hồn tôi vẫn bùi ngùi, lưu luyến, nhớ nhung những ký ức xưa.

Nếu có ngày trở lại, tôi e rằng không tìm được chỗ bán phá lẩu cũ, hoặc nếu có, khẩu vị của tôi cũng đã đổi thay rồi. Tôi thấy mình như Từ Thức (trong văn học Việt Nam) và Rip Van Winkle (trong văn học phương Tây) trở lại trần thế. Từ Thức sống trong tiên cảnh, còn Rip Van Winkle chìm vào giấc ngủ thần kỳ. Khi trở về, cả hai đều thấy mình không còn thuộc về nơi chốn cũ, tượng trưng cho sự phù du của thời gian và nỗi bất lực trước những thay đổi của cuộc đời. Thôi thì, tôi sẽ nhịn ăn phá lẩu để giữ lại trong tâm hồn mình cái "hồn ma cũ" ấy. Phá lẩu ơi!

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

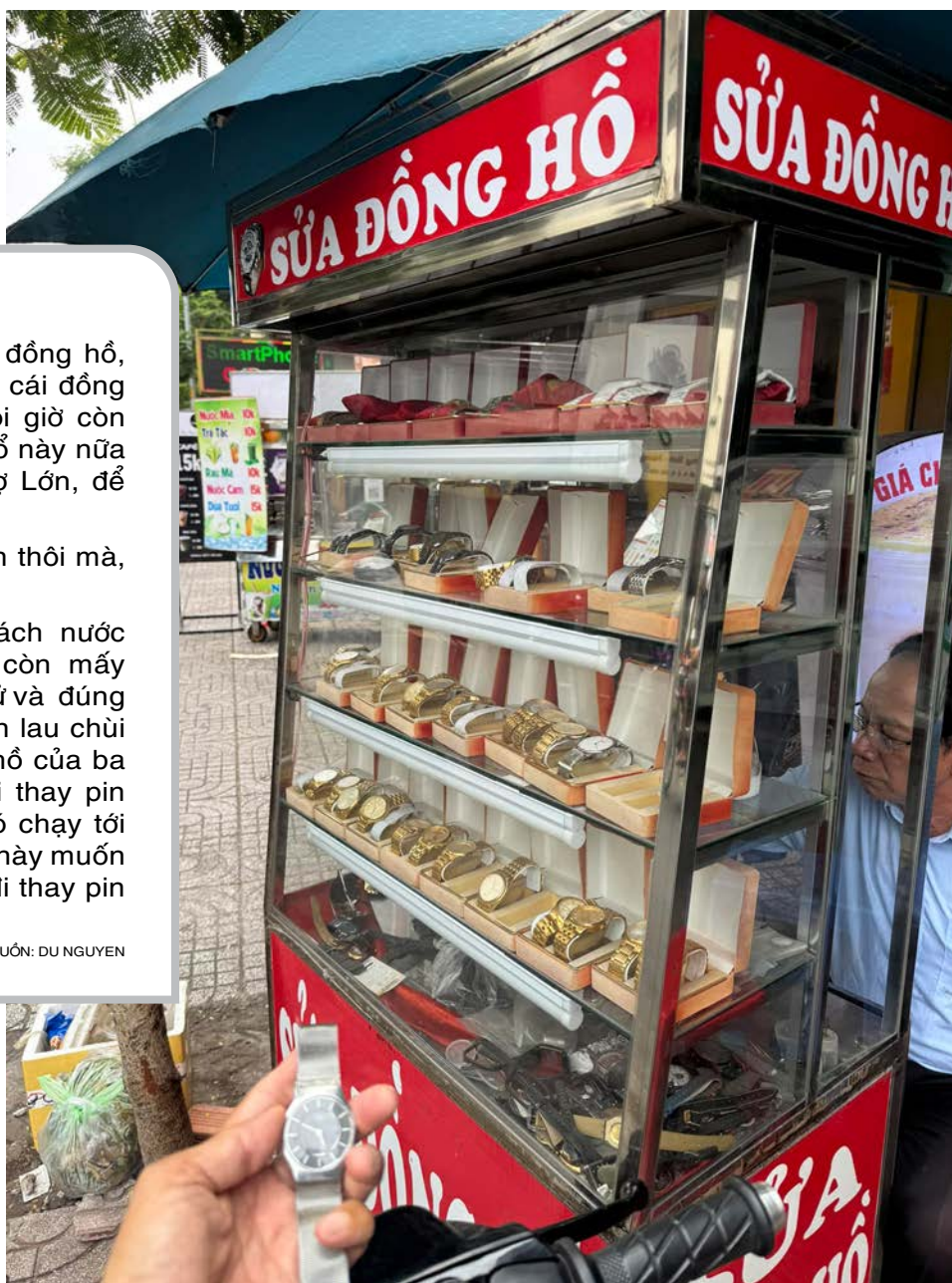
Cái đồng hồ cũ

Ba tui tần ngần đưa tui cái đồng hồ, kêu tui đi thay pin. Tui nhìn cái đồng hồ mỏng dính cũ kỹ rồi nói giờ còn chỗ nào thay pin đồng hồ cổ này nữa ba, chắc chỉ còn trong Chợ Lớn, để mai con mang đi.

Ba tui buồn hẳn nói thay pin thôi mà, gì cần tới ngày mai?

Bà dì tui nghe chuyện mách nước ngoài Lãng Ông Cha Cả còn mấy tiệm á, tui liền chạy ra coi thử và đúng là có tiệm. Ông bác thay pin lau chùi sạch sẽ rồi nói: Cái đồng hồ của ba cậu còn được cậu mang đi thay pin là may lắm đó. Đồng hồ nó chạy tới chứ nó đâu có chạy lùi. Sau này muốn nó chạy lùi để ba cậu nhờ đi thay pin cũng không được đâu à.

NGUỒN: DU NGUYEN

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Lược sử ngành thú y

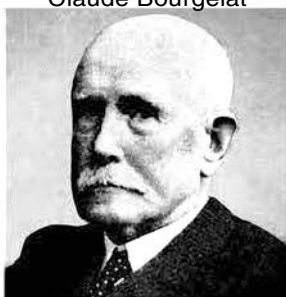

“Bác sĩ nhân y cứu con người, Bác sĩ thú y cứu vật, cứu cả loài người.” Không thể xác định được khi nào và ở đâu ngành thú y bắt đầu. Bác sĩ thú y đầu tiên được các nhà khảo cổ tìm ra Ur-lugaledinna, ông phục vụ dưới thời Ur-Ningirsu - vua của Lagash (2121-2118 Trước Công Nguyên).

Khoảng năm 1930 Trước Công Nguyên đã có Bộ luật Eshnunna quy định về bệnh đại và ảnh hưởng của nó, quy định mức phạt mà chủ con chó bị đại phải chịu khi nó cắn người. Bộ luật Hammurabi (khoảng năm 1754 Trước Công Nguyên) công nhận bác sĩ thú y là ngành riêng biệt và ấn định mức lương mà họ được nhận; xác định rõ chăm sóc thú y là một nghề nghiệp đáng kính.

Claude Bourgelat

Sir John McFadyean

Năm 1761, trước tàn phá của bệnh dịch hạch, gia súc chết hàng loạt của Pháp, bác sĩ phẫu thuật thú y Claude Bourgelat (1712-1779) đã cùng những học viên thân tín nghiên cứu cách chống lại bệnh dịch này, cứu đàn gia súc. Sau khi thành công, bác sĩ Claude Bourgelat thành lập học viện đào tạo thú y đầu tiên ở Châu Âu và cả thế giới ở thủ đô Pháp - năm 1762. Vua Pháp Louis XV thành lập Trường Thú y Hoàng gia vào năm 1765, những trường khác mở sau đó ở các nước châu Âu trong suốt năm 1791 tới năm 1862. Tại Mỹ, Học viện Thú y đầu tiên ở Philadelphia được thành lập năm 1852.

Bác sĩ phẫu thuật thú y người Scotland - Sir John McFadyean là người đặt nền tảng cho ngành Khoa học thú y. Ông là Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Thú y Hoàng gia từ năm 1894 đến năm 1927. Năm 1906, ông là người đầu tiên phân lập được loài vi khuẩn Campylobacter, và nhờ đó đã tạo ra những bước tiến lớn trong y tế công cộng. Campylobacter sống trong ruột nhiều loài động vật bao gồm gà, bò, heo, cừu, chó, mèo và người... Khi thú vật bị giết làm thực phẩm, nếu nó chưa bị tiêu diệt thì có thể gây nhiễm trùng đường ruột cho con người.

James Harlan Steele

Người gần nhất được tôn vinh là “cha đẻ của ngành y tế công cộng thú y” là bác sĩ người Mỹ - James Harlan Steele, vì đã nâng cao nhận thức của cộng đồng về chăm sóc động vật. Steele cũng là người đi tiên phong trong việc kết hợp thú y công cộng vào Tổ chức Y tế Liên Mỹ (PAHO) và Tổ chức Y tế Thế giới (WHO). Steele còn là người đề xuất Sáng kiến Một Sức khỏe (One Health) với thông điệp: sức khỏe con người và động vật có mối quan hệ mật thiết với nhau. Không chỉ đề xướng, ông còn thực hành nó trong suốt 7 thập kỷ và truyền lại cho các thế hệ bác sĩ thú y sau này.

Chợ Giáng Sinh ở Berlin

Chợ Giáng sinh có tên tiếng Đức là Weihnachtsmarkt hoặc Christkindlmarkt, được tổ chức lần đầu tiên từ năm 1434 ở thành phố Dresden. Sau đó lan rộng ra các tiểu bang, thành phố khác ... Tuy là người ngoại đạo nhưng tôi cũng háo hức, hòa chung “khí thế” với người dân Berlin và du khách, dạo vài chợ ở thủ đô cho biết.

LÊ KUNG DIỄM
(BÀI VÀ HÌNH)
ĐÀ NẴNG, VN

Lần đầu đến chợ Giáng sinh

Tôi từng đi chợ trời, chợ Việt ở Berlin, Warszawa (Vác-sa-va) Ba Lan, Praha (Cộng hòa Séc) Czech Republic ... Nhưng đây là lần đầu đi chợ Giáng sinh 2024 ở Berlin. Tôi dành một tuần, có 3 đêm, đến các chợ Giáng sinh ở quận Pankow, ở Trung tâm thành phố là Alexanderplatz (có 2 điểm chợ), Potsdamer Platz, Breitscheidplatz (cạnh Nhà thờ Tưởng niệm hay là Nhà thờ Cụt, Kaiser Wilhelm Memorial Church), là những nơi du khách qua lại tấp nập dù trong mùa Đông lạnh lẽo...

Chợ Giáng sinh Lucia nằm trong khu vực nhà máy bia (có từ thế kỷ 19), nay là địa điểm Kulturbrauerei ở Prenzlauer Berg (quận Pankow)- nơi tổ chức sự kiện, các buổi hòa nhạc và lễ hội ở Berlin. Chợ mở cửa từ thứ Hai 25/11/2024, phục vụ đến Chủ Nhật, 22/12/2024. Khung cảnh khá náo nhiệt. Ánh sáng mờ ảo có vẻ huyền bí bao phủ cả khu chợ. Người đông đúc đi lại chen nhau. Chợ không quên dành các trò chơi cho trẻ em như Vòng quay ngựa gỗ, Thang sao, trò chơi kỹ năng thăng bằng trên thang dây, nhún nhảy... Trong khu vực chợ có điểm sưởi ấm, chụp ảnh selfie dành cho du khách và người dân địa phương vào chợ. Mọi người có thể mặc thay đổi các áo ấm bằng da tại chỗ (được đặt sẵn, gắn cổ áo và hai tay áo vào các thanh sắt để giữ cố định), ngồi trên ghế gỗ tự do chụp ảnh. Có lò sưởi đốt bằng củi. Ai muốn ngồi sưởi ấm thì xin mời ... tự nhiên. Tất

nhiên chợ không thiếu các quầy hàng bán quà lưu niệm, thức ăn, nước uống. Đặc biệt là món bánh kẹp khoai tây và xúc xích truyền thống Đức. Các món rượu được hâm nóng tại chỗ. Theo một số người, rượu ở đây không được ngon lắm. Nhưng bán chạy là nhờ cái không khí mùa Giáng sinh.

Chợ Giáng sinh Alexanderplatz, được cho là rất nhiều người mong đợi bởi không khí náo nhiệt, rực rỡ ánh đèn màu. Nơi thuận lợi cho du khách đến chợ vì ngay trung tâm thủ đô, nơi có nhiều cửa hàng mua sắm, ngắm nhìn. Ở đây có hai điểm chợ. Thứ Bảy và Chủ Nhật khách rất là đông. Một điểm chợ gần Cột đồng hồ Thế giới (kiểu tháp pháo). Chợ trang trí đèn màu rực rỡ. Các quầy bán thức ăn, nước uống thu hút đông người. Nhất là các món bánh mì thịt và xúc xích, khách mua phải xếp hàng. Bánh mì nhỏ nhưng lát thịt lại rất to cũng như bánh mì xúc xích, cây xúc xích dài hơn cái bánh! Nhìn rất ngộ. Người mua tự thêm vào bánh sốt cà chua hoặc bơ. Nhìn thấy chảo nướng xúc xích bốc khói nghi ngút, thơm lừng, nếu không thử thì tiếc lắm! Không chỉ người lớn tuổi mà nhiều bạn trẻ cũng mua cho mình ly rượu vang nóng. Khách mang cái

Uống rượu vang nóng giữa trời, dưới mái che mừng gặp mặt mùa Giáng sinh

ly đi tìm bàn đứng uống ở đâu tùy thích, mang đi luôn cũng được vì đã đóng tiếng cọc cho chủ quán rồi! Tôi cũng chọn cho mình chai bia Đức Berliner Kindl không

cồn có giá 4.5 euro! Giá này đắt gần gấp ba so với giá bên ngoài chợ.

Một điểm chợ khác rộng hơn, đối diện Tòa thị chính Đỏ tại Mitte-Berlin (Rotes Rathaus).

Bánh mì và xúc xích Đức

Ở chợ này có sân băng to rộng dành cho các bạn nhỏ trượt patin, xe lửa bằng gỗ chạy quanh sân chợ. Các quầy hàng bán rượu ngâm cam, gừng, rượu ngâm táo, quế có cả bán rượu rum, vodka, whisky... Một số loại đồ uống nóng không có cồn, cà phê và trà... thu hút đông khách. Cửa hàng bán xúc xích bò, cà ri thịt viên trên chảo, khoai tây chiên... Nhìn nhân viên chế biến tay thoăn thoắt... múa kéo, lạng kẹp gấp xúc xích rất vui mắt. Quầy hàng bán hạnh nhân nướng, chiên. Có cả vài cửa hàng họa sĩ vẽ chân dung, hí họa cho khách với giá khá cao. Chợ Giáng sinh ở đây trang trí một Vòng quay Mặt trời khổng lồ luôn chuyển động với nhiều màu sắc rực rỡ thay đổi liên tục.

Tôi đến chợ Giáng sinh cạnh Nhà thờ Cụt vào chiều ngày 05/12/2024. Trong chiến tranh thế giới lần thứ II, nhà thờ bị ném bom phá hủy, chỉ còn lại tháp chuông. Nó được giữ nguyên trạng như một di tích để tưởng niệm. Gần nơi đây, chiều ngày 19/12/2016 đã xảy ra vụ khủng bố bằng xe tải khiến hơn 10 người chết và hàng chục người đạo chợ Giáng sinh bị thương. Xung quanh chợ là hàng rào bằng cây thông luôn sáng đèn. Có nhiều lối vào chợ. Các quầy hàng đóng bằng

gỗ, trang trí đẹp mắt, rực rỡ đèn màu, khách vào ra chợ liên tục ...

Về chuyện riêng-chung

Tôi thấy có nhiều điểm chung và đôi nét khác biệt ở vài chợ Giáng sinh mình đã đến.

Chợ Giáng sinh ở Đức thường tổ chức từ tuần cuối cùng của tháng 11 đến trước hôm lễ chính thức, đêm 24/12, vài ngày. Có chợ tổ chức kéo dài đến 10 giờ đêm 30/12. Cận ngày đón mừng năm mới như ở chợ đối diện với Rotes Rathaus. Ở Việt Nam mình thì tháng Chạp cũng rộn ràng chợ Tết cổ truyền cả tháng, cho đến tận đêm 30 Tết.

Không có dịp đi hết vài chục cái chợ Giáng sinh tại Berlin, nhưng tôi thấy các chợ mình đã đi qua, mỗi nơi có mỗi nét riêng. Từ khung cảnh dựng lều, trang trí hàng quán đến bán các món ăn, thức uống, hàng thủ công mỹ nghệ đều mang đặc trưng truyền thống

Trang trí băng tuyết trên mái của hàng quán, cửa tiệm

của mỗi địa phương nước Đức. Tất nhiên là giá cả có cao hơn thường ngày. Còn món ăn, thức uống có ngon hay không cũng tùy khẩu vị mỗi người. Nhiều người quay quanh trên bàn đặt giữa trời, có thấp đèn sập, cùng uống rượu, chuyện trò vui vẻ. Không ít người mua cho mình ly rượu (rượu vang nấu với trái cây thêm ít gia vị như quế, hồi...) nóng hổi rồi nháo nhác gọi

nhau tìm chỗ đứng hoặc chỗ ngồi cùng thưởng thức. Có chợ sắp xếp chỗ ngồi hoặc đứng cho thực khách có mái che. Rất nhiều chợ luôn dành cho trẻ em khu vực vui chơi...Điểm chung là chợ nào cũng đông khách mua sắm, ăn uống. Đặc biệt là chợ không chỉ dành riêng cho người Đức bán hàng, bán đặc sản rượu nóng, hạnh nhân nướng, xúc xích truyền thống... Có quầy

hàng bán món cà ri Ấn Độ, xúc xích Ý, bánh mì pa-tê Pháp. Có cả quầy hàng bán thức uống như rượu, trà táo, cà phê của người Thổ Nhĩ Kỳ. Có cả rượu của Nga, rượu chưng cất Ailen, Ý... xen với rượu vang hâm nóng của Đức.

Chợ Giáng sinh Berlin nổi bật, “giao lưu”, pha trộn tuyệt vời với nhiều nền văn hóa ẩm thực khác nhau. Khách du lịch vào chợ tha hồ chọn lựa món đặc sản quê mình và thử các món ăn, thức uống của các nước khác. Nhiều chủ nhân quầy hàng sẵn sàng mời khách thử xúc xích, bơ cắt lát mỏng, rượu ... Các cửa hàng bán sản phẩm thủ công mỹ nghệ, đồ trang trí bằng thủy tinh, sành sứ của Berlin dành cho cây thông Noel nhà mình thu hút khá đông khách. Có điều không thể bỏ qua là đến chợ nào cũng nên thử món ăn, thức uống ở đó cho biết. Phổ biến là rượu vang nóng, bánh mì kẹp thịt, kẹp xúc xích nóng hổi rất phù hợp với cái không khí lạnh giá mùa Đông ở Châu Âu!

Đi chợ Giáng sinh vào lúc mưa tuyết mới thú vị! Cái này thì xin hẹn lần sau. Nhiệt độ 2 đến 0, tôi đã thấy công, dưới 0 độ chắc tay chân...đóng băng luôn!

LKD - BÀI & ẢNH

Quầy hàng bán đồ lưu niệm và một số sản phẩm trang trí cây thông Noel

Mỗi năm, Consumer Reports thử nghiệm hàng ngàn sản phẩm để giới thiệu với độc giả mỗi tháng. Vào những tháng cuối năm, tạp chí này chọn lựa những sản phẩm xuất sắc nhất, gọi là Top Picks, và sau đây là một số được giới thiệu:

Sản phẩm ưu hạng 2024

KỶ 3 - TRỢ GIÚP TRONG SÂN VƯỜN

MÁY KHOAN KHÔNG DÂY

HEAVY-DUTY

Makita GFD02D
\$420

Model mạnh, khoan lỗ và vặn ốc mau và dễ dàng; chạy êm, pin lâu hết.

GIÁ RẺ HƠN

Flex
FX1171T-2B
\$230

LIGHT WEIGHT

Milwaukee
3403-22
\$170

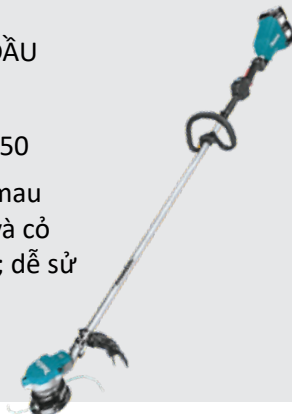

BATTERY STRING TRIMMER

XẾP HẠNG ĐẦU

Makita
XRU15PT \$450

Tỉa sạch và mau các bụi cây và cỏ dại mọc cao; dễ sử dụng.

GIÁ HẠ VÀ TỐT

Ego
ST1502SA
\$200

DỄ SỬ DỤNG

Makita
XRU23SM1
\$250

MÁY THỔI LÁ

TỐT NHẤT

Cat DG651 \$350

Máy thuộc loại mạnh nhất; chạy êm, thổi lá tốt, cả lá chất đông.

TỐT VÀ GIÁ HẠ HƠN

Ego LB7654
\$300

MÁY MẠNH CHO VƯỜN RỘNG

Ego LBPX8004-2
\$700

Café de Flore

Café de Flore là một quán cà phê nổi tiếng, nằm ở số 172 đại lộ Saint-Germain, Quận 6 thành phố Paris. Trong suốt thế kỷ 20, Café de Flore từng là điểm đến của rất nhiều nhân vật nổi tiếng, cả những chính khách như Trotsky, Chu Ân Lai cho tới các nghệ sĩ như Jean-Paul Sartre, Picasso, Yves Saint Laurent, Ernest Hemingway... Bên cạnh những nhà văn, nhà thơ, khách hàng của Café de Flore còn có các họa sĩ như Ossip Zadkine, Picasso... cùng những nhà làm phim như Marcel Carné, Yves Allégret.

Cùng với Les Deux Magots và Brasserie Lipp, Café de Flore là một trong 3 quán cà phê nổi tiếng của khu phố Saint-Germain-des-Prés. Quán được mở cửa vào năm 1887, dưới thời Đế tam Cộng hòa. Chữ Flore được lấy theo tên bức tượng đặt ở phía bên kia đại lộ. Tại tầng một của quán, vào cuối thế kỷ 19, Charles Maurras đã viết *Sous le Signe de Flore*.

Khoảng năm 1913, Guillaume Apollinaire cùng André Salmon đầu tư vào địa điểm này để trở thành tòa soạn của tạp chí *Les soirées de Paris*. Trong thời gian Thế chiến thứ nhất, Apollinaire vẫn tiếp tục làm việc tại Flore. Đây cũng là khoảng thời gian Apollinaire sáng tạo ra từ "siêu thực" để chỉ một trào lưu nghệ thuật mới khi đó. Tristan Tzara tới Paris, Flore trở thành điểm hẹn của các nghệ sĩ Dada.

Năm 1939, Paul Boubal mua lại quán Café de Flore. Từ thập niên 1940, trong những khách hàng

Café de Flore - NGUỒN WIKIPEDIA

thường xuyên của Café de Flore xuất hiện một cặp nổi tiếng của triết học thế kỷ 20: Jean-Paul Sartre và Simone de Beauvoir. Sartre viết: *Chúng tôi ngồi ở đây từ 9 giờ sáng [...], chúng tôi làm việc, ăn ở đây ...*

Một điều đặc biệt, trong thời gian Paris bị chiếm đóng, những người Đức không xuất hiện ở Café de Flore. Jean-Paul Sartre viết: *Con đường của Flore trong 4 năm với tôi là con đường của tự do. Thời kỳ này, Café de Flore giống một câu lạc bộ kiểu Anh hơn là một quán cà phê. Mỗi bàn thường có tới 10, 12 người ngồi tụ tập. Ngoài nhóm của Sartre, nhóm cộng sản cũng có mặt với Marguerite Duras, Dionys Mascolo, Roger Vailland...*

Sau chiến tranh, Café de Flore có thêm các vị khách mới: Albert Camus, Boris Vian, Juliette Gréco, André Breton. Đây cũng là thời kỳ khu phố Saint-Germain-des-Prés trở thành trung tâm của kịch nghệ, văn học. Arthur Koestler, Ernest Hemingway, Truman Capote, Lawrence Durrell cùng tham gia Club

de France, câu lạc bộ do Paul Boubal khởi xướng. Thập niên 1960, Café de Flore trở thành điểm yêu thích của giới điện ảnh. Nhiều tên tuổi lớn của điện ảnh Pháp và thế giới tìm tới: Jane Fonda, Roman Polanski, Brigitte Bardot, Alain Delon, Belmondo. Giới văn học tiếp tục với Sagan, Roland Barthes... và có thêm các nhà tạo mẫu Yves Saint Laurent, Givenchy... các họa sĩ Alberto Giacometti, Dalí...

Năm 1983, Paul Boubal nhượng lại quán cho vợ chồng nhà Siljegovic. Tên tuổi của Café de Flore đã trở thành nổi tiếng. Quán tiếp tục là điểm đến của những tên tuổi lớn, đặc biệt là giới điện ảnh, cả Pháp và Hoa Kỳ, như Lauren Bacall, Catherine Deneuve, Sharon Stone, Robert De Niro, Francis Ford Coppola, Johnny Depp, Jack Nicholson, Al Pacino, Tim Burton... Những nhà văn như Paul Auster, Paulo Coelho... vẫn tiếp tục là khách hàng của quán.

DH- TIN INTERNET

Nursing Home - Viện dưỡng lão

BẢO SƠN

Viện dưỡng lão là nơi cung cấp chăm sóc đặc biệt, ngắn hay dài hạn, cho người già. Dưới đây là một số thông tin về chi phí, dịch vụ, và cách xác định xem viện dưỡng lão có phù hợp với loại hình chăm sóc mà mình hay người thân cần có hay không.

5. Chi phí cho nursing home.

Chi phí trung bình hàng tháng cho nursing home ở Hoa Kỳ là \$7,908 nếu ở phòng chung, và \$9,034 nếu ở phòng riêng. Đối với nhiều người Mỹ, đây là chi phí không thể trả nổi. Dưới đây là chi phí trung bình:

a. Nursing home, phòng riêng: \$9,034/tháng, hay \$108,408/năm

b. Nursing home, phòng chung: \$7,908/tháng, hay \$94,896/năm

6. Cách thức trả tiền và các trợ giúp.

Nếu nghĩ rằng mình phải cần vào nursing home, hoặc có người thân cần vào, chi phí là vấn đề đầu tiên phải quan tâm. Mặc dầu có nhiều giúp đỡ cho việc ở nursing home, nhưng giúp đỡ của chính phủ cũng thay đổi tùy theo trường hợp và tùy theo tiểu bang sinh sống.

a. Tự chi trả: Người ở nursing home phải tự chi trả từ tiền tiết kiệm, lợi tức từ Social Security, bán nhà hoặc bán cổ phiếu, tiền từ quỹ 401k hay IRA và giúp đỡ tài chánh từ bạn bè hay người thân.

b. Bảo hiểm: Hầu hết những

người già có mua long term care insurance đều có thể được hoàn trả tiền chi phí nursing home. Ở một số plan, người được bảo hiểm phải chi trước phần out of pocket. Vì vậy giai đoạn đầu ở nursing home có thể phải tự chi ra một số tiền lớn cho phần này mà không được hoàn trả. Nên xem kỹ chi tiết bảo hiểm, phần out of pocket.

Một số người già có thể bán phần life insurance (bảo hiểm nhân thọ) để chi trả cho nursing home. Điều này tùy thuộc vào các thỏa thuận chuyển nhượng bảo hiểm nhân thọ, hoặc các khoản tạm ứng lợi ích tử vong (accelerated death benefits). Nên tham khảo ý kiến của các chuyên viên tài chánh về vấn đề phức tạp này trước khi quyết định vì lợi ích nhận được sẽ bị giới hạn ở mức 50% của hợp đồng.

c. Trợ cấp của chính phủ: Medicare, có thể trả toàn bộ cho 20 ngày đầu, sau đó trả một phần cho tới 100 ngày. Medicaid chi trả cho những người hợp lệ về mức thu nhập và một số điều kiện khác.

(còn tiếp)

DALLAS Sự Kiện

DALLAS TRAIL OF LIGHTS

6/12 tới 25/12. Thưởng lãm đường hầm bao phủ bởi hàng triệu đèn màu, sinh hoạt dành cho trẻ em như carousel, ferris wheel, trượt băng, chơi tuyết, trình diễn drone, cacao nóng...

Địa điểm: 700 Sports Street, Dallas TX 75207 (phía sau Reunion Tower).
Giá vé: \$10-\$15. Miễn phí cho trẻ em.

THE TRAINS AT NORTHPARK

5/12 tới 5/1/2025. Mô hình xe lửa chạy qua các thành phố lớn và thắng cảnh nổi tiếng của Hoa Kỳ trên đoạn đường dài 1600 feet

Địa điểm: NorthPark Center, 8687 N. Central Expy, Dallas TX 75225. **Giá vé:** \$5-\$12.

HOLIDAY AT THE ARBORETUM

5/12 tới 5/1/2025. Thưởng lãm trưng bày đèn quay hoạt cảnh "12 Days of Christmas" cao 25 feet trong tiếng nhạc lễ, trình diễn nhạc, trưng bày đèn màu, mua quà lưu niệm

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218.
Giá vé: \$13-\$35.

ĐÀO THỊ THANH TUYẾN
SÀI GÒN, VN

Cầu nguyện

Chiều sớm tối hôm đó, một tuần trước Giáng Sinh, tôi ngồi trên dãy ghế chỗ hang đá Đức Mẹ ở Nhà thờ Huyện Sỹ, Quận 1 chờ con gái đến đón. Bên kia đường, ngay ngã tư có một tiệm bán mũ nón đang mùa hạ giá mớ nhạc âm í. Trung tâm thành phố những đêm gần Giáng Sinh lúc nào cũng nhộn nhịp, xe cộ tấp nập... Trong khuôn viên nhà thờ, đèn hang đá nhấp nháy đủ màu sắc, vài người ngồi trên ghế đá lần chuỗi, cầu nguyện, người đi dạo lững thững trong sân ... Khi ấy, tôi có tâm trạng không tốt, công ty con gái tôi làm việc bị thua lỗ nặng, công việc của cháu đang bấp bênh... Sài Gòn vừa gượng dậy sau đại dịch Covid-19, không thể dự đoán gì cho tương lai...

Tôi ngồi thật lâu trước Đức Mẹ mà đầu óc trống rỗng. Bất chợt tôi nhìn qua chỗ tượng Thánh Giuse và thấy một người đàn ông nửa đứng nửa ngồi trên chiếc xe đạp cũ mèm, bộ quần áo và

Cầu nguyện

và câu chuyện Giải Cứu Giáng Sinh

đôi dép cũng nhàu nhĩ như người. Phía trước, trong cái giỏ và trên ghi đông treo linh kính những túi, bình nước ... Phía sau có một bị to đựng lon nước ngọt, bia ... bên trên có cái ghế nhựa lủng. Tôi đoán, người đàn ông kiếm sống từ việc lượm bao bì, nhôm nhựa ... Tôi thấy ông làm Dấu Thánh Giá một cách thành kính và rất lâu sau đó mới rời đi. Ông đã dâng lời nguyện vững lòng trông cậy và xin những ơn lành gì, làm sao tôi biết được?

Tôi nhớ một lần ở Đức Mẹ Trà Kiệu, Quảng Nam, hôm ấy gần giữa trưa, một người đàn ông chạy chiếc xe máy, phía sau đồ vật cột cao nhưng trông chặc chắn. Ông dừng xe, bước vào đây ghế đá trước tượng

Đức Mẹ và cầu nguyện. Phải thật sự có tâm trạng và một lòng trông cậy Mẹ, ông mới đứng cầu nguyện giữa trời

trưa nắng nóng. Hoàn cảnh ông thế nào, ông đã dâng lên và xin Đức Mẹ sẵn lòng nghe lời ông điều gì, làm sao tôi biết được?

Ở nhà thờ Huyện Sỹ

Hôm ấy là mừng 4 Tết ở Nha Trang, trời mưa lay phay, tôi đạp xe ngang qua Nhà thờ Núi, một cậu chạy Grab giao hàng (tôi thấy trên xe máy có túi hàng Grab to đùng) đang đứng hướng nhìn về Đức Mẹ. Cảm xúc hết như khi tôi thấy người đàn ông trong khuôn viên Đức Mẹ Trà Kiệu. Cũng chiếc xe máy dựng bên cạnh nói lên nhiều điều của cuộc sống lao động vất vả, lam lũ.

Lại một lần, ở Nhà thờ Giáo xứ Bình Cang (Nha Trang), chiều Chúa Nhật trong lúc chờ Lễ, tôi thấy một người phụ nữ ngồi rất lâu trên ghế đá và hướng về Đức Mẹ. Hay nhiều lần ở Nhà

Trong khuôn viên Đức Mẹ Trà Kiệu.

thờ Núi Nha Trang tôi gặp những người phụ nữ đứng rất lâu ngược nhìn Đức Mẹ. Trông họ thật nhỏ bé và mỏng manh.

Tôi coi một video trên facebook và giật mình khi thấy trên con đường dẫn lên Nhà thờ Núi Nha Trang một phụ nữ lam lũ, đi chân không, bên cạnh dựng chiếc xe đạp. Người phụ nữ ấy quỳ xuống làm Dấu Thánh Giá và chắp tay lạy, cúi úp mặt xuống đất, rồi đứng lên, vòng tay hướng về Thánh Giá trên cao cách nơi chị ấy khoảng 200 mét theo đường chim bay. Nhạc nền trong video: “Lạy Chúa! Con đường nào Chúa đã đi qua, con đường nào Ngài ra pháp trường, mào gai nào hằn lên đầu xốt. Lạy Chúa! Thánh Giá nào Ngài vác

trên vai đau thương nào phủ kín tâm tư, đường tình đó Ngài dành cho con”. Lần nào coi video đó tôi cũng muốn khóc!

Trong cuộc đời bất cứ ai cũng có lúc tâm trạng, hoàn cảnh, nỗi niềm bị đẩy xuống tận cùng. May mắn cho ai có một Đức Tin để tìm sự an ủi, bầu vùi, đứng lên, vượt qua.

Thật sự, tôi thấy Đức Tin của mình không được vững vàng như những người mà tôi đã gặp ở trên. Họ là những người nghèo, lam lũ, lao động tay chân vất vả và chỉ có Chúa là Đấng duy nhất ngự trong tâm hồn họ.

Giải cứu Giáng Sinh

Bài giảng trong Thánh Lễ Chúa Nhật ngày 12/12/2021, ở nhà thờ

Chánh Tòa Mỹ Tho của Đức Cha Phêrô Nguyễn Văn Khảm khá thú vị. Tôi lược chép lại từ video trên YouTube:

"Cách đây mấy hôm tôi thấy bài báo có tựa đề là ‘Giải cứu Giáng Sinh’, tôi hơi thắc mắc Giáng Sinh sao lại giải cứu? Người ta nói giải cứu nông sản, giải cứu sâu riêng của miền Tây hay giải cứu vải thiều ở miền Bắc bây giờ bảo giải cứu Giáng Sinh là sao?

Tôi mới tò mò đọc bài báo đó thì hóa ra đúng vậy. Tác giả của bài báo nhìn Giáng Sinh như là một dịp làm ăn kinh tế. Một dịp để gia tăng sản xuất và tiêu thụ thúc đẩy phát triển kinh tế. Vì đại dịch Covid-19 nên năm nay “héo” quá so với các năm. Vì thế tác giả mới kêu gọi giải

cứu Giáng Sinh. Có nghĩa là kêu gọi sự hỗ trợ để thúc đẩy sản xuất kinh doanh, phát triển kinh tế.

Chỉ một bài báo như vậy thôi nhưng phản ánh một tầm nhìn thế tục về lễ Giáng Sinh. Và có lẽ trong xã hội hôm nay rất nhiều người nghĩ như vậy. Nói đến Giáng Sinh người ta không nghĩ đến một ngày lễ tôn giáo cho bằng là một ngày lễ của tiêu thụ, ăn xài, mua sắm.

Thế còn chúng ta, môn đệ của Chúa thì nghĩ sao?

Chúa Nhật hôm nay gọi là Chúa Nhật của niềm vui. Nhiều Linh mục dâng lễ hôm nay mặc áo màu hồng. Hôm nay chúng ta thắp lên ngọn nến hồng. Và các bài

Kinh Thánh thì tràn ngập lời mời gọi vui lên... Thánh Phaolô Tông đồ kêu gọi chúng ta: ‘Anh em hãy vui lên trong Chúa’.

Thế thì niềm vui Giáng Sinh, niềm vui đón Chúa là niềm vui nào? Cũng là niềm vui mua sắm, tiêu xài hưởng thụ hay có gì khác?

Để trả lời cho điều đó thì Hội Thánh đã giới thiệu cho chúng ta một khuôn mặt, đó là Thánh Gioan Tẩy Giả.

Mỗi lần anh chị em nhìn thấy hình Thánh Gioan Tẩy Giả thấy Ngài có cười không? Chúng ta thường thấy hình của Thánh Gioan Tẩy Giả là hình ảnh của một con người rất khắc khổ vì lối sống khổ hạnh của Ngài...

Nhưng có điều lạ là trong Kinh Thánh lại nói về niềm vui của Ngài nhiều lần. So với các Thánh Tông đồ ít nói tới lắm ...

Khi Ngài ra đi rao giảng kêu gọi người ta chuẩn bị đón Đấng Cứu Thế, người ta nghe và đi theo Chúa đông lắm thì Ngài vui, vì rõ ràng niềm vui đó tập trung vào Chúa Giêsu, Đấng cứu độ.

Để sống với niềm vui đó bản thân Thánh Gioan Tẩy Giả ngài chấp nhận sự từ bỏ. Ngài cũng là con người như chúng ta, ai cũng muốn khẳng định về bản thân mình,

khi Ngài đi rao giảng người ta theo Ngài đông lắm, rồi lúc Chúa Giêsu xuất hiện người ta bỏ Ngài, người ta đi theo Chúa Giêsu.

Các môn đệ của Thánh Gioan bức bối khó chịu. Lúc đó Ngài nói rất rõ ràng: “Đức Giêsu phải lớn lên, còn Thầy phải nhỏ đi”.

Thưa anh chị em, nói được câu đó không dễ đâu, đòi hỏi chúng ta một sự bỏ mình ghê gớm lắm. Quên mình đi để cho Chúa được lớn lên. Cùng với niềm vui tập trung vào Chúa Giêsu như vậy, Thánh Gioan làm hết mình phục vụ Chúa, để dọn đường cho Chúa

Đấy cũng là gương cho chúng ta để sống với niềm vui Giáng Sinh thật sự. Niềm vui có Chúa trong lòng mình, trong gia đình mình, trong cộng đoàn của mình, chứ không chỉ niềm vui bên ngoài.

Không ai ngăn cấm chúng ta ca hát, vui chơi, ăn uống để thể hiện niềm vui trong ngày lễ Giáng Sinh, nhưng làm sao cùng với niềm vui thể hiện ra bên ngoài đó, trong lòng mình có Chúa, trong gia đình mình có Chúa. Còn nếu những niềm vui ngoài Chúa mà thôi thì đó không phải là niềm vui Giáng Sinh đích thực...

ĐTTT

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

THIÊN HƯƠNG

Mùa Giáng Sinh lại về, bạn đã có ý tưởng trang trí căn nhà của mình để đón mừng ngày Lễ chưa? Một vài gợi ý dưới đây có thể giúp bạn.

■ **Cây thông Noel.** Trang trí cây bằng đèn và đồ trang trí. Dùng thêm dây hoa hay dải dây ribbon sẽ giúp cây trông đầy đặn hơn. Trước khi bắt đầu việc trang trí, bạn nên dọn dẹp và vệ sinh sạch sẽ căn phòng, sắp xếp lại đồ đạc để tạo chỗ thích hợp cho cây thông. NGUỒN: CRAVING SOME CREATIVITY.

■ **Cây trồng trong chậu.** Cây xanh luôn mang lại hiệu quả cao trong trang trí nội thất. Vào dịp Lễ cuối năm, những giống cây indoor được yêu thích như lan huệ (amaryllis), trạng nguyên (poinsettia), xương rồng Giáng Sinh (Christmas Cactus)... là những giống cây bền đẹp, lâu tàn. NGUỒN: PETALS.COM

Giáng Sinh

■ **Nến.** Đặt nến quanh nhà hay trên bàn tiệc để tạo cảm giác ấm cúng. Nến có mùi thơm không chỉ giúp khử mùi mà còn mang đến không khí đặc trưng của ngày Lễ. Nên chọn loại nến có chất lượng tốt để tránh gây hại cho sức khỏe. Đồng thời, bạn cũng cần cẩn trọng khi thắp nến để bảo đảm an toàn. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Dây đèn.** Có rất nhiều loại dây đèn với màu sắc, kích thước và kiểu dáng khác nhau cho bạn lựa để trang trí vào dịp này. Dây đèn có thể được trang trí ở cả trong và ngoài căn nhà để mang lại không khí tươi vui cho ngày Lễ. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Vòng treo (wreath).** Vòng treo được làm từ cây thường xanh (evergreen) tượng trưng cho sự sống vĩnh cửu và hình tròn tượng trưng cho sự sung túc. Những loại lá cây, hoa, trái đặc trưng từ các giống cây thông, cây tùng ... thường được dùng để làm vòng treo trang trí. Có thể treo vòng hoa lên tường hay trên cửa. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Đồ dùng nhà bếp,** ly tách, chén đĩa có màu đỏ, xanh, trắng hay những họa tiết đặc trưng cũng là những món đồ trang trí đẹp và dễ kiếm dùng cho ngày Lễ. Chọn mua những món đồ phẩm chất tốt sẽ giúp bạn dùng được trong thời gian dài. NGUỒN: CLEAN

AND SENSIBLE.

Laptop không màn hình

Một năm trước, công ty Sightful đã giới thiệu loại laptop Spacetop không màn hình lần đầu tiên. Sau khi được cải tiến, nay công ty chính thức đưa sản phẩm ra thị trường.

Thay vì sử dụng màn hình, Spacetop được kèm theo một bộ kính mắt áp dụng công nghệ thực tế ảo (AR) để tạo ra màn hình ảo rộng 100 inch hiện ra ngay trước mắt. Người sử dụng có thể dùng máy để làm việc, chơi game, xem phim... như bất cứ laptop nào khác. Màn hình ảo được cố định, nhưng hình ảnh có thể phóng lớn hay nhỏ bằng cách di chuyển đầu tới gần hay xa. Một điểm khác biệt nữa là laptop sử dụng hệ điều hành Space OS chứ không sử dụng Windows.

Trên kính AR còn có loa phát thanh, microphone, tự động điều chỉnh ánh sáng. Khung kính được thiết kế để có thể cùng mang với kính cận hay viễn thị. Điều bất tiện duy nhất là kính phải nối bằng dây vào laptop.

Máy sẽ được bán với giá \$1,900 vào tháng 10 sắp tới.

Dụng cụ làm sạch răng

Để làm sạch thức ăn vướng trong kẽ răng, trước kia người ta dùng tăm xỉa răng. Loại này dễ làm hư răng vì tạo ra kẽ hở ngày càng lớn giữa 2 răng. Sau này, người ta dùng chỉ nha khoa để lấy thức ăn ra. Loại này ít làm hại răng nhưng lại khó sử dụng vì phải cho ngón tay vào miệng, rất khó xoay trở.

Một dụng cụ có tên là Flaus mới được thiết kế giúp cho việc làm sạch răng dễ dàng hơn. Flaus có dạng hình trụ với một đầu lắp ráp tương tự như loại bàn chải đánh răng chạy bằng điện. Đầu này hình chữ Y và có dây căng ngang. Người sử dụng chỉ cần đẩy chỉ vào kẽ răng, máy sẽ rung với tần số 300 lần/giây và dễ dàng tách thức ăn bị kẹt ra khỏi kẽ răng. Máy chạy bằng pin điện, một lần sạc mất 3.5 tiếng, đủ để máy hoạt động trong 2 tháng. Dụng cụ này dễ sử dụng, làm sạch răng nhanh chóng và không làm tổn hại răng và nướu răng.

Máy được bán với giá \$79 gồm thân máy và 45 đầu lắp ráp. Người sử dụng có thể mua thêm với giá \$15 cho 90 đầu.

Thứ sáu nâu

Dân Mỹ vốn quen thuộc với "Thứ Sáu đen", ngày đại hạ giá rầm rộ "Black Friday" ngay sau lễ Tạ Ôn hàng năm. Vậy còn "Thứ Sáu nâu" là gì? Tin hay không thì các hãng sửa chữa ống nước, thông cống gọi ngày thứ Sáu sau lễ Tạ Ôn là "Brown Friday" vì số chủ nhà gọi các hãng này tăng ào ạt trong ngày thứ Sáu này, như Los Angeles tăng 73%, Miami tăng 31%... Lý do chắc đồ ăn và chất thải cũng tăng "đột biến" sau lễ chẳng?

Pizza ếch

Các nhà hàng pizza cạnh tranh nhau ráo riết với các loại nhân trên pizza nhưng Pizza Hut bên Tàu đưa ra pizza mới trong mùa lễ này là pizza ếch chiên giòn (nguyên con). Phản ứng của khách hàng coi bộ hổng mấy "hảo" dù là khách hàng Tàu, khi các ý kiến trên mạng xã hội bao gồm các nhận xét theo sau: "sự báng bổ pizza", "đầu bếp thực đơn pizza này xứng đáng vào trại Gulag" (tên một trại tù nổi tiếng thời liên bang Xô-viết). Không biết pizza này có sống nổi qua năm không đây?

Nín

Bắt xe đồ trên các đường cao tốc tại Việt Nam thì hành khách Việt Nam phải học cách nín. Thứ nhất là nín thở vì các tài xế bám đuôi, qua mặt rất xúng tòi làm xiếc, chỉ thỉnh thoảng mới tông thẳng vào xe ngược chiều hay lật xe xuống lề mà thôi. Thứ nhì phải nín tiểu vì báo chí trong nước tường trình là có những cao tốc dài đôi ba trăm cây số không có chỗ đi tiểu. Gặp chuyện "khẩn cấp" thì tài xế (làm liều) dừng xe ngay đường cho hành khách "lái", vừa nguy hiểm lại bị công an phạt. Thôi nín đi xe đồ cao tốc vậy.

Tưởng niệm một năm Thầy Tuệ Sỹ ra đi. Xin cùng nhau nhìn lại cuộc đời và những đóng góp của Thầy cho nền văn hóa dân tộc. NGUYỄN & BẠN HỮU

Thầy Tuệ Sỹ. Như một dòng sông chảy mãi

Hashimoto Gaho - Thác ghềnh và dòng sông - Bảo tàng Nghệ Thuật Metropolitan

PHỐ ÁI

Thầy đến với cuộc đời này như một ngọn gió nhẹ, lặng lẽ, nhưng mang theo sức mạnh của núi non, của những giá trị miên viễn. Hòa thượng Thích Tuệ Sỹ, thế danh Phạm Văn Thương, ra đời vào một ngày của tháng Hai năm 1945 tại Paksé, Lào, nhưng những dấu ấn của Thầy đã lan tỏa khắp trời đất, vượt qua biên giới địa lý, văn hóa và thời gian. Tuổi thơ của Thầy được ghi dấu bởi những ngày theo mẹ đến chùa và nơi đó đã là điểm khởi đầu cho cuộc hành trình dài không ngừng của một bậc tu sĩ tài hoa, uyên bác và đầy lòng từ bi. Khi chiến tranh làm lay chuyển đời sống, Thầy đã bước vào ngôi chùa nhỏ nơi quê hương Lào để học đạo. Nhưng hành trạng của một vị chân tu không bao giờ chỉ dừng lại ở một nơi chốn nào nên năm lên 9 tuổi, Thầy đã chính thức thế phát xuất gia, mở ra hành trình tu học và phụng sự trải khắp từ Lào cho đến Việt Nam, lan tỏa thế giới.

Hành trình của Thầy là sự kết hợp giữa học thuật, triết học và tinh thần phụng sự. Từ những ngày sống và học tại chùa Bồ Đề ở Huế, nơi mà hành trạng duy nhất của Thầy bấy giờ là bộ Diệu Pháp Liên Hoa Kinh chữ Hán,

Thiền sư, học giả, thi sĩ, văn nhân Tuệ Sỹ

đến khi trở thành một học giả xuất sắc, giảng viên Viện Đại học Vạn Hạnh, mỗi bước đi của Thầy là sự dấn thân vì Phật pháp, vì tri thức, vì sự giác ngộ cho mình và cho đời.

Chúng ta nhớ đến Thầy không chỉ là một vị chân tu với lòng từ bi quảng đại, mà còn là một học giả tinh thông Phật học, triết học Đông-Tây và văn chương nghệ thuật. Thầy đã dịch và sáng tác nhiều tác phẩm để lại dấu ấn đậm nét trong dòng chảy văn hóa Việt Nam. Những công trình của Thầy về Thiền Quán, về triết học Tánh Không hay các bản dịch kinh điển từ Hán, Phạn sang Việt đã trở thành kho báu tinh thần không chỉ cho Phật tử mà cho mọi người yêu mến tri thức và tâm linh.

Nhưng cuộc đời của Thầy không chỉ là những dòng chữ trên giấy, mà còn là những bước chân đi vào thực tại đầy khắc nghiệt. Khi đất nước đổi thay, Thầy đã dấn thân vào con đường đấu tranh cho tự do tôn giáo, cho nhân quyền và cho sự độc lập của Phật giáo trước những áp bức chính trị. Thầy đã đối diện với nhà tù, với án tử hình,

với những năm dài bị giam cầm, nhưng trong tâm khảm mình, mọi thử thách chỉ là hạt cát trước biển cả của lòng từ và trí tuệ. Thầy không oán hận, không trách móc, mà kiên cường giữ vững lý tưởng Bồ-tát đạo, phụng sự chúng sinh với tinh thần không lay chuyển.

Tháng năm trôi qua, Thầy Tuệ Sỹ vẫn không ngừng phụng sự. Sau khi được thả tự do, Thầy tiếp tục con đường giáo dục, xây dựng và phát triển Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống Nhất. Những năm cuối đời, dù thân thể suy yếu, Thầy vẫn cống hiến hết mình cho công trình phiên dịch Đại tạng kinh Việt Nam, để lại một di sản đồ sộ cho hậu thế. Sự ra đi của

Thầy vào ngày 24 tháng 11 năm 2023 là một mất mát vô cùng lớn lao, không chỉ cho Giáo hội mà cho toàn thể Phật giáo Việt Nam, cả những ai yêu mến văn hóa, tri thức và nhân văn.

Cuộc đời của Thầy Tuệ Sỹ là một dòng sông chảy mãi, không ngừng nghỉ, không với cạn. Di sản tinh thần mà Thầy để lại là nguồn tư lương cho bao thế hệ tăng ni, Phật tử, là ánh sáng dẫn đường cho những ai đang tìm kiếm chân lý.

Nam Mô Chứng Minh Sư Bồ Tát Ma Ha Tát.

PA - 15 FEBRUARY 1943-24 NOVEMBER 2023

*NGUỒN: DIỄN ĐÀN THẾ KỶ

BẢO HUÂN

Lên đường

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

Đọc xong email của Cathy, Khôi mỉm cười khoan khoái, bước xuống phòng khách pha cho mình ly cà phê nóng của buổi sáng cuối tuần. Trời đã cuối Thu, những chiếc lá khô cuối cùng lao xao đuổi nhau theo những cơn gió nhẹ trên mặt đường, tạo nên một âm thanh vui tai. Hàng cây khô trụi lá khẳng khiu đang rung rinh trước gió, chuẩn bị cho những ngày đông dài sắp tới. Khung cảnh thật bình yên. Bình yên như tâm hồn Khôi sau những tháng ngày bần khổ, ray rứt đã qua.

Cách đây gần 30 năm, Khôi rời trại tỵ nạn Thailand đến định cư ở Canada. Những người tỵ nạn đến trại sau ngày đóng cửa như Khôi đã phải trải qua nhiều năm dài đợi chờ lầy lắt nơi đất tạm

dung, nên khi vừa đặt chân đến xứ sở tự do, Khôi đã lao vào học hành để đền bù lại những thời gian dài lãng phí ở Thailand. Với quyết tâm mạnh mẽ, Khôi muốn mình có một tương lai vững chắc để có thể lo được cho gia đình ở Việt Nam cũng như tạo dựng được hạnh phúc cho riêng mình sau này. Cuối cùng, Khôi cũng gặt hái được những trái ngọt của mình, trở thành một nha sĩ, có một cuộc sống “hình mẫu” đáng mơ ước của những con người thành đạt trên xứ người.

Khôi cũng đã bảo lãnh cha mẹ qua đây đoàn tụ, lo cho các em ổn định. Tổ ấm của Khôi cũng chẳng có gì để phàn nàn, một cô vợ xinh đẹp có một văn phòng kế toán riêng và đứa con gái ngoan ngoãn vừa bước vào đại học. Căn nhà của vợ

chồng Khôi, không to lớn nguy nga, nhưng cũng đủ cho bất cứ ai bước vào đều buông lờn khen ngợi. Hàng năm, gia đình Khôi cũng biết tận hưởng những ngày vacation tuyệt vời ở khắp mọi nơi, từ những thắng cảnh đẹp ở Canada, đến nước Mỹ láng giềng, tắm biển Hawaii, xuống miền nam Mexico nắng cháy, đi các chuyến cruise, và mới đây nhất cũng đã du lịch khắp các nước Châu Á Châu Âu.

Cuộc sống no đủ, vợ chồng Khôi cũng thường đóng góp cho những công việc từ thiện, dù là của người bản xứ Canada hay của người đồng hương. Những lần quyền góp gây quỹ trong cộng đồng Khôi đều có mặt, cuối năm Giáng Sinh về thì đóng góp cho Hội Red Cross, World Vision,

và những đóng góp cho những người nghèo khó tàn tật ở Việt Nam. Với Khôi, là người Công Giáo, không những vì làm theo giáo lý đã được học khi còn nhỏ, mà đơn giản là sự công bằng, khi mình may mắn có đời sống sung túc thì chia sẻ cho những người không có cơ hội và kém may mắn. Hơn nữa, Khôi cũng từng có những ngày thơ ấu thiếu thốn bởi đất nước chiến tranh, và nhất là hơn 4 năm trường sống trong trại tỵ nạn Thailand, những ngày thật gian khó, sống trong chờ đợi mỗi mơn và tuyệt vọng, nếu không có UNHCR (Cao ủy Tỵ nạn Liên Hiệp Quốc), và những thiện nguyện viên người ngoại quốc và người Thái, thì những người tỵ nạn Việt Nam sẽ ra sao? Hành trang khi lên máy bay rời khỏi xứ Thái của Khôi vẫn đậm sâu tình cảm thân ái, không biên giới của những người bạn thiện nguyện mà Khôi đã có dịp gần bó.

Khôi đến trại ở tuổi 24, một mình không thân nhân đi theo, cũng chẳng có người thân ở ngoại quốc tiếp tế như nhiều người khác trong trại, Khôi bị rơi vào nhóm “con bà phước” ở trại, tức là sống nhờ vào cơm Cao Ủy vốn chẳng dư dả gì. Nhờ may mắn có chút vốn liếng tiếng Anh nên Khôi xin vào làm việc thiện nguyện

trong trại, kiếm thêm chút đỉnh tiền lương tượng trưng và cũng là cơ hội học thêm tiếng Anh. Nhưng quả thực, cái mà Khôi học hỏi được thật vô giá, đã biến đổi con người Khôi phải biết sống vươn lên, giúp Khôi trưởng thành hơn rất nhiều.

Những người thiện nguyện trong tổ chức YWAM (Youth With A Mission) là những người đến từ nhiều nước khác nhau: Úc, Tân Tây Lan, England, South Africa nhưng họ giống nhau ở trái tim nhiệt huyết, quên đi cuộc sống cá nhân, vượt nửa quả địa cầu để sống với người tỵ nạn, nâng đỡ tinh thần và chia sẻ buồn vui với người tỵ nạn.

Tuy mang tên Youth With A Mission nhưng các thiện nguyện viên có nhiều lứa tuổi khác nhau, trong đó Khôi thân nhất với Cathy vì cùng trẻ tuổi, lại cùng phụ trách trường dạy Việt Ngữ và Anh Ngữ cho các trẻ em tỵ nạn. Ngoài giờ lên lớp, Khôi hay có những buổi đi chơi ăn uống, tâm tình với cô bạn gái này. Qua Cathy, Khôi càng khâm phục và mến yêu những người thiện nguyện mà Khôi đã có dịp tiếp xúc trong trại. Từ bà già Rannie với giọng Úc khó nghe, cô Sue trong Cao Ủy xã hội, Shane trong bưu điện, Mark làm trong bệnh viện ... Họ

làm việc trong trại cho đến chiều thì trở về khu nhà Cao Ủy dành cho họ ngoài thị trấn, cơm ăn đạm bạc, mọi nhu cầu đều đơn giản tối đa. Cuối tuần ngày nghỉ, họ lại vào trại làm lễ ở nhà thờ, chia sẻ Kinh Thánh, đi thăm viếng người ốm đau, trầm cảm, neo đơn.

Khôi vẫn còn ấn tượng những ngày gần lễ Giáng Sinh, sau giờ làm việc, những người thiện nguyện ra về như thường lệ, nhưng khoảng 6-7 giờ tối họ lại xin trở vào trại, đi thành một nhóm, có dân tỵ nạn hiếu kỳ nối đuôi theo sau, đi vòng quanh các khu nhà trong trại, vừa đi vừa hát những bài Thánh Ca, phân phát những viên kẹo nho nhỏ cho trẻ em, những chiếc bánh cookies cho người lớn, mà sau này Cathy cho Khôi biết những chi phí đó đều do tiền túi của từng cá nhân bỏ ra, vì Cao Ủy chỉ cho họ chỗ ăn ở hàng tháng, còn mọi nhu cầu xa xỉ khác đều phải tự lo. Đó là những “Christmas Carol” đầu tiên trong đời mà Khôi được biết và sẽ không bao giờ quên.

Buổi chiều ở trại tỵ nạn rộn ràng nhất ở khu phát nước, mọi người tập nập đến lãnh nước về nhà giặt giũ cơm nước. Khôi còn nhớ có lần nhóm bà Rannie, cô Sue đi ngang qua khu phát nước, những khuôn mặt quen thuộc nhận ra

hai bà liền í ới gọi tên, họ cũng đáp lại dân tỵ nạn bằng những cái vẫy tay và nụ cười thân thiện. Có mấy đứa bé nghịch nước chạy loăng quăng làm vấy sinh lên áo quần của cô Sue, vậy mà cô vẫn mỉm cười, ngồi xuống ôm ấp nựng nịu mấy đứa trẻ. Rồi những sáng Chúa Nhật sau giờ lễ, họ đi thăm những bệnh nhân trong bệnh viện, hỏi thăm, ủi an rất chân thành. Khôi đã nhiều lần xúc động và tự hỏi, họ là những người không cùng dòng máu, không cùng màu da, mà họ đối xử yêu thương với người tỵ nạn Việt Nam như thế, trong khi ở trại, đã có những đồng hương từng đánh nhau chỉ vì những tranh chấp nhỏ nhen.

Nhưng có lẽ kỷ niệm êm ái nhất và đẹp nhất là những tháng ngày gần bó thân tình với Cathy, cô gái thiện nguyện viên xinh đẹp, dễ thương và nhỏ tuổi nhất trong nhóm YWAM.

Cathy bằng tuổi Khôi, cô mất mẹ từ khi lên 10, ba của cô là chủ tịch của hội thiện nguyện giúp người tỵ nạn ở Thailand. Cathy vừa tốt nghiệp đại học và đi theo con đường thiện nguyện của ba. Vì Khôi và Cathy cùng phụ trách trường học Việt Ngữ nên gặp gỡ nhau hàng ngày. Những giờ nghỉ trưa, đôi khi Cathy ở lại trại, theo Khôi và nhóm bạn Việt Nam về

khu nhà Khôi ăn cơm Việt Nam. Cathy thích thú học thêm tiếng nói và văn hóa Việt, cũng như Khôi học thêm tiếng Anh từ Cathy. Sau bữa cơm, để trốn cái nắng cháy da của xứ Thái, hai người hay tản bộ trong khu trường học, hoặc ngồi nói chuyện dưới bóng mát của hàng cây bông giấy ngay trước văn phòng trường.

Cathy kể cho Khôi nghe những ngày ấu thơ ở quê nhà nơi vùng ngoại ô xa xôi nước Úc, cũng như Khôi kể cho Cathy về đất nước Việt Nam, về nơi chốn mình đã sinh ra, lớn lên và mãi nhớ thương khi phải lìa xa. Có lần Cathy đã khóc nức nở khi nhắc lại kỷ niệm những ngày cuối đời của mẹ mình khi nằm trên giường bệnh, Khôi chỉ biết bồi rối nhìn đôi vai cô nàng run nhẹ dưới mái tóc màu hạt dẻ và đôi mắt đỏ hoe ngượng ngùng khi Khôi trao cho cô chiếc khăn lau nước mắt. Mỗi thân tình này chưa phải là tình yêu, nhưng đó là một tình bạn quá đậm đà khi có những ngày cuối tuần không gặp Cathy thì Khôi thấy thiếu vắng, nhớ nhung, để rồi sáng thứ Hai lại nôn nao chờ đón chiếc xe “van” của nhóm thiện nguyện đi vào cổng trại bắt đầu một tuần làm việc mới.

Ngày Khôi lên đường đi định cư Canada, trong

buổi tiệc tiễn đưa, Cathy tặng Khôi một lọ thủy tinh có một trăm ngôi sao nhỏ xíu do tự tay cô xếp với hy vọng mỗi ngôi sao là một may mắn trên con đường tương lai của Khôi. Mọi người đã cho Khôi một buổi tối tuyệt vời, những tình cảm vô giá làm Khôi nghẹn ngào. Hôm ấy, bên những người bạn Việt Nam và những người bạn ngoại quốc, Khôi đã rất xúc động nói lời tâm tình từ trong đáy tim:

“Nếu không có các bạn, chúng tôi đã không vượt qua những tháng ngày gian khổ của trại tỵ nạn. Các bạn đã cho tôi biết về tình yêu, niềm tin và hy vọng trong mọi hoàn cảnh của cuộc đời! Tôi mong ước sau này sẽ có dịp đi theo bước chân các bạn, dù chỉ là một thời gian ngắn ngủi để đền đáp lại những gì các bạn đã làm cho tôi, cho đồng bào tôi!”.

Rồi Khôi quay qua nắm tay Cathy, nói nhỏ: “Tôi sẽ trở về với các bạn”.

Vậy mà bao nhiêu năm qua Khôi chưa làm được lời hứa ấy. Thỉnh thoảng trong những cuộc vui, hoặc đêm về thao thức vì những tháng ngày cũ, Khôi cũng tự trách mình, nhưng rồi dòng xoáy cuộc đời với chuyện cơm áo hàng ngày đã cuốn hút Khôi trở lại, bận rộn liên miên, những kế hoạch, những mục tiêu của vợ chồng con cái vẫn chờ đợi Khôi phải hoàn

thành cho tròn nghĩa vụ người chồng người cha trong gia đình. Khôi lại tự nhủ, những đóng góp tiền bạc hàng năm của mình cũng tạm đủ cho lời hứa năm xưa.

Nhưng thời gian gần đây, có phải vì tuổi bắt đầu “về già” hay vì còn canh cánh lời hứa đó, mà những cuộc vui, những niềm vui mà Khôi từng tham gia đã không còn hấp dẫn Khôi như trước nữa? Đôi khi, giữa những cuộc vui ồn ào bia rượu, các ca sĩ đang ca hát âm ỉ cho những người ra sàn nhảy, Khôi chỉ muốn bỏ về nhà, vào căn phòng của mình, uống một ly café, nghe một bản nhạc êm dịu, đọc một cuốn sách yêu thích. Nhẹ nhàng và đơn giản như những đêm tỵ nạn Thailand, có Khôi và mấy người bạn với cây đàn guitar, một bình trà nóng, vài chiếc bánh kẹo và một mảnh sân ngập đầy ánh trăng, cùng nhau tâm tình, ca hát, thậm chí chỉ là im lặng nhìn nhau, vẫn cảm thấy ngọt ngào ý nghĩa của cuộc đời, tình bạn và tình yêu. Khôi bỗng thêm da diết cái thời gian khó khăn, đơn sơ, chan chứa tình người ấy biết bao.

Có phải khi cuộc sống nghề nghiệp công danh và gia đình ổn định, không còn gì để mơ ước nữa, thì người ta bắt đầu mệt mỏi và hay hồi tưởng lại quá khứ, nhất

là quá khứ gian khổ?

Mùa hè năm ngoái ở Florida, trong khi vợ con nghỉ ngơi tại hotel, Khôi đi dạo biển trong ánh chiều hoàng hôn, một chiếc thuyền con mong manh xa xa tận chân trời đã làm Khôi nhớ lại chuyến vượt biển của mình, con tàu của Khôi cũng cập bến Thailand vào một buổi chiều muộn như thế, và bao nhiêu kỷ niệm vui buồn lại ùa về, tươi sáng sống động như tuổi trẻ ngày đó của anh.

Có đêm Khôi còn nằm mơ thấy mình đang nằm trong bệnh viện của trại tỵ nạn, có những khuôn mặt thân quen đang ngồi xung quanh ân cần thăm hỏi, như Cathy, như Sue, như Mark, như bà Rannie, và có cả giấc mơ rõ ràng ngày cuối năm lạnh lẽo năm ấy, Khôi và các thầy cô giáo Việt Nam ở trường học đãi nhóm thiện nguyện một bữa bánh xèo, họ ăn say mê hết mình khen ngon, Khôi còn giải thích cho Cathy biết, sở dĩ có tên “bánh xèo” vì khi đổ bột vào chảo tạo nên âm thanh “xèo xèo” làm cô ấy cười hồn nhiên như đứa trẻ.

Mới đây qua facebook Khôi liên lạc được với một người bạn tỵ nạn cũ hiện đang ở bên Úc. Anh bạn này trong chuyến về thăm Thailand đã bắt liên lạc được với vài người trong nhóm thiện nguyện YWAM

cũ, trong đó có Cathy. Người bạn cũng cho Khôi biết nhóm YWAM ngày xưa, ngoại trừ mấy người đã quá già, còn tất cả những người còn lại vẫn đi khắp nơi giúp người tỵ nạn. Trời ơi, bao nhiêu năm qua, bao nhiêu người tỵ nạn như Khôi đã thay đổi cuộc đời sau khi rời trại tỵ nạn, vậy mà họ vẫn miệt mài với đời hiến thân, hy sinh vì lý tưởng cao đẹp của họ ư? Khôi bỗng thấy buồn, xấu hổ vì lời hứa của mình cũng chỉ là môi miệng của một giây phút cao hứng bất chợt.

Khôi đã mất hơn một tháng chìm đắm trong ray rứt, băn khoăn, hồi tưởng lại những tháng ngày gian khổ nhưng đầy ý nghĩa xưa kia, rồi email cho Cathy. Thật xúc động khi Cathy vui mừng sung sướng lúc nhận được mail của Khôi. Hai người nhắc lại bao nhiêu kỷ niệm cũ.

Cathy cho biết đã lập gia đình, anh ấy tên John, có cùng lý tưởng với Cathy, hai người không có con và quyết định tiếp tục vui sống đời thiện nguyện đi khắp đó đây. Hiện vợ chồng Cathy đang ở Miến Điện, một đất nước triền miên trong khó khăn và nội chiến dưới chính phủ quân sự độc tài. Gần đây đất nước này đã có chút đổi mới, canh tân trong nội các và quốc hội, mở cửa thân thiện với thế

giới phương Tây để mưu cầu sự phát triển cho dân tộc. Khi Khôi ngỏ lời muốn đến đó làm thiện nguyện, Cathy mừng rỡ cho biết họ đang rất cần nhiều bác sĩ, nha sĩ đến khám bệnh, chữa răng cho những người dân nghèo ở vùng nông thôn và ngoại ô thủ đô Yangon. Thời gian ít nhất cho thiện nguyện viên là từ 6 tháng cho đến một năm, tiền vé khứ hồi tự lo, Cao Ủy Liên Hiệp Quốc chỉ lo phần ăn ở.

Khôi bàn với vợ, lúc đầu cô ấy phản đối yếu ớt, nhưng khi Khôi kể về những kỷ niệm thời còn ở tỵ nạn Thailand, cô ấy đã thông cảm và ủng hộ cho Khôi đi một năm, vừa thực hiện lời hứa xưa kia, vừa gặp gỡ lại bạn bè cũ, coi như một chuyến du lịch nghỉ ngơi sau bao nhiêu năm làm việc.

Đã có biết bao nhiêu chuyến đi trong đời, nhưng chưa có chuyến đi nào làm Khôi nao nức bồi hồi như chuyến đi này. Vẫn biết ở xứ này thời gian trôi qua vun vút, nhưng sao Khôi vẫn cứ mong thời gian qua mau hơn nữa, vì như email vừa rồi của Cathy vừa khẳng định lại, mọi việc đã thu xếp xong, tức là một tuần sau ngày lễ New Year năm nay, Khôi sẽ lên đường!

KL

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Bà cây chụm lại nên hòn núi cao !

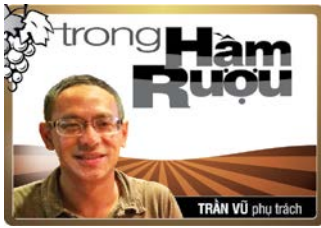

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lãnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Người quản tượng già

NGUYỄN MẠNH TUÂN phóng tác

Con Bạch chào đời trong một góc chuồng chật hẹp cất sớ sài giữa rừng. Ngay lúc vừa mở mắt, nó đã nghe tiếng rít lạnh lạnh của bầy voi rừng từ đầu băng ngang sườn núi. Thú tiếng dữ dằn chẳng giống thú nào bắt chước được này - theo lời nhóm quản tượng gần trọn đời lẫn lóc chốn thâm sơn - ảnh hưởng sâu đậm đến cuộc đời con voi non sau này. Có điều lạ, là con Bạch, còn bé xíu, vừa nghe voi rừng đã ve vẩy đôi tai, đu đưa 4 chân, ra vẻ hiểu biết lắm!

- Dễ nó nặng tới một tạ.

Lão Đắc nói vậy. Chuyện này cũng thường thấy. Cái đặc biệt của con Bạch ở chỗ khác, mãi khi lão giơ cao bó đuốc nhựa thông, mới nhận ra ... Lão Đắc là tay quản tượng già nhất ở đây. Qua tay lão có tới cả trăm voi rừng được huấn luyện thuần thực... Chỉ thoáng nhìn lão đã đánh giá một cách chính xác bất cứ con voi nào mới đem về hay vừa ra đời.

Đôi lúc vui miệng, bên bếp lửa ấm áp xua tan khí núi lạnh ngắt của cánh rừng về đêm, lão vẫn chỉ dạy đám đàn em:

- Cái hạng voi “tạp”... đầu nhỏ, da mỏng, vòi ngắn là đồ bỏ ... Có uốn nắn cũng chẳng được việc gì. Đám voi “trung” khá hơn, thân hình cân đối, lại sáng dạ, khuôn vác tốt, ít phá phách, thuộc loại ăn no vác nặng ... Nhưng gặp được con voi “thượng” là nhất!... Giống voi chúa mà!... To con, gân bắp, vừa gan dạ, vừa trung thành. Nhưng hiếm lắm ... Trăm con mới có một.

Vậy mà lần này, ánh đuốc vừa rọi sáng góc chuồng, lão đã nhận ra con Bạch thuộc hạng voi cao quý đó, lại là thứ tuyệt phẩm trong hàng voi “Thượng” mới lạ.

Mắt lão sáng hẳn lên vì vui mừng ... Da con Bạch không có màu xám pha hường như voi non thường, mà thực là sáng, gần trắng hẳn, mới kỳ... Vì vậy, lão gọi ngay nó là Bạch.

Thực ra, lão chẳng lạ vì loài voi cũng sinh ra những con bạch tạng như những giống khác, và được mua với giá đắt... Có voi trắng trong đàn voi là có một kho tàng vô giá. Con Bạch cũng vậy, có điều da dễ nổi nà hơn thứ bạch tạng thường.

Ngày mai, thế nào lão Sơn cũng đòi mua đây... Lão bán sang Xiêm hay Miến Điện là giàu to!

Lão Sơn là trùm săn voi cao nguyên. Cứ đầu mùa mưa lão tới đây kiếm thợ, để băng rừng, theo dấu đàn voi đi đón mưa, để dẫn chúng vào bẫy.

Con Bạch lớn mau như thổi. Nó thuộc về lão Sơn thực, nhưng vẫn được người quản tượng già săn sóc. Hai mẹ con nó khỏi phải đi rừng, dự những chuyến dôn voi như những con khác. Lão Đắc cũng vậy: công việc của lão lúc này là vỗ cho con Bạch chóng mập để đưa sang Xiêm. Lão cắt cho nó những bó cỏ thơm, non bầy, ngọt như mía, đôi khi dẫn nó vào khoảng rừng thưa loáng thoáng mười bụi tre để tìm măng.

Con vật hiền khô, nhiều lúc trầm ngâm hàng giờ, nhìn chòm núi đỏ màu tà dương, đôi mắt nhỏ đen láy, sáng lên khi nền trời trĩu mây lóe ánh chớp. Tối mùa thu, nước ào ạt xối vào ngàn cây làm nó thích thú ... Nó đưa chiếc vòi nhỏ hứng mưa tưới lên người cho làn da non thấm mát. Tiếng rừng đêm làm nó thần thờ... Nhất là những lúc có voi

rừng băng qua, rít lạnh lạnh như kèn đồng... Những lúc đó con vật xôn xao lạ lùng, tưởng chừng phát điên ... Lão Đắc nhìn nó, lắc đầu:

- Tao biết tại sao mày sốt ruột ... Trời sinh mày để dẫn đầu đàn voi kia, phải không?

Lão rành về voi lắm; nhưng trong hàng ngũ quản tượng chẳng ai kính trọng lão, vì càng già lão càng hay rượu, say khướt rồi ngồi rù bên mấy con voi già lảm bảm như trò chuyện với chúng ... Được cái, voi dữ tới đâu gặp lão cũng dịu lại, còn lũ voi non thì sán lão như chó mեն chủ. Nhờ vậy, lái Sơn mới chịu nuôi lão trong trại.

Cả chục năm nay, lão không dự chuyến dôn voi nào; có người nói lão sợ ... Nhưng đa số còn nhớ có lần một mình lão dám đứng lại giơ bó đuốc ngăn con voi khủng vừa giựt đứt xích, trong lúc những kẻ thường vỗ ngực xưng là gan dạ đều bỏ chạy hết. Dăm người hiểu chuyện, biết lão thương voi; chẳng cứu nổi chúng, lão nhất định không nhúng tay vào việc săn bắt loại thú rừng đặc biệt này.

Phần lớn voi trong trại quen nếp sống thuần thực bên nhóm quản tượng quen thuộc, kéo gỗ hay săn đồng loại đều tận tình một cách trung thành. Chỉ có vài đêm trong năm, khi nghe tiếng voi rừng ngược về Nam đón mưa, chúng nhớ lại những ngày tự do, chợt giở chứng giằng giụa dây xích hay tỏ ra cứng đầu mất mấy bữa, rồi đầu lại vào đây.

Riêng con Bạch khác: mặc dù sinh tại trại, trong cảnh giam cầm, niềm khao khát tự do chẳng phút nào không ám ảnh nó.

Con voi nhỏ càng lớn càng ghét tất cả: từ nhóm quản tượng dẫn mẹ nó đi làm, tới lũ trẻ con Thượng trần trụi trực, quần bên chuồng voi. Đôi mắt nhỏ, bắt đầu ánh chút sắc hồng,

luôn hướng về cánh rừng rậm phía bên kia rặng núi, nơi ít ai đặt chân tới... Giang sơn hoang vu đó là của bầy voi rừng.

Nó chỉ mهن riêng lão Đắc, người quản tượng già nua quanh năm khoác mảnh chăn rách, săn sóc nó từ khi lọt lòng. Mới 3 tuổi, con vật đã vượt hẳn đám voi non cùng trang lứa, nhưng cũng tỏ ra cứng đầu hơn cả. Nhóm phu làm gỗ nhìn nó, lắc đầu:

- Cửa này bất trị lắm đây!... Nuôi làm cảnh còn khó, nói gì bắt làm... Có về rừng được cũng đến bị tổng khời bầy thôi!

Lão Đắc nghe họ nói vậy, chỉ cười; lão biết con Bạch thuộc giống voi đàn anh, sinh ra để hướng dẫn cả đàn kia! Cái dữ dằn của nó không phải nét xấu, mà là đức

tính di truyền của dòng voi đầu đàn.

Giá không có chuyện gì xảy ra, có lẽ con Bạch được đưa qua Xiêm vào cuối năm. Nhưng người lái voi đã đại dột bán con voi mẹ cho một công ty khai thác lâm sản phía biên giới. Con Bạch ngần ngừ nhìn mẹ đi giữa đôi voi đực, theo lối mòn bắc ngang sườn núi, biến vào bóng cây dưới thung lũng. Lúc đó nó được 9 năm.

- Coi chừng con voi nhỏ đêm nay, ghen!

Lão Đắc nghĩ vậy... Dăm người quản tượng già cũng nghĩ như lão. Họ lấy dây chảo đại, tết bằng lông đuôi ngựa, thứ chảo hạng nhất, dai hơn xích sắt, cột con Bạch vào chiếc cọc lim đóng sâu hàng thước dưới đất.

Nếu đêm ấy, đàn voi rừng từ đâu tới, đừng

rít lên từng hồi ... thì con Bạch yên trí mình bị cột chặt, chẳng nghĩ chuyện rời trại.

Nó lắng nghe thú tiếng quen thuộc vẳng theo gió ngàn rõ mồn một trong đêm vắng ... thú tiếng kỳ diệu có sức làm máu chảy mạnh trong huyết quản thúc nó về rừng.

Chợt con Bạch rướn người, thân hình ngã về phía trước, kéo thẳng dây buộc chân sau... Lúc này nó mới ý thức được sức mạnh vô cùng của nó: sợi chảo lớn đứt thực nhẹ, từng thớ cước một... cho tới lúc chẳng còn gì ràng buộc nó nữa.

Con Bạch lách qua dây lều tranh, vượt khoảng đồng cỏ tiến về phía cánh rừng âm u nhuộm chút màu bàng bạc của vừng trăng hạ tuần vừa nhú cao. Chẳng gã quản

tượng nào thấy nó rời trại ... trừ lão Đắc. Nhưng lão không lên tiếng gọi lại ... Mong ước của lão như vậy là thành:

- Chỗ con Bạch đâu phải ở trại voi, dù là trại vua, chúa đi nữa ... Cũng đến héo hon mất thôi!... Đi được là phải ... Mười năm nữa, nó dẫn đầu đàn voi cho coi!

Ý nghĩ đó khiến lão phấn khởi. Từ ngày săn sóc con Bạch đêm ấy lão mới ngon giấc.

--oOo--

Lũ voi rừng vĩnh tai nghe ngóng khi thấy con Bạch nhập đàn. Màu da trắng của nó chẳng làm chúng ngạc nhiên chút nào. Riêng con đầu đàn nghiêng đầu, ngẩng thân hình có vẻ lớn quá khổ của con vật mới tới, cặp mắt đỏ khé đậm chiều... Bao giờ cũng vậy, nó nơm nớp ngại một địch thủ bất thần choán địa vị dẫn đàn. Nhưng con Bạch mới 9 tuổi ... Ít ra phải 15 năm nữa, mới đủ sức thay thế nó.

Đàn voi khoảng non trăm, vừa đục vừa cái và vài chục voi non mới sanh trong năm, đang tiến vào núi, vào cánh rừng tre chóm nẩy măng đầu mùa mưa. Chúng chấp nhận con Bạch, như đứa con đi hoang, trở về.

Đêm đầu tiên trong rừng với con voi non, mới thích thú làm sao: sương lạnh làm mát da thịt, tiếng tre reo trong

gió êm ru, dây leo quấn quýt, tàn lá thì thảo, lớp cỏ gianh gọn sóng ... Cái gì cũng như chào đón nó. Con Bạch theo đàn xuống ven sông, xua biển đàn nai vào bụi xa chút nữa, nó nghe tiếng phì phì bực bội của trâu rừng ... Giang sơn này là của voi mà!

Nó vùng vẫy thỏa thuê trong làn nước mát rượi, như một thủy thần, chán chê rồi lên rừng cây chứa đựng trăm ngàn bất ngờ, chẳng bao giờ đoán trước được: Lúc thì gã tiểu phu chạy vắt giò lên cổ, một con gấu ngựa lúi nhanh như chớp, hay đàn mang biển mất thật mau hoặc dăm bảy con trâu hung hăng, đợi tới phút chót mới đâm choàng vào khóm may gai góc, nhường lối mòn cho đàn voi.

Con Bạch quen dần nếp sống rừng rú, nhưng nó hiểu một ngày nào đó, nó sẽ phải đương đầu với con voi chúa ... Đó là chuyện không tránh được. Trong khi chờ đợi, nó chẳng buồn thử sức với lũ voi cùng trang lứa làm gì: bao giờ nó cũng thắng cả, khiến nó phát ngán ... không kể đôi lúc, nó xô ngã cả lũ voi tạp, già hơn nó cả chục năm, dễ dàng như rồn trẻ nít.

Nhưng trong khi đó, lão Sơn tiếc hùi hụi: giá còn con Bạch, lúc này lão giàu to!... Lão cất công tìm nhóm thợ săn người Lào, nổi tiếng thành thạo. Giá con Bạch nghe

được câu chuyện lão căn dặn gã trai trắng có nước da nâu bóng như đồng hun, chắc nó phát ngán:

- Chú chịu khó cho tôi... Nội vùng này, có chú là tài thủ tròng nhất. Chú muốn bao nhiêu tôi cũng trả, miễn sao đem được con Bạch về. Tôi đợi chú trong 12 tháng nhe, nếu chú về tay không bấy giờ ta liệu.

Bọn thợ săn hiểu ý lão, vả lại họ chẳng lạ gì những nguy hiểm trong nghề thủ tròng này: tay thợ cảm tử phải rình rập sát đàn voi, đặt chiếc thông lọng bằng cước tết lại ngay lối voi đi, chờ dịp tốt thít lấy chân sau con vật. Không bắt được voi, ít khi anh thoát thân, phi bị voi giày cũng bị cặp ngà nhọn xuyên qua người ...

Lão Sơn đưa cho người thợ xấp giấy bạc:

- Chú cứ tiêu ... Qua năm, chú thất bại, ta sẽ săn đuổi vào đầu mùa mưa ... Lần này tôi chọn toàn tay già dặn, thế nào cũng có lời.

--oOo--

Chúp, tên gã thợ săn gan dạ này là Chúp, gã theo dấu đàn voi rông rã 5 tháng trời, hết băng sông vượt rừng, lại leo núi treo đèo, và cuối cùng cũng sập được đàn voi. Gã trườn trong đám gianh như con trăn, êm ả tới độ không làm rung tới nhánh cỏ. Nhưng đúng vào lúc gã sắp thít sợi dây vào chân con vật

lim dim ngủ, thì nó tỉnh dậy thực bất ngờ ... Như vậy là gã hết sống rồi!

Giống voi phản ứng mau lẹ lắm: Nó chồm 3 bước là kịp kẻ thù ... thông thả khuyu gối xuống, bao giờ nghe thịt xương gãy răng rắc, mới bỏ đi.

Con Bạch cũng vậy, nó cuốn vồi lại, chẳng bao giờ nó dùng vôi để đánh nhau, bộ phận quý báu của thân thể này chỉ phục vụ cho riêng nó, đoạn rảo bước lại phía Chúp đang lúi nhanh sau khóm tre ... Nó đuổi gã không khó khăn gì, nó biết Chúp là kẻ tính bất nó trở lại cuộc đời trời buộc ngày nào, nhưng nó cũng nhớ hình ảnh một người quen thuộc ở trại đã từng chăm chút đem về những bó mía ngọt như mật, làm khuây khỏa nỗi buồn thêm khát tự do của nó... Và nó không muốn đuổi Chúp nữa.

Nhờ vậy Chúp thoát chết.

Hồi này con Bạch tự ý tách rời đàn, chẳng phải vì bị hất hủi gì, nhưng vì nó ưa yên tĩnh, ưa những buổi ngâm mình dưới bùn, hay lười biếng nằm tắm nắng, nhất là ưa không phải chịu sự chỉ huy của bất cứ ai... Đôi chuyến nó cũng gặp chuyện bực mình: lần thứ nhất với chú tê giác; con vật tấn công đột ngột, đó là thói quen của giống tê giác, thấy cái gì không vừa mắt là húc, dù

núi đá cũng mặc! Bị con Bạch vô tình làm mất giấc ngủ nó phóng tới ào ào như chiếc thiết giáp ... Giá nhất gan thì tránh cho xong chuyện, nhưng con Bạch bình tĩnh giờ cặp ngà chấn đòn ... Cuộc thử sức chấm dứt ngay ... Với 5 tấn gân bắp thịt phía sau, đôi ngà nhọn dư sức đâm thủng thành tàu, nói gì da tê giác...

Lần thứ nhì với con cá sấu lớn đã đại đột ngoạn cứng chân sau nó ... Lần này con Bạch phải quỳ gối khá lâu trên lưng kẻ thù. Kết quả nó dìm con cá sấu dưới lớp bùn lá, sâu tới độ không ai có thể tìm thấy, trừ ra lũ cá trê nằm chúi trong bùn.

Một lần nữa, nó dựng độ con voi già, loại khó tính khó nết, hay sinh sự, chẳng đàn nào ưa ... Con voi thực đồ sộ, ngà vàng khè, da khô cứng, đầy vết sẹo của trăm trận đánh để lại. Thường ngày chẳng voi nào dám gây chuyện với thứ voi dữ dằn này, nên thấy con Bạch không nhường lối, nó ra đòn ngay. Bao giờ thì trận dựng độ giữa đôi voi cũng ghê gớm. Thực là cơn giông tố đầy sấm sét: cả hai vừa gầm vừa rống lên từng hồi nghe tới lộng óc, tiếng ngà va chạm như búa đập vào đe, rồi cây gãy bụi cát mù mịt...

Con voi già sau vài phút dựng độ, biết mình làm một việc đại đột, vừa nguy hiểm vừa khó chịu ... Vì nó thực sự chẳng

đánh được địch thủ đòn nào đáng kể, trong khi đó thân hình to lớn của nó 3 lần suýt bị xô té... Kinh nghiệm cho biết không nên đợi đến lần thứ tư. Nó bỏ chạy vừa đúng lúc con Bạch muốn kết thúc mau lẹ trận đấu, thực là may!

Bản tính đại lượng, con Bạch không ưa đuổi kẻ bại. Nó rút một hồi dài mừng thắng trận rồi thông thả trở lại hồ nước, tắm mát. Nó thoáng nghĩ tới đàn voi... Con đầu đàn có nghĩa gì đối với nó?... Khỏe hơn?... Chưa chắc. Có thể không con nào thắng nổi nó, vậy tại sao phải lang thang nhỉ?... Nó dư sức dẫn đầu đàn voi mà!

Nó sẽ vượt sông, vượt núi, tìm bầy voi ngày trước, ngay mùa mưa này.

--oOo--

Nhóm thợ săn quây quần bên lửa trại ngoài ven rừng, họ nghe Chúp thuật lại chuyến chết hụt, nửa tin nửa ngờ ... Những tai nạn nghề nghiệp là chuyện thường, nhưng đi thả trông không xong mà còn về được, cái đó hiếm!... Riêng lão Đắc không nghĩ vậy, lão biết con Bạch lắm ... Nó tha chết cho gã thợ săn trẻ tuổi, vì còn nhớ tới trại, tới người nuôi nó, tới lão không chừng ...

- Giống voi chúa vẫn vậy. Chẳng bao giờ quên, tài thật!

Giọng lão Sơn oang oang, đượm chút gay gắt:

- Chuyển đi của chú Chúp như vậy là vô ích... Còn chuyện voi không giẫm nát thây chú chẳng qua mạng chú lớn, có vậy thôi ... Nhưng cũng nhờ thế ta biết bầy voi hiện ở đâu. Các chú sửa soạn cho tôi ... Ta phải tóm trọn đàn mới xong.

Nhóm thợ săn đồng ý với lão, bao giờ cũng vậy, vì họ sống nhờ vào túi tiền của lão suốt trong những tháng dài không có việc làm.

- Mai ta nhổ trại ... Chú Chúp thấy rõ con Bạch lên đường nhập bầy voi mà!... Ta dồn tất cả vào cánh bầy năm ngoái. Các chú chỉ cần đồn cây thay khoảng rào đồ là được. Kiểm thêm cho tôi vài chục phu nữa ... Tốn đấy, nhưng bắt được con voi trắng là lời gấp trăm kìa!

Lão Đắc nhồm dậy. Dưới ánh lửa trông lão chưa đến nỗi già quá. Giá không có vết sẹo dài chạy suốt từ ngực tới ngang lưng khiến làn da dãn dùm như thứ quả phơi khô, có lẽ lão còn tráng kiện đôi chút:

- Ông chủ cho tôi theo anh em ... Đi chuyển chốt kiếm tiền dưỡng già ...

Bọn thợ săn ngạc nhiên lắm: cả chục năm nay lão không đi rừng, lão đã thể không dồn voi mà! Thuở đương thời chẳng ai theo kịp lão ... Liều lĩnh gan dạ đã đành,

lão hơn người ở chỗ biết trước đàn voi làm gì, đi đâu ... nên chuyển nào có lão là ăn chắc!

Lão Sơn cười, độ lượng:

- Thì đi ... Liệu có đủ sức theo anh em không đã?

- Dạ được ... Tôi xin đứng châm thuốc.

Đó là công việc thợ săn nào cũng ngán. Tay châm thuốc phải đứng sát cửa bầy, ngay chỗ đàn voi kéo qua; châm thuốc cho đám thợ săn đón lấy, dồn voi vào bầy... Không nhanh mắt, nhanh tay, voi quật nát như chơi. Lão nhận việc khó khăn nhất cho ai nấy hể hả.

Nhưng đêm ấy, trong lúc mọi người ngủ say bên đống lửa, lão vẫn ngồi đó, ánh mắt già nua hướng về phía núi xa, sương phủ kín, mờ ảo như một hình ảnh trong giấc mơ; lão nghĩ tới con Bạch ... Không vì nó, chẳng đời nào lão dấn thân vào chuyến phiêu lưu này:

- Bạch ơi! ... Mày là hạt ngọc quý trong bầy voi ... Sinh ra làm chúa tể rừng xanh núi đỏ này ... đâu phải để xiềng xích, còng lưng kéo gỗ như loài voi tầm thường khác ... Tiếc là tao già rồi, bằng không tao sẽ kiếm mày ngay đêm nay ...

Lão gấp mẩu than hồng, cho vào chiếc tàu thuốc dài làm bằng đoạn rễ quế với chiếc răng lợn lòi ... Mùi thuốc缭绕 trộn lá bạc hà bốc thơm phức ...

Giọng thì thâm của lão nghen ngào như tiếng thở dài:

- Tao ngắt từng cọng cỏ, chọn từng đũa mía nuôi mày ngày nào... Tao thể phải cứu được mày thoát tay lũ thợ săn chuyên này... dù có phải chết chẳng nữa!... Tao già rồi sớm muộn gì cũng một lần mà!

Đêm vừa xuống, ẩm ướt, nặng nề, trên cánh rừng già. Con Bạch thấy cả đàn voi cũ vẫn đó, trong khoảng đồng cỏ tươi mát giữa đồi núi trập trùng, như chờ đón nó ... Đàn voi nghe tiếng bước ngay khi nó băng rừng ... Nó đâu ngán ai mà phải rón rén? Muông thú có con nào dám cản đường nó đâu?

Con đầu đàn ngót 70, đang hồi khôn ngoan, sung sức nhất. Trong bầy voi, nó nhiều sọc nhất cả, cặp ngà cũng dài hơn, vàng hơn, đáng điệu cũng hiên ngang hơn hết cả. Nó cất cao vòi, chờ đợi ... Chuyện gì phải xảy ra, nó không lạ ... Kinh nghiệm dạy nó phải tấn công trước để thủ thắng và giữ thể diện.

Bầy voi lặng lẽ, không một tiếng quật đuôi, vẩy tai. Lũ voi non, phớt hồng, tưởng đâu trời sắp giông bão, cúi vội dưới bụng mẹ, cam như hén.

Bao giờ cũng vậy, việc con voi trẻ tới giành ngôi vẫn là việc đáng ghi nhớ trong cuộc đời bình thản

loài voi. Thông thường, con đầu đàn giữ ngôi khoảng 40 năm, sau đó nó còn sống thêm vài chục năm nữa, ẩn dật như nhà tu hành hiền từ trong những cánh rừng rậm rạp nhất.

Con Bạch không có lợi thế bất ngờ, hơi nhụt phần nào cái hăng hái ban đầu, nên đứng đó, giữ thế thủ, vòi cuộn lại, đầu lắc lư, 4 chân dính chặt xuống mặt đất. Dưới ánh trăng, đôi ngà dài, vàng bóng, lấp lánh sáng. Cặp mắt nhỏ, đỏ khé, vẫn hiền từ thường ngày, giờ như bốc lửa.

Đàn voi ngấm nghĩa nó một cách soi mói, từ đầu vòi tới khấu đuôi... Giá nói lên được, chắc chúng không ngớt lời ca ngợi đáng đáp cân đối, bộ vó vững vàng, khuôn lưng đầy đặn của con vật mới tới. Đôi vai tròn, lẳn, chứa đựng sức mạnh tiềm tàng có thể bạt gãy thân cây lớn, còn những bắp thịt thuần óng hần dưới lớp da quý phái chứng tỏ con vật phải dẻo dai, nhanh nhẹn như hùm beo ... Nó xứng đáng là địch thủ của con đầu đàn ...

Lần này trận đấu không ngăn ngủi như bữa trước: con voi già đánh dư trăm trận, có nhiều món đòn độc địa để hạ kẻ thù, nhưng nó thiếu cái uyển chuyển và sức mạnh của tuổi trai tráng. Dù sao thì ngay mấy hiệp đầu, con Bạch cũng chới với ... Có lần nó

bị xô té khuỵu xuống đó, nhưng lại vọt dậy lẹ như con hổ ... Chỉ chậm nửa giây, nó đã bị cặp ngà nhọn xuyên qua sườn rồi!... Vừa thoát đòn, nó húc ngà địch thủ và đã tưởng mình thắng, ai dè con đầu đàn chờ nó chồm tới lần thứ nhì mới thúc ngược một đòn quyết liệt... Phải khỏe ghê gớm như con Bạch mới gượng lại nổi ... Tuy vậy, trời càng khuya, phần thắng càng nghiêng về phía con voi trẻ, dai sức hơn, khỏe chịu đựng hơn. Con đầu đàn thấm mệt, cạn hết những đòn hiểm, chỉ còn đánh cầm chừng, cho tới lúc trúng liên tiếp dăm bảy nhát vào sườn, đành phục xuống đó, thở hồng hộc như trâu nước ...

Cuộc độ sức kể như chấm dứt. Con Bạch để mặc địch thủ nhóm dậy, lết vào rừng, không buồn đuổi ... Nó cất vòi, rống một hồi dài... Tiếng rống thách thức, đầy thỏa mãn của kẻ thắng trận.

Đàn voi xúm quanh nó, cất tiếng họa theo ... Thế là từ nay, con Bạch trở thành đầu đàn, trong sự kính phục của bầy voi.

Công việc của lão Sơn tới bữa nay mới hoàn tất. Khoảng đất rộng sẵn sàng nhốt đàn voi rừng được bao quanh bằng hàng rào toàn gỗ súc, chôn đứng, chắc như thành; phía trước trồng, có chiếc cửa treo, giống chiếc cửa, tua tủa răng nhọn. Hai tay thợ chuyên môn sẽ chặt thừng, hạ

cửa bít lối ra, khi voi kéo vào bẫy. Hai bên cửa rào cánh sẻ, mở rộng ra phía ngoài như chiếc phễu... Đã tới ngách núi, đàn voi chẳng còn lối nào khác để thoát thân.

Nhóm thợ săn không hấp tấp, họ quây đàn voi tít ngoài xa, thỉnh thoảng bắn phát súng chỉ thiên, đánh động cho bầy voi nhích dần tới hàng rào gỗ. Lão Sơn xoa tay, ra vẻ bằng lòng, chẳng bao giờ gặp đàn voi đông như vậy...

- Chuyến này lãi trông thấy... Riêng con Bạch đủ cang đáng mọi chi phí rồi ... Anh em cố lên, có thưởng đó!

Qua ngày thứ tư thì voi coi như lọt bẫy. Con đầu đàn nhiều lúc băng suối, đèo, tìm những lối vắng vẻ nhất, nhưng tới đâu cũng nghe tiếng súng, tiếng hò hét. Vòng vây khép chặt dần, đôi chỗ hiểm yếu thấp thoáng ánh đuốc ... Con đường thênh thang, yên ổn nhất, là đường đưa thẳng vào bẫy.

Cuộc săn tới giai đoạn chót, súng nổ tứ phía, tiếng hò hét nghe rộn người ... Nhóm thợ săn thắng thế dồn voi thực nhanh, không cho chúng thì giờ tìm lối phá ngang. Chân voi rung chuyển mặt đất, rồi tiếng cành gãy, tiếng rít bụi bọ của con Bạch, tiếng gầm hoảng hốt của lũ voi đực bắt đầu xô đẩy nhau chạy trước ...

Lão Đắc không hề nhếch mép, lão cũng chẳng rối trí chút nào, tất cả tinh thần lão hướng về con voi đầu đàn, trắng toát, đang sông sộc chạy giữa hai cánh rào gỗ ... Người lão run lên niềm xúc động kỳ lạ:

- Trời!!!... Ai dè nó lớn vậy chứ!

Trước mặt lão, con Bạch không còn là con voi thường, mà là vị chúa tể rừng xanh ... Thế nào lão cũng cứu nó bằng được. Cho tới phút này, lão vẫn chưa chắc mình thành công: có thể con Bạch không nhớ lão, quật lão nát xác, rồi đâm đầu vào bẫy ... Như vậy là hỏng hết!... Trong trường hợp nó nghe lão, lách khỏi bẫy, số phận lão cũng chẳng may mắn gì hơn: nhóm thợ săn sẽ đâm cho lão một dao, thứ dao sắc, mũi cong, sắc như nước, chắc chắn vậy:

- Ô!... Chết là hết... Miễn con Bạch được tự do!

Từ phía thợ săn ào ra, hò hét, đốt pháo ... gây hoảng hốt tột độ cho đàn voi, đang chen nhau trước lối vào bẫy duy nhất tỏa trước mặt... Riêng con Bạch dừng lại... Nó linh cảm chuyện gì chẳng lành... Đang dẫn đầu, nó chùn lại sau chót, rồi quay trở ra... Trước mặt nó là hàng rào đuốc của lũ thợ săn, hai bên tường gỗ cao vút... Nó rít lên, gọi đàn... Nhưng lúc này còn con voi nào nghe đâu: lũ

voi cái, voi con, như dòng nước cuộn cuộn, lọt qua khuôn cổng. Con Bạch ngẩn ngại, một mình nó đầu đủ sức phá nát hàng rào lửa ngùn ngụt phía trước ... Nó vừa toan theo đàn thì trông thấy lão Đắc ... Lão gọi liên tiếp:

- Bạch ... Lại đây mau, Bạch!... Lại mau!

Con voi không thuộc tên, cũng không biết lão nói gì, nhưng nó ngửi được thứ mùi tỏa ra từ da thịt lão, thứ mùi quen thuộc này, giọng nói ấm áp này, nó nhớ lắm ... Dù cả chục năm nữa, chắc nó cũng không quên ...

Bây giờ nó nhận ra người bạn già năm xưa, con người độc nhất săn sóc nó và được nó nể nang.

Có tiếng nhóm thợ săn từ phía ngoài xa:

- Đuốc!... Đem thêm đuốc, mau!... Lão Đắc đầu rồi, đuốc ...

Nhưng thay vì lấy đuốc, trao cho thợ ... Lão vác cả thân tre nhọn đập vào 3 người đứng gần nhất. Lão vẫy con voi:

- Bạch, lại đây mau!... Ra lối này!

Con voi đầu đàn trông thấy lối thoát, nó cuộn cao vòi, rít lạnh lạnh, lao đi như toa tàu. Lão Đắc chạy theo nó. Như vậy là xong; lão trẻ hẳn lại, cảm thấy nhanh nhẹn như hồi sống với con Bạch ngày nào. Nhưng ngay phía sau người quần tượng già còn một người nữa hốt hoảng đuổi theo,

đó là lão Sơn:

- Thế này ra nuôi ong tay áo. Mày làm tao sạt nghiệp, thằng mọi già kia!

Lão lăm lăm con dao sắc trong tay, lão phải giết cho được tên phản bội đã cứu thoát con voi đẹp nhất đàn, con voi đem no ấm, giàu sang cho lão. Có điều lão quên: con Bạch còn sống, chẳng ai đụng được tới ân nhân của nó. Con vật quay phắt lại. Chỉ hai bước, nó tới sát lão. Chiếc vòi như con trăn khổng lồ quật ngang ... Thân hình lão lái voi bay tung như cọng rơm trước gió lộng.

Có tiếng cửa bẫy rập mạnh, thế là hết cả trăm voi bị nhốt trong đó, bắt đầu cuộc đời tù túng, phục vụ cho loài người.

Lão Đắc vẫn đứng bên con Bạch, mớ tóc dài, bạc phơ xoa trên đôi vai già nua. Bàn tay gầy guộc của lão vuốt nhẹ cặp ngà thuôn, dài chấm đất, bắt đầu lên nước vàng sậm. Giọng lão lạc hẳn đi vì xúc động:

- Bạch ơi, mày vừa cứu tao đó! Bây giờ rời khỏi chốn này, mày cũng như tao, còn ai thân thiết nữa đâu. Thôi chúng ta đi...

Con voi đầu đàn ve vẩy tai, trầm ngâm như suy tư ... Nó lắng nghe tiếng bầy voi vùng vẫy, gầm thét sau hàng rào gỗ.

Tiếng lão Đắc thì trầm, an ủi:

- Mày còn trẻ mà ... Lo gì chẳng kiếm được đàn khác ... Rồi xa chỗ này thôi, Bạch ơi!

Con voi tưởng chừng đã nhiều lần nghe lão ngọt ngào những lời tương tự bên tai nó, từ ngày nào xa lắm, ngày nó còn bé xiu, đứng chưa vững. Đối với nó, lão Đắc không giống những người khác, lão gần gũi nó nhất, gần như một loại thú rừng... Trong thâm tâm, nó vẫn coi lão ngang với voi mẹ, hay ít ra cũng là một người thân thích tin cậy.

Nó ngừng nhìn lũ thợ săn đang kéo tới vừa hò hét vừa giơ về phía lão Đắc những ngọn mác sáng quắc ... Ánh mắt họ tràn ngập thù hận, chết chóc, dữ dằn, chẳng kém gì lưỡi dao sắc trong tay... Giá nó tiến thêm vài bước, chắc họ bỏ chạy hết, dăm ba người sẽ bị nó quật chết không chừng ... Nhưng con Bạch không muốn giết thêm ai nữa, ngoài tên chính phạm là lão lái voi. Nó thông thả uốn vòi, chiếc vòi mềm, nhẹ như mâm dây leo, cuộn lão Đắc, đặt lên vai ...

Từ đó, cánh rừng già bát ngát, bí mật như một thế giới riêng biệt, khép kín cuộc sống thâm lặng của con voi đầu đàn và người quần tượng già.

NMT phóng tác

Trần Vũ đánh máy lại tháng 10-2024 từ tập 15 Truyện Săn Bắn của Nxb Sống Mới in tại Sài Gòn trước 75.

Quý độc giả muốn có thêm tin tức cập nhật, xin liên lạc với một văn phòng Robert Mullins International gần nhất: Westminster: (714) 890-9933, San Jose (408) 294-3888, Sacramento (916) 393-3388
Email: info@rmiodp.com Hoặc www.facebook.com/rmiodp

Đạo luật RAISE - Đừng chờ để nộp đơn bảo lãnh

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Các chuyên gia về di trú hiện đang khuyên mọi người nên nộp đơn bảo lãnh và đơn xin khác với Sở di trú ngay bây giờ, càng sớm càng tốt, trước khi Tổng thống Trump trở lại Tòa Bạch Ốc vào tháng 1 và đưa trở lại các chính sách chống di dân của mình.

Một ví dụ về điều này là Đạo luật RAISE. Đạo luật này đã được đưa vào Quốc hội vào năm 2017 với sự ủng hộ hoàn toàn của Tổng thống Trump khi đó. Tuy nhiên, đạo luật này chưa trở thành luật vì đảng Cộng hòa không nắm toàn quyền kiểm soát Quốc hội.

Vào tháng 1 năm 2025, cả hai viện của Quốc hội sẽ có đa số là đảng Cộng hòa. Chúng ta có thể thấy Đạo luật RAISE, hoặc một đạo luật rất giống với đạo luật này, sẽ xuất hiện trở lại vào năm 2025.

RAISE là viết tắt của *Reforming American Immigration for Strong Employment* - Cải tổ di trú Hoa Kỳ để có việc làm vững mạnh. Về cơ

bản, Đạo luật RAISE được tạo ra để làm giảm 50% mức độ di dân hợp pháp vào Hoa Kỳ.

Đạo luật RAISE cũng sẽ:

- làm giảm đáng kể di dân diện gia đình, chỉ cho phép vợ/chồng và con nhỏ được bảo lãnh;
- áp đặt mức giới hạn 50,000 người tị nạn được tiếp nhận mỗi năm;
- chấm dứt Xổ số Thẻ xanh;
- xóa bỏ hệ thống di dân diện việc làm hiện tại và thay thế bằng hệ thống tính điểm theo thành tích.

Năm 2017, các quan chức chính quyền Trump cho biết Đạo luật RAISE sẽ thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và tăng thu nhập tiền lương. Tuy nhiên, hầu hết các nhà kinh tế dự đoán rằng việc cắt giảm di dân sẽ có tác động tiêu cực đến tăng trưởng GDP. Vào tháng 4 năm 2017, một nhóm gồm hơn 1,400 nhà kinh tế đã gửi một lá thư cho

Tổng thống Trump. Họ cho biết những người di dân mang lại lợi ích kinh tế rất to lớn cho đất nước.

Những người theo đảng Dân chủ, các nhóm ủng hộ di dân, ngành công nghệ và các nhóm người Mỹ Latinh đều lên án Đạo luật RAISE. Họ cho biết ông Trump muốn chia rẽ cộng đồng và trừng phạt các gia đình người di dân đang có đóng góp giá trị cho nền kinh tế của chúng ta.

Chắc chắn, ông Trump sẽ thấy rằng không thể thực hiện được tất cả các lời hứa trong chiến dịch chống di dân của mình. Ông sẽ phải nghĩ đến việc giữ lại sự ủng hộ của các cử tri từ các cộng đồng người di dân tại Hoa Kỳ.

Hiện tại, chúng ta không biết chính sách giảm di dân nào sẽ có hiệu lực vào năm 2025. Đó là lý do tại sao chúng tôi nói rằng tốt nhất là nộp đơn bảo lãnh trước khi chính quyền Cộng hòa mới bắt đầu vào ngày 20 tháng 1, 2025.

Quan chức cấp cao quản lý biên giới mới

Thomas Homan sẽ là 'quan chức cấp cao quản lý biên giới' bắt đầu từ tháng 1 năm 2025. Ông sẽ chịu trách nhiệm cho việc thực hiện thành công 'cuộc trục xuất hàng loạt' của ông Trump. Ông cũng sẽ chịu trách nhiệm về biên giới của Hoa Kỳ với Mexico và Canada, cũng như ở các hải cảng và phi cảng của Hoa Kỳ.

Ông Homan đã dành hơn 30 năm để thực thi luật di trú cho INS/CIS, CBP và ICE. Ông cho biết ông không chống di dân, nhưng ông chống di dân bất hợp pháp.

Ông cho rằng những người di dân nên nộp đơn xin tị nạn và ông đồng ý rằng Hoa Kỳ cần những người lao động nước ngoài nhập cảnh hợp pháp.

Ông Homan cho biết những người di dân chỉ nhập cảnh vào Hoa Kỳ một cách bất hợp pháp và không phải là tội phạm sẽ không phải là những người đầu tiên bị trục xuất.

Theo ông Homan, ông Trump đã nói rõ rằng, chúng ta sẽ trục xuất những mối đe dọa đến an ninh quốc gia và an toàn cộng đồng trước. Homan ước tính rằng có hơn một triệu người nước ngoài phạm tội bị kết án ở Hoa Kỳ đã có

lệnh trục xuất. Và hàng ngàn thành viên băng đảng. Hai nhóm đó sẽ bị trục xuất trước.

Còn thiếu gì không? Ông Homan nói rằng ông sẽ ưu tiên trục xuất những người nước ngoài phạm tội, nhưng ông không có nói gì về lời hứa của ông Trump là trục xuất tất cả những người di dân bất hợp pháp, bao gồm hơn 11 triệu cư dân đã ở Mỹ trong nhiều năm, sống yên lành, tuân thủ luật pháp, và có đóng thuế.

Kỷ lục mới: có 1.1 triệu sinh viên quốc tế đang ở Hoa Kỳ

Ngày 19 tháng 11 năm 2024. Hoa Kỳ tiếp tục thu hút sinh viên quốc tế với số lượng kỷ lục, tiếp đón hơn 1.1 triệu sinh viên trong năm học 2023-2024.

Tuyển sinh mới: Có gần 299,000 sinh viên quốc tế đã ghi danh vào các trường cao đẳng và đại học Hoa Kỳ lần đầu tiên trong năm học 2023-2024. Con số này tương tự như ở mức trước khi đại dịch.

Đào tạo thực hành tùy chọn (OPT): Số lượng sinh viên có được kinh nghiệm làm việc thực tế thông qua OPT đã tăng vọt lên 243,000. Con số này tăng 22% so với năm trước.

Ấn Độ vượt qua Trung Quốc trở thành quốc gia gửi nhiều sinh viên đến

nhất: Ấn Độ là nguồn sinh viên quốc tế lớn nhất, gửi 330,000 sinh viên. Con số này tăng 23% so với năm ngoái.

Trong khi đó, số lượng sinh viên Trung Quốc giảm nhẹ xuống còn 277,000. Các quốc gia khác có nhiều sinh viên du học nhất đứng đầu trong top 5 là Hàn Quốc (44,000 sinh viên), Canada (28,000) và Việt Nam (22,000).

Các điểm đến du học phổ biến: tiểu bang California, New York và Texas tiếp tục là những tiểu bang phổ biến nhất đối với các sinh viên quốc tế.

Các môn học STEM phổ biến nhất đối với sinh viên quốc tế. STEM là Khoa học, Công nghệ, Kỹ thuật và Toán học.

Hơn một nửa số sinh viên quốc tế, bao gồm một nửa số sinh viên Việt Nam, đang theo học Toán học và Khoa học máy tính, hoặc Kỹ thuật hoặc Quản lý Kinh doanh.

Việt Nam đứng đầu trong số các nước ASEAN về số lượng sinh viên du học tại Hoa Kỳ. Thực tế là gần 50% sinh viên Việt Nam tại Hoa Kỳ theo học các lĩnh vực STEM, cho thấy họ đang ủng hộ mục tiêu của Việt Nam là phát triển lực lượng lao động có tay nghề cao cho các ngành công nghiệp công nghệ cao.

GELENDZHİK

nhà của Putin

Là một nhân vật quyền lực bậc nhất thế giới, Tổng thống Nga Putin sống và làm việc tại Kremlin trong một vành đai bảo vệ nghiêm ngặt. Nhưng các phe chống đối cũng sẵn sàng làm thịt Putin bất kỳ lúc nào, chưa kể điện Kremlin là một đích nhắm rất dễ ăn cho đối phương. Phi cơ không người lái của Ukraine có thể búng Putin ngay nơi làm việc. Để có nơi nghỉ ngơi thanh thản và trú ẩn an toàn, Putin có một cung điện của riêng mình...

NHẬT QUANG

Bí mật bị bật mí

Cả thế giới chẳng ai nghe về cung điện này cho đến khi nhân vật đối lập Alexei Navalny bung lên Youtube, nguyên nhân là Navalny bất bình với hệ thống chính quyền bệ rạc và tham nhũng của Putin. Video của Alexei lập tức tạo nên một cơn sốt với 133 triệu lượt người xem. Đổi lại lượng người xem khổng lồ đó, Navalny bị bỏ tù và đầu độc bởi

một chất gây liệt thần kinh, sau này người ta biết được đó là một loại vũ khí hóa học bí mật tên là Novichoks.

Cung điện này có tên là Grand Black Sea Palace là một quần thể những kiến trúc kiểu Ý nằm trên vị trí đắc địa sát bờ Biển Đen thuộc thị trấn Gelendzhik, Krasnodar Krai, Nga. Cung điện tọa lạc trên một mũi đất có nhiều vách đá nhưng bằng phẳng trên đỉnh. Nó được bao quanh bởi một rạn san hô dày đặc khiến việc đi lại ngoài khơi trở nên nguy hiểm, và trở thành một vành đai thiên nhiên vô cùng lợi hại. Chi phí xây dựng và cả đập đi làm lại cho đến khi hoàn mãn tốn khoảng 1.5 tỉ đô la.

“Cung điện” Putin

Cung điện này có khuôn viên rộng lớn giống như điện Versailles bên Pháp, với vườn thượng uyển gồm

Cung điện của Putin tại bờ biển Đen

những loại kỳ hoa dị thảo và những tác phẩm điêu khắc độc đáo. Ngôi nhà được thiết kế bởi kiến trúc sư người Ý Lanfranco Cirillo, người đã kiến thiết nhiều bất động sản cho giới thượng lưu ở Nga. Phần lớn giới thượng lưu này đều là thân tín của Putin, họ sẵn sàng làm “Lê Lai cứu chúa” hợp thức hóa những tài sản khổng lồ của Putin. Họ làm giàu trên tài sản của nước Nga và ăn trên đầu trên cổ dân Nga. Chính vì miếng mồi béo bở này mà kiến trúc sư Cirillo khốn khổ với chính phủ Ý, sẽ nói ở phần sau.

Sự xa hoa của căn nhà đã là một lời tố giác khi mức lương của Putin chỉ 133,000 đô la/năm. Chưa kể sự xa xỉ và lộng lẫy bên trong, biệt thự của Putin giống như một quốc gia độc lập nằm giữa nước Nga. Nơi đây có sự bảo vệ chặt chẽ nhất thế giới, với hàng hàng lớp lớp quân đặc nhiệm trấn giữ

những vành đai. Sau khi tấn công Ukraine, khu vực này còn được tăng cường bảo vệ gấp nhiều lần.

Nếu được tận mắt ngắm nhìn cung

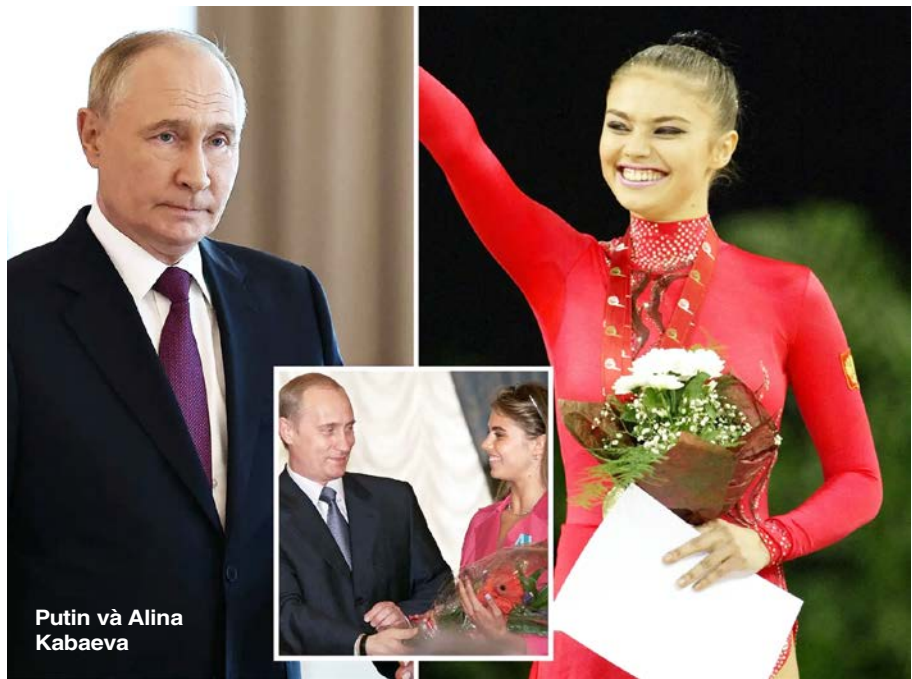
điện này mới thấy sự tham nhũng trầm trọng đến mức nào. Nằm ở vị trí chiến lược, có cửa thoát hiểm bí mật thông ra biển. Nhìn tổng

Nhà thờ “tư nhân” được xây trong khu vực “cung điện” Putin

thể cung điện của Putin như một thành phố độc lập, một thành phố được bảo đảm an ninh tuyệt đối dưới sự bảo vệ của những đạo quân tinh nhuệ nhất, trang bị tận răng.

Trên trời là khu vực cấm bay (no fly zone) bao phủ một vùng rộng lớn. Qua hệ thống drone trinh sát của Ukraine, họ nhận thấy khu biệt thự của Putin không chỉ có lính canh mà có cả những dàn hỏa tiễn phòng không S400 bố trí dày đặc. Vẫn chưa yên tâm, Putin thuê 7,000 mẫu đất của cư dân chung quanh với giá gấp 3.5 lần thị trường làm bình phong là khu săn bắn. Tất cả đều đặt dưới sự giám sát của lực lượng FSB (Tổng cục An ninh Liên bang Nga).

Putin và Alina Kabaeva

Vỏ bọc của Putin

Những lãnh đạo cộng sản có một công thức chung để tạo hào quang giả là sống độc thân, để toàn tâm lo cho đất nước. Putin cũng không ngoại lệ. Thực chất Putin sống với Alina Kabaeva và

cả lối con cái. Tờ báo Moskovsky Korrespondent xuất bản hồi tháng 4 năm 2008 sau khi đưa tin Kabaeva đính hôn với Tổng thống Vladimir Putin lập tức bị đóng cửa.

Alina Kabaeva là ai?

Alina Kabaeva sinh trưởng ở Uzbekistan, là một lực sĩ thể dục nhịp điệu (rhythmic gymnast) kiêm người mẫu nổi tiếng của Nga. Cô cùng đội Nga đoạt 2 huy chương Olympic, 18 huy chương quốc tế và 25 huy chương châu Âu. Để giấu giếm công chúng,

phòng khách

tất cả những lần sinh con của cô (năm 2013, 2015, 2019) đều diễn ra ở bệnh viện Thụy Sĩ và cô ở lại “chăm” con vài năm trước khi bí mật trở lại Nga.

Nội thất “cung điện”

Khu biệt thự này được xem là căn nhà tư nhân lớn nhất nước Nga với diện tích 176,191 mét vuông (tương đương 200,000 sf), nhưng đó chỉ là bề nổi, những bức chụp từ vệ tinh cho thấy có nhiều đường hầm tương tự như những lối vào ở các sân vận động để dẫn vào một công trình ngầm 5 tầng nằm bên dưới mặt đất, được bảo bọc một lớp xi măng và sắt thép dày cui và chắc chắn như một pháo đài, đủ để chống những cơn mưa bom và thậm chí cả sự chấn động của bom nguyên tử.

Cung điện có gì?

Bên trong, cung điện, có đủ tất cả các dịch vụ từ massage, hớt tóc, tạo mẫu, và cả một đội chuyên

phòng chơi bài

viên gội đầu, mặc dầu tóc tai Putin khá khiêm tốn. Ngoài ra còn có khu vực dành riêng cho bác sĩ, đầu bếp, quản lý, phòng chiếu phim, phòng hòa nhạc, thậm chí cả sòng bạc, phòng múa cột, phòng thủ rượu với đủ loại rượu quý hiếm.

Tất cả bàn ghế, giường tủ đều đặt từ những công ty thượng hạng của Ý. Chiếc phòng ngủ của Putin được đưa là rộng bằng một căn nhà ở châu Âu, với diện tích

260 mét vuông (2,800 sf).

Tiền chùa

Một thợ xây dựng có tay nghề bậc thầy, giấu tên, biệt danh là Igor kể lại, rất nhiều công nhân bị đuổi việc ngay lập tức nếu chỉ làm một vết xước trên các món đồ gỗ. Có nhiều món còn mới nguyên, còn tốt nhưng đôi khi được lệnh tháo ra, đập bỏ. Có khi một công trình đã hoàn thành, lại được lệnh phá bỏ, làm mới.

phòng phát tin, được thiết kế giống như ở điện Kremlin

Ước tính có khoảng 1,500 người làm việc tại công trình này vào thời điểm đó. Gồm người Nga, người Uzbeks, và cả công binh.

Để cung cấp cho cư dân pháo đài này là một nhà kiếng rộng 2,500 mét vuông (25,000 sf) với 40 nhân công chuyên trồng rau để cung cấp cho “thành phố Putin”.

Một công nhân khác cho biết mọi vật liệu thi công đều được ngụy trang. Thậm chí những vật liệu bằng kim loại được sơn lên để tránh phản quang. Người công nhân này kể rằng, anh ta đã làm việc ở đó gần 15 năm và việc đập ra, xây lại là chuyện bình thường “Họ cứ xây rồi phá, xây rồi lại phá. Có một phòng tập thể dục tuyệt đẹp xây bằng đá cẩm thạch, nhưng nó chỉ tồn tại được hai hoặc ba năm, tôi rất ngạc nhiên khi thấy một ngày nọ, người ta đập tanh bành để làm lại...”

Kiến trúc sư lặn lội

Kiến trúc sư người Ý, Lanfranco Cirillo được mệnh danh là “kiến trúc sư của Putin” vai trò là người thiết kế cung điện bí mật và xa hoa của Putin đã bị chính quyền Ý soi rọi từng mi-li-mét, sở thuế vụ của Ý đã phanh phui ra Cirillo kiếm khảm từ việc xây cất cho nước ngoài, cụ thể là Nga và Trung Quốc, bỏ túi ít nhất nửa tỉ đô la mà không khai báo.

Căn nhà của Cirillo bị cảnh sát Ý đột kích khám xét. Trong khi công ty riêng của Cirillo bị quay như đế ở Ý thì thời của Cirillo lại phát ở Nga, ông được đích thân Putin cấp quốc tịch Nga và bổ nhiệm làm phó chủ tịch cấp cao của ngân hàng Sberbank. Nhưng sóng gió chưa yên, năm 2018, ngân hàng trung ương Nga thu hồi giấy phép của Ngân hàng Soyuzny mà Cirillo sở hữu cùng với Tatyana

Kuznetsova, vợ của một sĩ quan Cơ quan Bảo vệ Liên bang Nga, người có nhiệm vụ bảo vệ tài sản của Putin. Mùa hè năm 2019, một tòa án Nga đã ra lệnh tịch thu một khu dinh thự ở vùng Moscow thuộc sở hữu của Cirillo dựa trên đơn khiếu nại của Cơ quan Quản lý Tài sản Nhà nước Liên bang Nga.

Năm 2021, cơ quan thuế Nga đóng cửa văn phòng kiến trúc của Cirillo vì cho rằng số liệu không chính xác. Lúc này, Cirillo quyết định cắt đứt mọi quan hệ với Nga và định cư ở Dubai. Ông than thở “Tôi là nạn nhân thứ hai của cuộc chiến ở Ukraine - bị bức hại vì tôi được coi là kiến trúc sư của Putin.”.

Đời sống của Putin

Những người cai trị Nga kể từ thời các Sa hoàng đã biết tận hưởng khí hậu ấm áp trên Biển Đen, nơi có những hàng cọ lá lướt bầu không khí Địa Trung Hải êm dịu. Vladimir Putin cũng không ngoại lệ. Ông thường xuyên đến Sochi, khu nghỉ mát ở cực Nam nước Nga, trong suốt 25 năm cầm quyền. Putin thường đến dinh tổng thống sang trọng có tên là Bocharov Ruchey, nằm trên một ngọn đồi phía trên biển.

Putin cũng thường tiếp đón các vị khách cấp quốc tế và tổ chức các cuộc họp chính phủ tại các biệt thự của mình, hơi giống kiểu ông Trump mời khách về dinh thự Mar-a-Lago ở Florida. Các chính khách nổi tiếng như George W. Bush, Gerhard Schröder và Silvio Berlusconi cũng có ảnh chụp ở nơi này. Putin cho xây một căn phòng y chang phòng làm việc ở Kremlin, để có thể lên ti vi như đang ngồi tại Moscow. Nói chung, dân Nga không bao giờ biết Putin

đang thực sự ở đâu.

“No Country for Old Men”

Vào tháng 9 năm 2023, máy bay không người lái của Ukraine tấn công sân bay trực thăng ở sân bay Sochi. Kể từ đó, Putin không còn đến thăm dinh thự xinh đẹp này lần nào nữa.

Có thể nói hiện nay Putin đang trong tình trạng... homeless mặc dầu Putin sở hữu rất nhiều biệt thự, toàn những chỗ đắc địa và nội thất đắt tiền, nhưng chúng đều nằm trong tọa độ của “kẻ thù”. Không chỉ tính mạng Putin mà cả gia đình đều có thể bị xóa sổ bất kỳ lúc nào.

Nếu có một cuộc binh biến hoặc truy sát, người ta không rõ Putin sẽ ở đâu. Có thể ông ta tá túc ở những tư gia của những người bạn tỉ phú, những kẻ làm giàu nhờ dựa vào thế lực của Putin. Nhưng chưa chắc họ đã trung thành, hoặc sẵn sàng “bán đứng” Putin để đổi lấy sự an toàn hoặc một sự ưu đãi nào đó.

Kể từ khi chiến tranh Nga - Ukraine nổ ra, nhiều tỉ phú đã từ bỏ quốc tịch Nga như Yu. Milner (tài sản 7.3 tỉ USD), Gazprom N. Storonsky (7.1 tỉ USD), O. Tinkov (0.6 tỉ USD), P. Durov (\$15.1 tỉ), anh em nhà Bushman (mỗi người 8.1 tỉ USD). Một số họ đã công khai ủng hộ Ukraine và chống lại Putin, trước đây một số trong bọn họ từng là bạn thiết và làm nên cơ đồ nhờ ô dù của Putin.

Xin mượn tên bộ phim “No Country for Old Man” để ví von tình cảnh không chốn dung thân của Putin, mặc dầu diễn biến phim và cuộc đời của Putin chẳng giống nhau tí nào.

NQ

BIỆM HỌA

Bạch Tuyết tên khai sinh là Nguyễn Thị Bạch Tuyết (sinh ngày 24 tháng 12 năm 1945) là nữ nghệ sĩ cải lương nổi tiếng trước 1975, được gọi là “Cải lương chi bảo”, thời đó bà kết hợp với nghệ sĩ Hùng Cường tạo thành “Cặp sóng thần”.

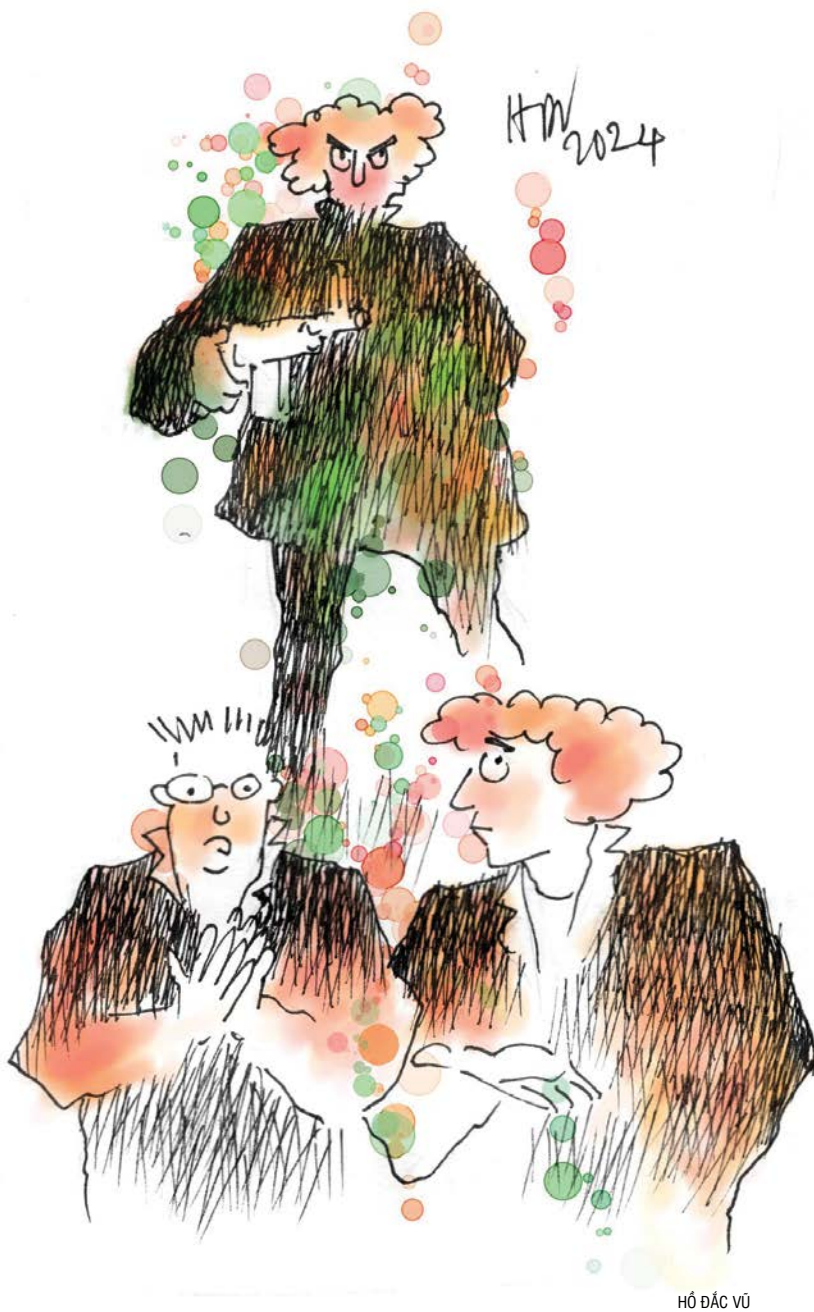
Sau 1975, Bạch Tuyết “đổi màu” để phù hợp với hoàn cảnh mới, cũng là điều dễ hiểu và “vinh dự” nhận được tước vị “Nghệ sĩ Nhân Dân”.

Nhưng “nghệ sĩ nhân dân” Bạch Tuyết vẫn chưa hài lòng. Mới đây bà khoe đã được chấp thuận vào học tại Royal Academy of Dramatic Art - Viện Nghệ thuật kịch Hoàng gia (Anh) và đã lấy bằng Tiến sĩ vào năm 1995.

Những người ái mộ bà tìm mỗi mắt vẫn không thấy tên của bà trong danh sách cựu sinh viên của RADA (Học viện Kịch nghệ Hoàng gia Anh quốc), và dư luận bỗng rộ lên bà “nhân dân” chơi bằng tiền sĩ giả...

Trong khi chờ đợi kết quả của công cuộc tìm kiếm, mời bạn thưởng ngoạn bức chân dung của Bạch Tuyết do Nhóm Họa Sĩ Trẻ “chụp” lại theo dòng thời sự...

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Như mọi năm, xưởng phim đã tiệc Giáng Sinh sau 2 giờ trưa ngày 24 tháng 12. Tôi về nhà, 3 giờ ghé rước Chris tới nhà hàng.

- Năm nay xưởng phim hết bạc ... Nên mở tiệc ở nhà hàng Việt-Nhật!

- Vậy là tao trúng ổ 2 món ghiền nhất trong đời ... Phở và Sushi

Chris ngồi tuốt xuống ghế, nhắm mắt, cười.

- Sao chưa thấy tăng lương ... Đó là chuyện quan trọng, không phải tiệc Giáng Sinh.

- Đầu tháng 1 mới tăng....

Chris lầm bầm.

Bữa tiệc ở nhà Hàng Việt-Nhật quá ngon lành. Quây sushi hình vòng cung, quanh một bar rượu tròn. Khách có thể lấy thức ăn bỏ vô đĩa. Vòng qua, trên quây bar, một bên là những chai Scotch, rượu chất đỏ, bên kia là 1 thùng dài, đầy những chai, lon bia ướp lạnh.

Tôi lấy đĩa sashimi, 2

Đêm Giáng Sinh ở Chambly, Canada

miếng bạch tuộc nướng. Bây nhiêu là đủ khai vị cho bữa tiệc tối nay. Vòng qua bar, gọi ly scotch, cô phục vụ bỏ 2 viên đá.

- Chúa ơi!...

- Cái gì vậy?

- Cô đã làm rớt nụ cười trong ly rượu của tôi.

Tôi chọc. Cô đỏ mặt.

- Chúc mừng Giáng Sinh!

- Chúc mừng.

Tôi về bàn. Chris đã ngồi đó, đang ăn tô phở xe lửa, gấp, nhai, húp, rột, rết.

- Mày có thể ăn chậm lại và giảm cái tần số rột rết được không Chris?

- Tao có đọc bài nghiên cứu của một nhà văn Việt Nam viết về món phở và cách ăn phở trên Google ...

Nó húp cái rột, cọng phở dính lên môi, tọt vô miệng.

- Ông viết “Ăn phở, mà không húp là không thưởng thức được trọn vẹn cái ngon của phở...”

Tôi nhỏ nhẹ nhai miếng bạch tuộc.

- Nhưng không phải húp rột rết như mấy con vịt!

Chris bưng tô, húp một hơi, nó lấy ly scotch của tôi, làm cạn, khà!

- Vậy mới đã cái “Hồn” phở Việt Nam.

Tôi gấp miếng cá trắng dầy, quệt miếng mù tạt, bỏ miệng.

- Tao đi lấy tô phở xe lửa thứ 2.

Tôi sặc, miếng cá bay ra đĩa.

- Mày có thể ăn 2 tô phở xe lửa?

Chris nhún vai.

- Có thể 3 tô ... Nếu không ăn sushi.

Chris đem tới 2 ly rượu, nó quay đi và trở lại với tô phở xe lửa trên 2 tay.

Bữa tiệc Giáng Sinh đang tới cao điểm của nó. Các đồng nghiệp tối lui lấy thức ăn nhiều hơn, nhanh hơn, quây bar có 4 người sắp hàng chờ lấy rượu, người phục vụ đang sắp thêm bia vô thùng lạnh, mọi người cười nói lớn hơn, ... Cheer! Cheer! Và dĩ nhiên có mấy người uống nhiều hơn đã thắm say, dựa lưng vô ghế, mặt đỏ hừng như ông già Noel, lim dim mắt.

- Ê! Tối lấy đồ ăn mang về.

Tôi nói, khi Chris vừa húp cạn tô phở thứ 2.

Chris đưa 2 bao giấy lớn.

- 3 tô phở cho 3 ngày, 2 hộp sushi, 1 hộp má cá nướng Hibachi ... Vậy là tao khỏi tốn tiền ăn tuần tới.

- 1 hộp sashimi cho khuya nay và 1 hibachi cho ngày mai.

Tôi tối quây, lấy 2 ly Scotch đúp với đá, đem lại bàn.

Đã 6 giờ chiều. Tuyết bắt đầu rơi ngoài cửa sổ

của nhà hàng. Phía Tây thành phố Montreal, lung linh ánh đèn hắt ra từ những căn nhà gạch đỏ, khuất sau mấy hàng cây nằm cao thấp lưng chừng núi Westmount, mới đây đã phủ trắng bông tuyết. Bầu trời ứng xanh từ chiều, giờ đã xám ngắt, hứa hẹn một trận tuyết không nhỏ.

- Ê! Buổi tối còn dài quá, tao mới ngốn đầy bụng phở ... Cần vui chơi đêm nay ...

Chris chồm tới.

- Hay tụi mình qua Chambly! Lâu quá tao không coi vụ này.

Chambly là thị trấn, phía Nam Montreal, nơi đây có mấy bar nổi tiếng “Múa ở trường”, bia rượu rẻ, và mấy cô thì quá đẹp, đa số là gái Nga, Tiệp, Ba Lan.

- Nhưng tuyết rơi nhiều quá!

Tôi chỉ ra ngoài.

- Xe máy chạy 4 bánh, chuyên leo tuyết ... Ăn thua gì!

Vậy là 2 thằng đi Chambly chơi đêm Giáng Sinh.

Qua cầu, quẹo phải, tuyết đã ngập trắng đường, bánh xe trơn trượt, tôi quẹo vô căn nhà lớn, có hàng thông cao, đầy đèn chớp sáng ngoài khoảng sân rộng, người đậu xe chạy tới, tôi đưa chìa khóa và \$5.

Bar đông nghẹt, tôi và Chris chen vô, tới cuối

căn phòng lớn, nhiều bàn nhỏ đã đầy khách, mọi người cười nói lao xao, ngập mùi rượu, cần sa. Tôi lấy bàn 2 chỗ sát vách.

- Chúc mừng Giáng Sinh!... Quý ông sẽ uống gì để bắt đầu đêm vui?

Cô nhỏ chỉ mặc cái áo chen đen bó người, nâng cặp ngực, đội nón lông gấu nâu kiểu Nga, phía dưới không mặc gì, hời.

- 1 chai Vodka đông lạnh, 2 ly shot.

- Chris! Vodka là món rượu duy nhất và ngon nhất ở Nga. Mùa Đông, tao lấy chai Vodka, chôn trong tuyết, ngay cửa sổ phòng, chỉ một ngày là nó đông đặc như dầu. Mỗi khi nhâm nhi, thò tay ra cửa, lấy vô, nhậu với cá hồi khô ... Ngon chết!

Cô nhỏ mang ra chai Vodka đông lạnh, bỏ trong một xô đá lớn.

- Các ông có món cá hồi sấy khô ... Đúng kiểu Nga.

- Спасибо! (Cảm ơn, tiếng Nga).

- пожалуйста (Không có chi, tiếng Nga)

Cô bước vô quây.

Đèn tắt, sáng lên màu xanh yếu ớt. Bản nhạc của Yanni, thướt tha nhẹ nhàng. 2 cô gái trần truồng lên sân khấu, bắt đầu múa một đoạn cá nhân ... Và! Âm! Tiếng guitar èo ọ như ma quỷ của ban nhạc Led

Zeppelin nổi lên, Ánh đèn cam ấm cúng chớp nháy trên thân thể uốn éo co giật, lẫn lộn những động tác mần tình của 2 cô quẩn lại với nhau, trên sàn gỗ đậm màu... Và Phụt! Cả bar tối thui. Đèn sáng, 2 cô gái biến mất. Mọi người vỗ tay.

Đĩa cá hồi đã hết sạch, tôi đưa tay, mua đĩa lớn khoai tây chiên với phô mai.

Trên sân khấu, 10 gái trần truồng, đứng giăng chân tay cầm dao ngắn đưa ngang mặt, đầu đội nón giác đấu La Mã.

Chris cười.

- Sao cười cha?

- Tao chưa bao giờ thấy...

Nó kín đáo chỉ tay.

- 10 khuôn mặt trẻ trung, đẹp, 10 đôi môi ngọt ngào, muốn cắn!...

- Rồi có sao?

- 20 bộ ngực trắng hồng, căng cứng ... 20 bộ đùi thon đẹp ...

- !!!

- Và... 10 con... Bầy hàng trước mặt! Tao chưa bao giờ ... Mà phải nhớ là tao đây ế gái, cho tới bây giờ vẫn chưa có được 1 con Vậy mà đêm nay, đêm Giáng Sinh! Tao đã thấy tới 10 con...

Những cô gái bắt đầu trợn hỗn chiến giác đấu. Người thua sẽ bị làm tình ngay tại chỗ. Có những cô té xuống, có những cô nhào lên người

kẻ thua...

- Hello! Hello!... Xin chú ý! Chú ý.

Tiếng người nói trong loa vang lên ngoài cửa Bar.

- Xin chú ý! Tuyết đang rơi nặng nề, đã cao tới 2 feet, yêu cầu những ai cần lái xe về nhà, xin đi ngay, để tránh bị kẹt lại trên đường ngập tuyết ... Xin chú ý! Đội cấp cứu đang làm việc ở xa, không tới Chambly được.

Tôi gọi tính tiền, lấy chai Vodka còn phân nửa bỏ túi, kéo Chris ra cửa.

Tôi nổ máy xe, bật đèn pha, đèn sương mù, đèn cấp cứu, chạy ra con đường nhỏ trước mặt. Chiếc Toyota FJ, chuyên leo tuyết ngon lành băng ào ào qua lớp tuyết dày chừng 2 feet trên con đường làng đâm ra xa lộ. Tuyết rơi dày hơn, tôi nhìn ra cửa, chắc đã 3 feet. Xe không còn chạy thẳng, nó lạng qua phải, qua trái, tay lái bắt đầu nặng và không còn điều khiển chính xác hướng chạy của xe. Những cơn gió quái ác thổi tung đám tuyết trên đường đổ đầy tuyết vô kính trước, 2 quạt nước kẹt cứng trong lớp tuyết lạnh. Tôi hoàn toàn không thấy đường. 2 đứa tôi xuống xe, lấy 2 cây quét tuyết, quét sạch kính trước, kính sau. Leo lên xe chạy tiếp. Có tiếng trực thăng, tiếng loa.

- Yêu cầu các xe đang di chuyển trên xa lộ, nên quẹo vô exit, toán cứu cấp sẽ kéo xe về nơi an toàn.

- Tao nghĩ ... Mà nên vô Exit, đội toán cứu cấp!

- Xe mình chạy được, không sao!

Tôi tiếp tục, chiếc xe lão đảo chạy qua cơn bão tuyết.

- Rầm!

Đầu xe bên trái sụm xuống.

- Mẹ! Cái gì vậy?

Chris la.

Tôi bước xuống xe. Bánh xe bên trái lọt ổ gà. Tôi vô xe. Gài số mạnh, lái chiếc xe qua bên phải. Máy xe rú lớn, bánh xe chỉ leo lên, rồi rớt xuống. Lớp tuyết quá dày đã cản đầu, xe không leo lên được. Tôi gài số lui, từ từ ép ga, chiếc xe rung lên, nhích lui ... Nhích lui, và tôi nhấn mạnh, xe lui lại, ra khỏi ổ gà.

- Còn xa lắm mới ra tới xa lộ, tuyết đã cao hơn 3 feet, tao không thể tin rằng, mình có khả năng vượt qua đêm tận thế này ... Có ánh đèn bên phải, gần trước mặt... Tao nghĩ là mình chạy tới đó, xin tạm trú qua đêm, tránh cơn bão ... Tối mai nhập Giáng Sinh tiếp!

Tôi chạy tới ánh đèn bên phải.

- Quẹo vô ... Đúng rồi.

Tôi tắt máy xe, 2 đứa

bước lên thêm nhà.

- Nhà có đèn, chắc họ đang ăn tiệc đêm.

Chris bấm chuông.

Không một tiếng động.

Chris bấm chuông.

Vẫn không một tiếng động.

- Không lẽ ...

Chris bấm chuông.

- Rầm!

Một bóng đen nhảy lên thêm. Tiếng lên đạn.

- Ê! Hai thằng chó! Chống 2 tay vô tường.

2 đứa chống tay vô tường.

- Bỏ súng xuống!

- Không phải súng ... Cây quét tuyết!

- Bỏ xuống cho tao thấy!

2 cây quét tuyết rớt xuống thêm.

- Đẩy cửa! Bước vô nhà.

2 đứa bước vô nhà, bóng đen đưa tay mở đèn.

- 2 Thằng chó sần! Tới ngồi xuống ghế dài, quay mặt lại phía tao.

Tôi và Chris, ngồi xuống ghế dài, quay mặt lại.

Bóng đen cởi bộ đồ tuyết, ném qua. Bây giờ thì trước mặt, là một người đàn ông râu xồm, mặc đồ lính Mỹ, Tay chĩa khẩu M-16 vô tội tôi.

- Tụi bay là trinh sát của D.E.A (Cảnh sát chống ma túy) theo dõi tao?

2 cái miệng trả lời cùng một lúc.

- Không! Không! Không!

- Bỏ ID, thẻ nhà Băng ra bàn.

Ông bước tới.

- Xin ông vui lòng chìa súng lên trần nhà... Thay vì chìa vô mặt tui...

Chris đưa tay, nói.

Ông tỉnh bơ lấy ID, thẻ nhà Băng, bước lui, móc phone.

- Hello! Yes! Kiểm tra.

Ông đứng trước mặt, giơ chân, súng chìa thẳng, sẵn sàng nổ, y hệt như Rambo.

Phone kêu.

- Ủ! Cảm ơn.

- Tui đây có phải nhân viên Xã Hội.

- Không! Không!

- Nhân viên sở thuế?

- Cũng không!

Đầu súng M-16 hạ xuống.

- Vậy tui đây là ai? ở đâu tới? Tại sao vô nhà tao?

Chris.

- Tui tới ăn tiệc Giáng Sinh ở nhà hàng tốt bên Westmount, Montreal...

- Mẹ! Ăn tiệc bên đó thì tại sao vô nhà tao lúc đêm tối bão tuyết bên này?

Tôi.

- Ăn tiệc xong qua Chambly chơi Giáng Sinh...

- Cõi mùa ở trường ...

Chris.

- Cõi xong, ra về trong cơn bão tuyết ...

Tôi.

- Bão lớn quá, xe chạy không nổi, sợ bị hư, tui tới sẽ chết cứng giữa tuyết.

Chris.

- Nên chạy vô nhà ông xin tạm trú, tránh bão.

Tôi.

- Hết bão, tui tới đi liền!

Ông già dựng cây súng vô tường, bước tới. Cúi sát mặt tôi và Chris.

- Tui đây biết tao là ai không?

- K... H... Ô... N... G!

Tôi lẹ miệng.

- Tao đã đi lính Mỹ, đã đánh đấm và đổ máu tại Afghanistan, tao giải ngũ, về nước với thương tật và số tiền trợ cấp chỉ đủ ăn tới nửa bao tử! Nản quá, chơi thuốc... Đâm ra nghiện thuốc và bán thuốc để kiếm tiền hút! Cho nên bị tóm, hiện đang tù treo, nếu DEA hay cảnh sát bắt được phạm lỗi, là tao vắng vô tù, nhân viên Xã Hội biết được thì mất hết trợ cấp, bảo hiểm!...

Ông ngồi bệt xuống sàn, úp mặt vô đầu gối.

- Nên tao trốn biệt trong nhà, không muốn tiếp xúc với con người.

Tôi đứng dậy.

- Nhà ông quá lạnh...

Ông sẽ bệnh.

- Tao không mở sưởi, vì không có tiền trả. Còn mấy khúc củi sau nhà... Tao mệt, không lấy vô được.

Ông bật khóc, chiếc lưng còng rung rung.

- Tui đây cố chịu cho qua cơn bão ... Tao còn mấy cái mền lính trong phòng...

Ông vô phòng, lấy ra 2 cái mền cho tôi và Chris, bước tới bên cửa sổ, nhìn ra ngoài.

- Tao biết đêm nay là Giáng sinh ... Nhưng tao không có gì để làm tiệc đêm, chỉ còn 2 cây nến với bình sữa ... Tui bay ráng nhin đói, sáng mai ra tiệm ăn.

Ông bước vô phòng, quần thêm chiếc mền.

- Kéo cái ghế dài ra thành giường đôi ... Ngủ ở đó.

Ông đưa tay.

- Rất tiếc! Tao không giúp được gì. Chúc Giáng Sinh!

Ông khép cửa.

- Hello! Đợi!

Tôi và Chris đứng bật dậy, bước tới cửa phòng.

- Xin mời ông ngồi xuống bàn ... Chúng ta ăn tiệc đêm!

Ông ngồi xuống bàn ăn nhỏ, có 4 cái ghế.

- Ông ngồi đó giùm!

Tôi và Chris ra cửa sau,

không mấy khúc củi lớn, bỏ vô lò sưởi, mỗi lửa. Ánh lửa màu cam bắt đầu cháy quanh khúc củi, căn phòng ấm lại. 2 đứa ra xe. Đem vô 2 bao giấy lớn, bày ra bàn.

3 tô phở, 3 hộp sushi, 1 hộp sashimi, 2 hộp cá nướng Hibachi.

- Ha! Vậy là chúng ta có bữa tiệc đêm Giáng Sinh ngon lành. Xin mời ông.

Chris cười.

Tôi lấy chai Vodka đông lạnh còn phân nửa, rót đầy cái nắp.

- Mời ông.

Ông cạn ly. Tối phiên tôi, rồi tới Chris, mỗi người 1 nắp. Chúng tôi bắt đầu ăn sushi, sashimi, Hibachi. Tôi lấy 3 tô phở, hâm nóng bên lò sưởi, mang lại bàn.

- Đây là phở, món súp bò nổi tiếng của Việt Nam.

Ông ăn một muỗng, chấp miệng.

- Ngon quá!

Ông đứng dậy, vô phòng, đem ra 2 cây nến lớn, để giữa bàn, thấp sáng. Đưa 2 tay nắm lấy tay tôi và Chris.

- Chúc mừng đêm Giáng Sinh hạnh phúc nhất của tao, từ khi được giải ngũ

Ông nhắm mắt.

Giọt nước mắt lăn trên má.

HDV

Món quà kỳ diệu

GIÓ VIVU - PHÒNG DỊCH

Có những thứ thật tốt lành trong đời, người ta không thể nhìn thấy hay cầm lấy mà chỉ cảm nhận được bằng trái tim.

(Antoine de Saint Exupery)

Theo chu kỳ của năm tháng, mùa Giáng Sinh lại về, có biết bao câu chuyện đi vào lòng người như những huyền thoại hay cổ tích. Tôi rất yêu thích được đọc những câu chuyện này.

Khi đọc câu chuyện kể về một cậu bé mồ côi, đem trao tặng một món quà kỳ diệu ... tôi bồi ngùi, xúc động nhiều hơn những câu chuyện mà đã từng đọc trong mùa Giáng Sinh, mùa “cho và nhận”, mùa của những món quà đầy ý nghĩa và ấm áp tình người. Dù thật hay tưởng tượng, những món quà đều gói ghém ít nhiều cái mà người ta thường gọi là yêu thương.

Cầu chúc may mắn, hạnh phúc cho những ai đang mong ước nhận được “món quà kỳ diệu” trong mùa lễ hội linh thiêng này.

o O o

Mùa Giáng Sinh, mùa chứa chan tình yêu thương, mùa dành cho những niềm hân hoan vui sướng, lòng nhân ái biết chia sẻ, chan hòa với những tiếng cười nắc nẻ ở những buổi tiệc họp mặt gia đình, bạn bè, bà con, hàng xóm trong khung cảnh rực rỡ đèn hoa và kim tuyến lấp lánh.

Trước kia, tôi không có nhiều cảm xúc hay ấn tượng sâu đậm về mùa Giáng Sinh. Nhưng một cậu học trò nhỏ thật hóm hỉnh, dễ thương với đôi mắt to tròn ngây thơ, hai má ửng hồng như hai quả đào tiên đã tặng cho tôi một món quà thật “kỳ diệu”, khiến tôi bồi hồi xúc động và tin rằng “Mùa Giáng Sinh đúng là mùa của yêu thương”.

Tim, một cậu bé 11 tuổi, mồ côi, sống với dì sau khi mẹ qua đời. Dì của Tim là một người đàn bà trung niên, thường hay chua chát, cay đắng với đời. Bà cho rằng nuôi nấng đứa cháu sau khi người chị qua đời là một gánh nặng và đầy phiền não. Bà la mắng, nhiếc móc và luôn nhắc nhở đứa cháu bé bỏng đáng thương về lòng bao dung, rộng lượng của bà; nếu không thì nó trở

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

thành một đứa trẻ vô gia cư, cầu bơ cầu bất, lang thang đầu đường xó chợ rồi. Mặc cho những lời trách mắng, cay đắng của dì, Tim là một đứa trẻ rất hiền lành, tốt bụng, ngọt ngào và ngoan ngoãn.

Tôi không nhận ra những điểm gì đặc biệt ở Tim, nhưng khi mỗi ngày cậu bé ở lại lớp sau giờ tan học để giúp tôi thu dọn, xếp gọn ngăn nắp lớp học thì tôi hiểu và biết nhiều về đứa học trò dễ thương mà cũng đáng thương này. Tim muốn nấn ná ở lại trường để khỏi phải về nhà nghe la rầy vì cái tật luôn cau có, giận dữ của bà dì. Ở lại lớp, cô và trò đều làm việc trong im lặng, không nói nhiều nhưng rất thoải mái vì cậu bé muốn tận hưởng những giây phút yên tĩnh dù có chút quạnh hiu nhưng rất an vui. Những lúc cô và trò nói chuyện với nhau, Tim thường nhắc đến người mẹ yêu thương nhất đời của nó. Mẹ mất sớm khi nó còn quá nhỏ để chỉ nhớ mẹ là người dịu dàng, nhân từ và luôn bên cạnh, che chở, yêu thương nó.

Giáng Sinh sắp đến, Tim không ở lại lớp phụ tôi như trước nữa. Tôi cứ mong ngóng mãi ... nhưng ngày qua ngày, tan học là nó vội vã biến mất. Một buổi chiều tôi dừng lại hỏi nó tại sao không còn phụ tôi ở lớp học nữa và tôi nhớ nó lắm. Nó nhướng cao đôi mày hỏi lại:

- Có thật là cô nhớ con không?

Tôi giải thích và khen Tim là một học trò ngoan đã phụ giúp đắc lực và xuất sắc nhất lớp.

- Con sẽ dành cho cô một ngạc nhiên đó! cho Giáng Sinh đấy cô ạ!

Tim thăm thì nói nhỏ ... nói xong nó có vẻ bối rối rồi bèn lên chạy vội ra khỏi phòng. Sau hôm ấy, nó không ở lại lớp phụ giúp tôi sau giờ học nữa.

Vào ngày cuối trước khi nghỉ lễ, Tim rón rén bước vào lớp học, tay giấu sau lưng ...

- Con muốn tặng cô một món quà.

Nó nói lí nhí và tên tò mò mắc cỡ, tôi ngược nhìn lên ...

- Con mong cô thích nó!

Tim xòe bàn tay ra, trên đó là một cái hộp gỗ.

- Cái hộp đẹp quá! Con đựng gì trong đó vậy?

Tôi hỏi và mở nắp hộp ra xem ...

- Ô, cô không thể nhìn thấy được gì trong đó đâu và cô cũng không thể cầm nắm, sờ mó hay ngửi thấy được. Nhưng mà mẹ của con có nói là nó sẽ làm cho cô luôn cảm thấy vui vẻ, được ấm áp trong những đêm đông lạnh giá và được ủi an khi thấy bơ vơ ...!

Tôi đắm chiêu nhìn vào cái hộp xinh xinh trong tay và nhẹ nhàng hỏi:

- Cái gì mà huyền diệu như một phép màu vậy? Cái gì mà làm cho cô luôn cảm thấy yên vui, ấm áp mà không thấy bơ vơ?

Tim khe khẽ thì thầm ...

- Đó là tình yêu thương. Mẹ luôn bảo rằng, con sẽ cảm thấy vui vẻ hạnh phúc hơn khi con đem trao tặng tình yêu thương cho người khác.

Tim nói xong rồi lặng lẽ quay đi ...

Đến bây giờ tôi vẫn để cái hộp gỗ ấy trên cây đàn dương cầm ở phòng khách. Bạn bè, người thân quen đều nhướng mày lên với vẻ tò mò lần thích thú khi nghe tôi giải thích:

- Cái hộp nhỏ xinh ấy chứa đựng một tình yêu thương thật nồng ấm, thật kỳ diệu mà ai cũng muốn có trong đời.

Mùa Giáng Sinh đem đến những niềm vui, những khúc ca, những món quà đầy ý nghĩa. Nhưng trên tất cả, mùa Giáng Sinh là mùa chan chứa những yêu thương.

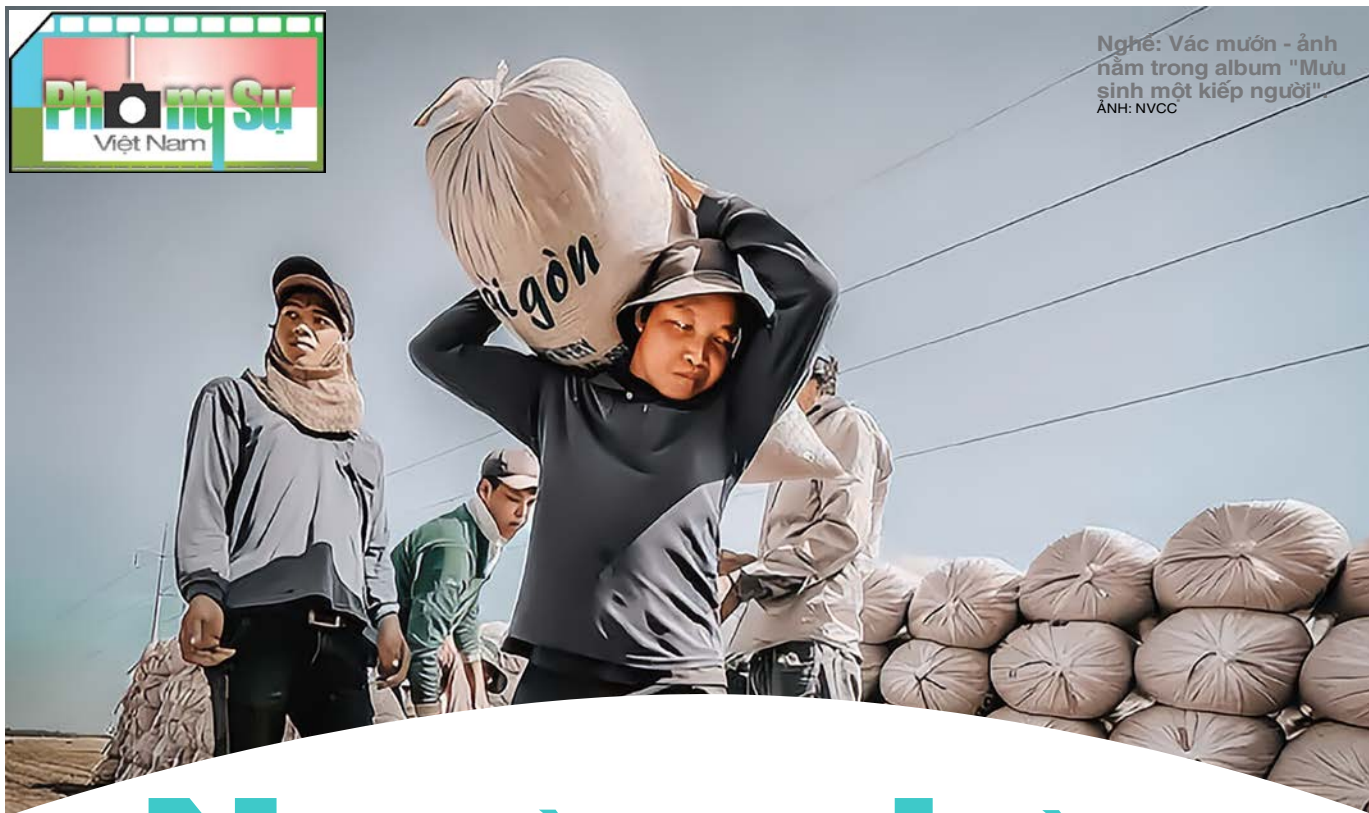
(Gió Vivu phỏng dịch từ CHRISTMAS IS FOR LOVE (Author Unknown - Vô danh)

Hiện nay trên thế giới đã và đang bùng nổ những cuộc chiến tranh: chiến tranh giữa Ukraine và Nga, Do Thái và quân phiến loạn Hamas, Do Thái và Iran.

Những người đang sống trong chiến tranh với những khổ đau khôn cùng, họ nhận được gì trong mùa Giáng Sinh này? Những món quà của chiến tranh thì chất đầy những đau thương, đổ nát, mất mát với chết chóc ly tan, với máu và nước mắt.

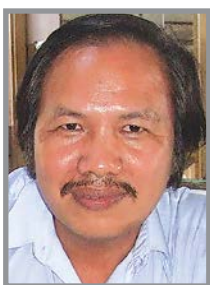
Không chỉ có những cuộc chiến tranh thảm khốc mà hiện nay nhiều nơi trên thế giới rơi vào cảnh thiên tai, thảm họa thật khủng khiếp ... như ở vùng Đông Nam Á, ngay trên quê hương nước Việt.

Xin cầu nguyện cho thế giới hòa bình, không còn chiến tranh, không còn thiên tai, thảm họa để mọi người được sống trong an lành, hạnh phúc. Riêng cầu nguyện cho nước Việt, dân Việt luôn dũng cảm vượt qua những gian nan, khổ khó.

Người nghèo mưu sinh

Tại các thành phố lớn như Sài Gòn, lao động nhập cư luôn chiếm một tỉ lệ khá lớn. Đời sống phát triển, mức sống cao, dễ tìm việc làm, dễ có cơ hội đổi đời... Đó là những nguyên nhân hàng đầu khiến không ít lao động nông thôn sẵn sàng "bỏ quê lên phố", kéo về Sài Gòn làm đủ thứ nghề kiếm sống.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Người nhập cư là ai?

Nếu Hà Nội dân nhập cư phần lớn là người ở các tỉnh phía Bắc (người miền Nam nhập cư ra Bắc mưu sinh gần như không có) thì tại Sài Gòn, dân tứ xứ, từ miền Bắc, miền Trung đến Tây Nguyên, miền Đông, miền Tây... tập trung kéo về. Không có con số cụ thể bao nhiêu cộng đồng nhập cư mưu sinh tại Sài Gòn, nhưng chiếm nhiều

nhất có thể kể đến dân "ngũ Quảng" (Quảng Ngãi, Quảng Nam – Đà Nẵng, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên – Huế), các tỉnh phía Bắc như Hà Tĩnh, Nghệ An, Thanh Hóa, Ninh Bình, Vĩnh Phúc, Phú Thọ, Thái Bình, Bắc Ninh, Hà Tây. Riêng dân nhập cư từ khu vực đồng bằng sông Cửu Long thường sống tản mạn khắp nơi, ít tập trung thành cộng đồng với nhau. Dân nhập cư vào mưu

sinh tại Sài Gòn làm đủ thứ nghề lao động chân tay như công nhân, buôn gánh bán bưng, phụ hồ, khuân vác, bán trái cây, bán chè, bán bánh, trứng vịt lộn ... Số khác làm nghề hớt tóc, mát-xa, tắm quất, đánh giày, bảo vệ, tạp vụ... Những người vào trước thấy làm ăn được rủ rê người khác vào sau, thường là người thân, bà con, bạn bè cùng quê ... Họ thường thuê ở cùng khu nhà trọ để

“đồng hội đồng thuyền”, chủ yếu tại những nơi có giá nhà thuê tương đối rẻ như Tân Phú, Bình Tân, Bình Thạnh, Gò Vấp, quận 12, Thủ Đức, Hóc Môn, Bình Chánh....

“Sài Gòn khắc nghiệt nhưng dầu sao cũng dễ làm việc, dễ kiếm tiền hơn so với làm ruộng ở quê”, anh Thái, 34 tuổi, quê Hà Tây, chuyên dùng xe đạp chở mấy bao bắp nấu bán dạo trên đường Gò Dưa (Thủ Đức) nói. Cũng nên biết dân nhập cư phía Bắc có câu “*Bắc Ninh trái cây, Hà Tây bắp nấu*”. Người Hà Tây vào Sài Gòn thường chọn nghề bán bắp nấu. Nhóm này thường tập trung trên đường Nhất Chi Mai – Cộng Hòa (Tân Bình). Ở đây cứ từ 9 - 10 giờ sáng, cả trăm xe bắp chuẩn bị

Đồ hàng bông, tạp hóa bán dạo

xuất quân, tỏa đi khắp nơi, kể cả những quận xa, mãi đến khuya mới quay về. Còn buổi tối, sau 20 giờ, sát bên hông lăng Lê Văn Duyệt kéo dài qua trước chợ Bà

Chiểu (Bình Thạnh), tập trung mấy chục xe đạp, xe ba gác bán đủ loại trái cây. Người bán hầu hết là dân nhập cư từ Bắc Ninh. Riêng dân Quảng Ngãi nổi tiếng với nghề bán hủ tiếu, mì gõ, tập trung tại các khu vực Tân Bình, quận 10, Bình Thạnh, Thủ Đức, Bình Chánh ... Ngoài hủ tiếu, mì gõ, dân Quảng Ngãi còn có nghề bán trứng cút, đậu phộng nấu, bánh đa ... Ngoài ra còn một số người Thái Bình chuyên đẩy xe “cân sức khỏe, đo huyết áp” cho những ai có nhu cầu, sống tập trung ở khu Bảy Hiền (Tân Bình) và Bình Tân. Số đông người Vĩnh Phúc làm nghề đấm bóp dạo, sống ở quận 12. Còn đội ngũ bán vé số dạo phần nhiều là người miền Tây, sống tản mác nhiều nơi.

Giấc mơ ở “vùng đất hứa”

Từ quê nghèo Thanh Hóa, anh Đại (37 tuổi) “gia nhập” đội ngũ bốc vác tại chợ đầu mối Thủ Đức. Anh cho biết: “Năm 2006, tôi vào Nam với ước mơ thoát nghèo, vì ở làng quê việc ít, ngoài chuyện đồng áng ra chẳng có gì làm. Tôi đi cùng vợ, con gái gửi ở quê bố mẹ trông hộ. Hai vợ chồng thuê một phòng trọ nhỏ. Lúc đầu chưa có việc, vợ cũng theo làm bốc vác. Sau đó vợ xin được chân giúp việc nhà theo ngày. Hai người cật lực làm gần 10 tiếng/ngày, cộng lại được 14 triệu VNĐ. Đóng tiền nhà 2 triệu, số còn lại gửi về nuôi con và dành dụm. Vẫn biết vật giá Sài Gòn đắt đỏ, công việc vất vả nhưng không ỏ không được. Chúng tôi

Bán vé số

cũng thử quay về quê, rồi lại phải ra đi nên giờ đây quyết bám trụ luôn, tới đâu thì tới”.

Tương tự là ông Bình (69 tuổi, quê Hậu Giang) làm nghề bán vé số ở Sài Gòn hơn 16 năm qua. Trước đó, khi còn sức khỏe, ông đi làm “thợ đục”, nghĩa là đục đầu làm đồ, từ điện nước, xây dựng, bốc vác...Lên Sài Gòn nhiều năm nhưng chưa “khá” nổi. Các con đã dựng vợ, gả chồng nhưng đều nghèo, cũng không giúp gì được. Cuối đời, ông vẫn phải đi bán vé số kiếm sống. Hỏi sao không về quê an hưởng tuổi già, ông bảo ở Sài Gòn mỗi ngày còn kiếm được tiền lo bữa ăn. Còn về quê không có gì làm, ăn dần ăn mòn vào tiền tiết kiệm có mà ... chết đói!

Theo số liệu của Tổng

cục Thống kê về mức sống dân cư, thu nhập bình quân hàng tháng của lao động VN khoảng 4.962 triệu VNĐ/người. Năm 2023, vùng có thu nhập bình quân đầu người cao nhất là Đông Nam Bộ (6.520 triệu VNĐ/người/tháng), gấp 1.9 lần vùng có thu nhập

bình quân đầu người thấp nhất như Trung du và miền núi phía Bắc (3.438 triệu VNĐ/người/tháng). Trong 63 tỉnh thành VN, Bình Dương là nơi có thu nhập bình quân tháng cao nhất nước. Trung bình một người lao động tại đây thu nhập khoảng 8.298

Nghề đạp xe ba gác chở thuê

triệu VNĐ/tháng. Sau Bình Dương, vị trí tiếp theo là Hà Nội với 6.86 triệu VNĐ/người/tháng. Đồng Nai 6.57 triệu VNĐ/người/tháng và Sài Gòn 6.51 triệu VNĐ/người/tháng. Tuy nhiên nên hiểu “thu nhập bình quân” chỉ là con số “cào bằng” của những người lao động có thu nhập cao nhất cộng với người có thu nhập thấp nhất chia đôi chứ không hẳn ai cũng có mức lương như vậy. Và dĩ nhiên trong thực tế luôn có những người lao động (nhất là dân nhập cư) có người chỉ với mức thu nhập từ 50 – 100 nghìn VNĐ/ngày!

Nói cách khác, tìm về thành phố lớn, người lao động nghèo nhập cư chẳng mang theo gì ngoài hành trang là... những giấc mơ. Có người đơn giản chỉ mơ thoát nghèo, hàng ngày có bữa ăn no đủ. Có người mơ được thay đổi cuộc sống, tìm kiếm tia hy vọng mới. Có người vì ham hố niềm vui đô thành, hay có người mơ ước sớm được đổi đời, vươn xa ...

NS

Bán hủ tiểu gố

**Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ**

Tre Magazine

**nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...**

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nêm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

80%

mạng điện Texas sẽ bị ngắt mạch nếu lại bị cơn bão tuyết nặng như trận bão Uri hồi năm 2021 và có rủi ro tái diễn trong mùa Đông năm nay, theo cảnh báo từ cơ quan quản trị mạng điện Texas là ERCOT.

174

ngàn đô la là mức lương dân biểu Quốc Hội Mỹ, cùng các quyền lợi và bảo hiểm. Các dân biểu còn được cấp chi phí cho phép MRA lên đến khoảng 1.5 triệu đô la cho việc đi lại, thuê mướn nhân viên, chi phí hoạt động của văn phòng...

639.5

tỉ đô la là chi tiêu của người dân Mỹ trong các hoạt động giải trí dã ngoại trong năm qua, bao gồm các hoạt động như ghe thuyền cá nhân, câu cá, săn bắn, các loại xe RV, trượt tuyết, thăm các công viên quốc gia...

50

tuổi, Brian Thompson, CEO hãng bảo hiểm y tế UnitedHealthcare vừa bị ám sát tại New York và hung thủ đang còn đào tị, cảnh sát đang treo giải thưởng và điều tra nguyên nhân vụ ám sát này.

67

tỉ đô la là chi phí cho dự án xây hệ thống xe lửa cao tốc dài khoảng 1,500 cây số nối giữa Sài Gòn-Hà Nội. Một khi được hoàn tất, theo kế hoạch là vào năm 2035, thời gian di chuyển bằng xe lửa giữa hai thành phố sẽ còn khoảng 5 tiếng thay vì 30 tiếng hiện nay.

3

tỉ đô la là số tiền một tỉ phú Dubai đầu tư xây các trung tâm dữ liệu tại 3 quốc gia Đông Nam Á là Malaysia, Indonesia và Thái Lan. Thái Lan được xem là "biên giới kế tiếp" cho sự bùng nổ trung tâm dữ liệu và AI của thế giới với các đầu tư quan trọng trong thời gian vừa qua.

\$100,000

cho một đồng tiền ảo bitcoin, lần đầu tiên bitcoin đạt đến mức kỷ lục này trong một thời gian ngắn như vậy. Có giá \$69,374 vào ngày bầu cử 5 tháng 11, bitcoin liên tục tăng giá trong tháng qua sau khi tân nội các sắp tới hứa hẹn những chính sách dễ dãi hơn với bitcoin.

80%

xe mới và 38% xe cũ được mua trong năm 2023 vừa qua đã vay nợ từ các hãng xe hay các hãng tín dụng, ngân hàng, theo số liệu từ Ngân hàng Liên bang. Các chuyên viên tài chánh đề nghị giữ chi phí trả nợ tiền xe ở mức 10-15% thu nhập.

43

tuổi, ca sĩ Beyonce vừa được bình chọn là ngôi sao nhạc pop xuất sắc nhất của Billboard trong thế kỷ 21, sau 25 năm ca hát và ảnh hưởng trong kỹ nghệ âm nhạc. Ca sĩ Taylor Swift được Billboard xếp hạng nhì và ca sĩ Rihanna đứng hạng ba.

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Nguyễn Quốc Hoàn

Sinh năm 1977

Bị bắt: 05-11-2016

Án tù: 13 năm.

Nguyễn Văn Đức Độ

Sinh năm 1975

Bị bắt: 05-11-2016

Án tù: 11 năm.

Lưu Văn Vịnh

Sinh năm 1967

Bị bắt: 05-11-2016

Án tù: 15 năm.

Đời núi, lấp biển

Khu du lịch, dịch vụ thương mại Vịnh trung tâm Cát Bà rộng 50 ha, tổng vốn đầu tư gần 12,500 tỷ VND do Tập đoàn Sun Group làm chủ đầu tư từng hứa hẹn biến hòn đảo này thành "tiểu Maldives của châu Á". Tuy nhiên, hiện trạng của Vịnh Cát Bà sau hơn 3 tháng xây dựng khiến dư luận nổi giận, bởi 2/3 Vịnh Cát Bà đã bị Sun Group san lấp...

BÌNH LUẬN PHÓ THƯỜNG DÂN: Đại gia các nước trời Âu trời Mỹ họ làm giàu từ sản phẩm trí tuệ, kinh doanh mua bán, sản xuất còn trời Nam toàn do bắt động sản mà ra. Sống kiểu tàn phá thiên nhiên thế này thì đừng bảo thiên tai lũ lụt hoài, cụ thể hậu quả bão vừa rồi tại miền Bắc là điển hình tài năng phá rừng phá núi tàn phá thiên nhiên siêu việt của những cái đầu có IQ 15.

BÌNH LUẬN TRẦN LAN NGỌC: Khủng khiếp quá! Các lãnh đạo CSVN vẫn hùng hồn tuyên bố: ko đánh đổi môi trường lấy kinh tế!

BÌNH LUẬN PHAN MINH THAI: Những khu đất có vị trí đẹp, giáp núi giáp biển ở các tỉnh đều bị Vingroup, Sun group, FLC thôn tóm hết... Dân đi đường biển nhưng hai bên đường không thấy biển đâu!

Ảnh so sánh vịnh trung tâm Cát Bà trước và sau khi san lấp (từ tháng 8-2024 tới tháng 11-2024) (ẢNH: FACEBOOK HẢI PHÒNG TRONG TÔI)

"tiểu Maldives của châu Á"

"Boom hàng" nhà nước

Tại phiên đấu giá của Trung tâm Phát triển quỹ đất huyện Sóc Sơn tổ chức đấu giá 58 thửa đất tại thôn Đông Lai, xã Quang Tiến ngày 29-11-2024, Phạm Ngọc Tuấn (33 tuổi, thị trấn Đông Anh, huyện Đông Anh, Hà Nội) đã đưa ra mức giá 30 tỷ VND/m² (hơn 1 triệu đô-la/m²) cho 03 thửa đất ở huyện Sóc Sơn rồi bỏ cuộc. Trả lời báo trong nước, ông Tuấn cho hay vì cảm thấy áp lực, tự ái khi bị một số khách hàng khác có mặt ở buổi đấu giá "xúc phạm" nên ông bỏ cuộc. Tối ngày 2-12-2024, ông Tuấn lại nói mình bị nhầm.

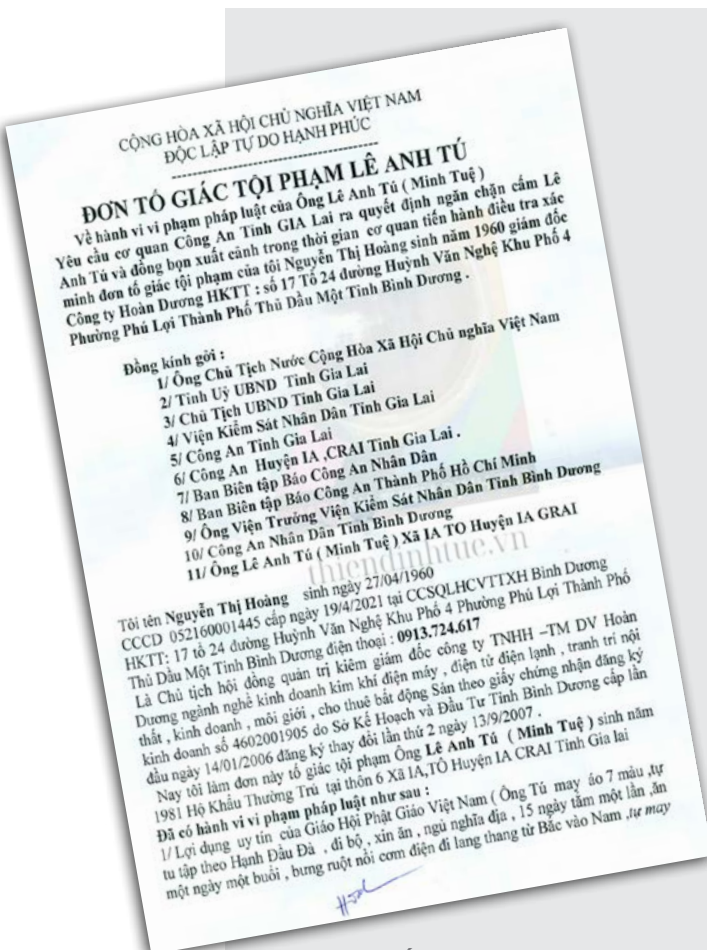
Ngày 3-12-2024, Phạm Ngọc Tuấn cùng 4 người khác bị bắt với cáo buộc là đã cấu kết với nhau thổi giá để "không cho lô đất được trúng đấu giá thành công". Những người này đã khai nhận rằng bàn bạc kỹ từ trước, thi nhau nâng giá lên từng vòng cho các đối thủ bỏ cuộc hết, tới vòng thứ 6 thì ngừng đấu giá để phiên đấu giá buộc phải dừng và tổ chức đấu giá lại vào lần sau. Khi đó, các nghi

phạm sẽ không mất tiền đặt cọc. Tổng cộng 36/58 lô đất bị các nghi phạm này thông đồng, trả cao tới gần 100 triệu VND/m² rồi bỏ không đấu nữa. Cá biệt, Phạm Ngọc Tuấn trả tới mức 30 tỷ VND/m²

BÌNH LUẬN LAM DONG: *Mấy phiên đấu giá đất đai ở VN không nên xen vào, trước khi đấu đã có người trúng thầu rồi! Đừng hòng "chơi mách" với các đồng chí.*

5 người bị bắt (ẢNH: DOANH NHAN VN.VN)

Đơn tố giác tội phạm ông Thích Minh Tuệ của bà Nguyễn Thị Hoàng (ẢNH: THIENDINH TUE.VN)

Tổ ông sư trực đầu

Bà Nguyễn Thị Hoàng (sinh năm 1960, chủ của công ty Hoàn Dương ở Bình Dương) đã nộp "Đơn tố giác tội phạm ông Thích Minh Tuệ" đến cả Chủ tịch Nước Lương Cường cùng nhiều cơ quan khác, trong đó nhờ công an Gia Lai điều tra việc ông Tuệ "chia rẽ tôn giáo, dân tộc" và "xúc phạm công an", làm rõ sư Tuệ có quan hệ gì với sư Thích Minh Đạo. Bà này còn yêu cầu phá hủy cốc của sư Tuệ ở Gia Lai, cấm những người buôn bán và chạy xe ôm ở quán Cà Phê Nắng gần công ty Phát Tâm Thiên Định Tuệ... Điều quan trọng nhất là bà Hoàng đề nghị cấm xuất cảnh không cho ông Tuệ được đi lại, cũng như không được đi khất thực ở nơi khác cho đến khi điều tra xong. Lá thư tố cáo đưa ra hơn chục yêu cầu đủ loại, mà mục đích chỉ có duy nhất là để hủy hoại danh tính của sư Tuệ cũng như là ngăn chặn hành trình của ông được tự do tu tập...

BÌNH LUẬN CO MINH TRI: *Sự tối giản của sư Minh Tuệ chiến thắng đám nhiều tiền, sự im lặng của ông chiến thắng bọn xàm ngôn vu khống.*

BÌNH LUẬN BRIAN HO: *Chiêu trò của nhà cầm quyền, dân không có giọng điệu này mà cũng không rảnh.*

Golf...

Ông Bạch Cường Khang - phó tổng thư ký Hiệp hội Golf Việt Nam - đề nghị "Phát triển chương trình giáo dục golf vào môn thể dục ở trường học, đặc biệt là ở các trường học cấp 1, cấp 2, việc tham gia golf từ sớm có thể giúp các em hình thành những thói quen tốt như sự tập trung, kiên trì và có thể áp dụng vào nhiều lĩnh vực khác trong cuộc sống."

Ở Việt Nam, golf đã được vào dạy thí điểm từ năm học 2021-2022 ở Đại học Quốc gia Hà Nội. Trong năm học 2024-2025, trường Tiểu học Công nghệ giáo dục Hà Nội đã đưa golf vào giảng dạy trong giờ học chính khoá cho 100% học sinh nhà trường. Trong khi đó, mỗi tuần đều có trường bị tố cho học sinh ăn đồ không đủ dinh dưỡng, không đúng giá tiền phụ huynh nộp.

BÌNH LUẬN HOÀNG BÁ QUẢNG: Năm nào cũng có các cháu học sinh chết đuối, mà chết đuối tập thể luôn mới đau thương. Sao không đưa môn bơi vào các chương trình dạy kỹ năng sinh tồn vào chương trình học cho các cháu?

BÌNH LUẬN PHONG PHAM: Sao không đưa golf vào hệ mầm non luôn nhỉ, các cháu có nhiều thời gian!

BÌNH LUẬN NHAM TRAN: Đánh golf là môn thể thao của bọn cướp CSVN và con nhà giàu, các cháu nên học để... giàu như chúng.

Lễ ký kết đưa golf vào dạy chính ở trường Tiểu học Công nghệ giáo dục Hà Nội (Ảnh: VGA.COM.VN)

Để...

Chính quyền TPHCM tuyên bố mỗi phụ nữ tại TPHCM khi sinh đứa con thứ 2 trước 35 tuổi sẽ được hỗ trợ 3 triệu VND.

Tặng giấy khen từ Chủ tịch cấp huyện kèm 30 triệu VND đối với xã liên tục đạt và vượt tỷ lệ 60% cặp vợ chồng trong tuổi sinh đẻ sinh đủ 2 con; tặng bằng khen của Chủ tịch cấp thành phố kèm hỗ trợ bằng tiền 60 triệu VND đối với xã 5 năm liên tục đạt và vượt tỷ lệ 60% cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ sinh đủ 2 con.

Vậy là, người dân đi để nhưng chính quyền xã được nhận tiền (nhiều hơn)... Trong khi đó, nuôi mỗi đứa con tới khi học xong Đại học ở Việt Nam ít nhất cũng hơn 3 tỷ VND, gia đình lo.

BÌNH LUẬN CỦA ĐỘC GIẢ KN: 3 triệu VND còn không đủ tiền nhập viện đi sinh nữa. À, nội đi khám thai cũng không đủ ă!

BÌNH LUẬN CÙ MAI CÔNG: Trước 1975, công chức đi làm có lương vợ lương con. Vd: lương ba mình 18,000đ/tháng, được hỗ trợ lương vợ 6,000đ/tháng, 6 con (đến 18t) mỗi đứa 3,000đ/tháng (vàng năm 1971 là 24,000đ/lương; học phí mình học tiểu học tư nhân Mai Khôi 400đ/tháng, lên trung học, thi đậu vô trung học công lập Nguyễn Thượng Hiền, free 100%, không đóng một cái tiền giấy, tiền nước, tiền cơ sở vật chất... đủ thứ như hiện nay). Thế là để tới luôn, khỏi cần tuyên truyền, động viên, kêu gọi...

BÌNH LUẬN TRẦN TRẦN TRỖ: Để một đứa đuổi một ông chủ tịch xã/huyện... thì tôi để.

(ẢNH: Q.HUY/DANTRI.COM.VN)

Trường nghèo...

(ẢNH: CONGLUAN.VN)

Ông Rơ Châm Thom - giáo viên của Trường tiểu học - trung học cơ sở IA Mơ Nông (huyện Chư Păh, Gia Lai) là người dân tộc thiểu số, có bằng trung cấp sư phạm, không có bằng cấp 3, không theo kịp chương trình giáo dục hiện hành, sức khỏe không tốt, thường xuyên bị đau chân tay nên đi đứng giảng dạy không được. Nên từ tháng 9-2022 đến tháng 12-2023, ông Thom đã không đi dạy mà nhờ hai giáo viên có trình độ, nghiệp vụ sư phạm dạy thay mình ở các lớp 5B (năm học 2022 - 2023) và lớp 1B (năm học 2023 - 2024). Ông Thom tự trả lương cho hai cô giáo, mỗi cô 6-7 triệu VND/tháng.

Hiệu trưởng cùng với tập thể nhà trường đã đồng ý để ông Thom thuê người dạy thay, ông chỉ vào lớp hỗ trợ. Do ông Thom là đồng bào dân tộc thiểu số, từng đi đầu trong công tác xóa mù chữ ở xã miền núi nghèo này, nên trường cũng muốn kéo dài thời gian công tác để ông Thom được hưởng chế độ nghỉ một lần vì ông gần về hưu sớm.

Đoàn thanh tra xác định ông Thom làm sai quy định, bởi gia cảnh ông Thom khó khăn, ban giám hiệu trường và đoàn thanh tra kiến nghị huyện không thu hồi khoản tiền này. Nhưng tập thể nhà trường sẽ bị kỷ luật...

BÌNH LUẬN HOA BÁCH HỢP: Tôi thấy thương cả thầy giáo lẫn thầy hiệu trưởng (mặc dù họ làm sai), tôi cũng thương học sinh trường này...

BÌNH LUẬN THANH Y: Thực ra thì mấy chục năm trước hay bây giờ thì ở vùng sâu, vùng xa có người dạy cái chữ cho các em đồng bào vùng cao cũng là tốt rồi. Bởi những vùng này mấy ai nhận lên đó dạy đâu. Tuy nhiên với chương trình mới, sách mới, đời sống mới thì không chỉ dạy chữ nữa mà phải dạy kiến thức thực sự. Từ vụ này cũng cho thấy chương trình dạy ở Việt Nam nặng thật.

BÌNH LUẬN LE TUAN: Lâu lâu mới thấy một tập thể giáo dục có... giáo dục!

Nước Mất & Mất Nước

TƯỜNG NẮNG TIẾN

Tập bút ký *Quê Hương Ngày Trở Lại* – xuất bản năm 2019 – của nhà phê bình văn học & xã hội Thụy Khuê, có đôi đoạn, hơi nhạy cảm :

“Khi miền Nam thua trận năm 1975, nhiều người Việt phải bỏ nước ra đi, không ít người kêu than ‘mất nước’. Kêu như thế là chưa hiểu gì về đất nước: đất nước ta là một tập hợp sông núi, con người, văn hoá và lịch sử ngàn năm, nó có cái vinh quang cũng có cái ô nhục, bởi nó là tổ tiên ta, ta phải gánh tất cả, bởi nó đã ở trong ta, trong dòng máu...”

Vì thế, nước không bao giờ mất, chỉ thay đổi chế độ. Nhà Tây Sơn, nhà

Nguyễn không phải là chủ đất nước, họ là những người cai trị đất nước trong một thời đại. Nhìn như thế, ta sẽ thấy lòng an nhiên tự tại, một niềm hãnh diện mở ra tới vô cùng, bóp chết những thương đau, thù hận.”

Tác giả viết không có chi sai. Tuy thế, “sau khi miền Nam thua trận năm 1975”, lắm kẻ ở vùng đất này (e) khó có thể chia sẻ cái quan niệm bao dung và khoáng đạt của thượng dân.

Tập bút ký đây áp những tài liệu lịch sử khả xác và khả tín (được viết bởi một ngòi bút tài hoa) đã được đăng tải làm 10 kỳ trên trang Văn Việt. Sau đó, tác phẩm này còn được phổ biến trên trang TV&BH thêm hai kỳ nữa (và chỉ 2 thôi) với lời giải thích của ban biên tập:

Đến kỳ 3, chúng tôi quyết định không tiếp tục giới thiệu loạt bài này trên TV&BH nữa. Lý do tại sao, xin kính mời quý độc giả cùng theo dõi bài viết dưới đây của nhà văn Khuất Đầu, người có gốc gác ở Khánh Hòa Nha Trang, hiện đang sinh sống ở Việt Nam.

Bài viết này (“Thụy Khuê Trở Lại Quê Hương Để Làm Gì”) mở đầu bằng những câu chữ hơi gay gắt:

“Kính thưa bà Thụy Khuê,

Tôi xin mạn phép được viết những dòng này, sau khi đọc xong bài bút ký của bà nhan đề là: Quê hương ngày trở lại (kỳ 3)

“Nhà Tây Sơn, nhà Nguyễn không phải là chủ đất nước, họ là những người cai trị đất nước trong một thời đại. Nhìn như thế, ta sẽ thấy lòng an nhiên tự tại, một niềm hãnh diện mở ra tới vô cùng, bóp chết những thương đau, thù hận.” Nhà phê bình văn học & Xã hội T.K.

Tôi xin nói ngay rằng, đó không phải là một bài viết ca ngợi quê hương, như tôi lầm tưởng, mà chỉ để chửi và dạy khôn người dân Việt Nam (trong đó có tôi).

Phần kết luận cũng thế, cũng không được thân thiện, hay nhẹ nhàng (hoặc dịu dàng) gì cho lắm:

Nói đến tài liệu thì bà là nhất.

Nhưng nói tới tình cảm, nhất là tình yêu quê hương thì, xin nói thực, bà hãy còn “hồ khẩu hiệu” lắm.”

Tôi không quen Khuất Đầu, và chỉ biết ông qua tác phẩm (*Lão Tiền Bối, Những Tháng Năm Cuồng Nộ, Người Giữ Nhà Thờ Họ ...*) cùng những bài viết đã được phổ biến rộng rãi trên nhiều trang mạng. Tác giả nguyên là nhà giáo, trước khi trở thành nhà binh, thuộc bên bại cuộc. Tôi cũng thế (cũng là một tên lính thất trận) nên chủ quan tin rằng mình có thể hiểu được, phần nào, cái tâm trạng (phần uất) của người đồng cảnh!

Vào những ngày tháng cuối cùng của cuộc chiến VN, không ít đồng đội của chúng tôi bỗng mất liên lạc vô tuyến với thượng cấp. Vô cùng hoang mang, họ tìm đường trở về đơn vị. Gần đến nơi, tất cả đều bàng hoàng và kinh sợ khi thấy lá cờ đỏ sao vàng đang phát phới giữa sân bộ chỉ huy.

Không ít người đã tự xử ngay tại chỗ. Số đồng còn lại thì đi tù. Có kẻ đi đến chục năm, và khi về thì mất ráo cả nhà cửa lẫn vợ con. Ở vào hoàn cảnh đó, thật khó để có thể giữ được cho mình “lòng an nhiên tự tại” – dù đất nước có mất đi tác đất nào đâu mà còn hoàn toàn thống nhất!

Trong nhiều hoàn cảnh khác cũng thế, cũng khó mà khỏi bật tiếng kêu than là “quê hương của mình” không còn nữa. Xin ghi lại một câu chuyện nhỏ (qua một mẩu tin ngắn) đọc được trên Báo Công An Nhân Dân, số ra ngày 31 tháng 7 năm 2020:

"Lúc 6h30' cùng ngày, Tổ công tác của Trạm kiểm soát thuộc Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương phối hợp với Chi cục Hải Quan Cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương phát hiện hàng chục đối tượng (gồm người lớn và trẻ em), di chuyển từ phía Campuchia qua tuyến biên giới tỉnh An

Giang, trên 8 thuyền máy.

Tổ công tác tiến hành dừng phương tiện, dẫn giải người, phương tiện về Trạm kiểm soát Biên phòng cửa khẩu quốc tế xác minh, điều tra, làm rõ.

Qua lấy lời khai, được biết có 7 gia đình với 41 khẩu (20 người lớn, 21 trẻ em) sống tại tỉnh Siem Reap và tỉnh Pur Sát (Campuchia). Do hoàn cảnh sống khó khăn nên có ý định trốn về Việt Nam sinh sống tại tỉnh Đồng Tháp và Tây Ninh. Tất cả đều không có giấy tờ hợp pháp, không có giấy tờ chứng minh nguồn gốc Việt Nam.

Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế Vĩnh Xương đã tiến hành lập biên bản xử phạt vi phạm hành chính về hành vi xuất, nhập cảnh trái phép bằng hình thức cảnh cáo đối với 14 đối tượng là chủ gia đình, cho làm cam kết không tái phạm."

Đêm vẫn còn dài nên xin phép được ghi thêm một câu chuyện nữa, qua lời kể của đôi bạn đồng hương:

"Năm 1993, Yến chết thảm ở tuổi 21. Đám tang của Yến diễn ra trong một ngày mùa đông buồn thảm. Cái buồn thảm không giống những nỗi buồn tôi từng chứng kiến trong các đám tang khác khi còn ở Việt Nam.

Lần cuối cùng người ta thấy Yến đi với một gã người Campuchia khoảng một tuần trước. Khách đã thỏa thuận và chi tiền trước với chủ chứa để 'bao' Yến trong hai ngày. Nhưng ba, rồi bốn ngày vẫn không thấy Yến về.

Linh tính có điều gì chẳng lành xảy ra với cô nên hai người chị kết nghĩa là Hương và Trâm bỏ tiền nhờ người đi tìm. Để có thêm tiền chi trả việc tìm bạn, tất nhiên Hương và Trâm phải 'làm thêm', tức là tiếp khách nhiều hơn ngày thường.

Người ta tìm thấy xác của Yến (khi ấy đã không còn nguyên vẹn do thương tích, do côn trùng bâu kín thân thể) bị vùi ở chân núi Mô Păng. Vì chủ chứa – một mụ đàn bà người Việt có nước da bợt như xác chết, không cho làm tang ở đấy, thành ra mấy người thợ mộc hàng xóm phải đi kiếm gỗ, dựng tạm cho cái chòi tại khu đất trống để

VOV (01/08/2020) Trạm kiểm soát thuộc đồn biên phòng của khẩu quốc tế Vinh Xương đã phát hiện và ngăn chặn 7 gia đình gốc Việt với 41 người sống bằng phương tiện thủy. Thời gian gần đây do cuộc sống khó khăn, nên số gia đình dân này đã trốn về Việt Nam.

có chỗ kê quan tài.

Đám tang lèo tèo vài ba người hàng xóm thất nghiệp trong đó có tôi, ngồi dự cho đỡ tủi. Yến có thằng con trai lên 4 tuổi, tên là Hên. Thấy mẹ chết, nó gào khóc, tiếng khóc tôi chưa từng nghe thấy bao giờ:

- Ụ má mày, mày xí gạt tao. Mày hứa đưa tao về quai mà mày hổng đưa. Mày bỏ tao mày đi. Choi me hận...hận tau na... cùm ngộp. (Đù má mày...mày đi đâu... đừng chết)... Dậy đưa tao về quai! "(Phạm Thanh Nghiên. "Chuyện Kể Của Chồng". Tiếng Dân - 05/08/2020) .

Bà Yến từ trần vào năm 1993, khi Hên mới vừa lên 4. Tính đến năm nay thì cậu bé năm xưa nay đã trở thành một người ở tuổi trung

niên. Tôi băn khoăn tự hỏi: nếu vẫn còn sống sót, chả hiểu ông Hên có còn muốn về quê ngoại hay không? Và "lỡ" muốn thì cách sao mà về được nhỉ?

Lịch sử của một triều đại, hay một chế độ, có thể kéo dài đến vài thế kỷ nhưng kiếp người thì chỉ tính bằng năm. Trong những năm tháng đó, không phải ai cũng có chỗ tạm cư (trong cơn quốc biến) và có điều kiện để hồi hương bằng thông hành, chiếu khán, cùng ít nhiều ngoại tệ. Với những kẻ lâm vào bước đường cùng, không có một mảnh giấy lộn lưng, không được một đồng xu dính túi (và cũng chả tìm được chỗ nương thân) thì chuyện nước/non – xem ra – không chỉ xa vời mà còn xa xỉ lắm!

TNT

giữ trẻ ...
sang tiệm ...
share phòng ...
lão hiểm ...
tim thọt ...

... cái gì cũng có,
mà sao thiếu món
chuột rang muối
vậy chời?

PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT....

TPB ĐỖ VĂN TÌNH

Sinh năm 1955

Số quân 217.815. Binh I

ĐƠN VỊ: Quân lực VNCH.

HOÀN CẢNH: Bị thương cụt một chân trái ngày 12/09/1973. Vợ mắc bệnh hiểm nghèo. Nhà cửa rách nát. Cuộc sống rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc Ông Đỗ Văn Tình

ĐỊA CHỈ: **Thôn Phú Cường, Xã Lộc Thủy, Huyện Phú Lộc, Tỉnh Thừa Thiên Huế.**

ĐIỆN THOẠI: **034 8990 201**

TPB HUỲNH CHÍNH

Sinh năm 1950

Số quân 204.608.

ĐƠN VỊ: Tiểu đoàn 1, TĐ 54 Sư đoàn 1, Bộ binh hành quân Phú Thứ.

HOÀN CẢNH: Bị thương cụt một chân phải, mù mắt trái ngày 24/08/1969. Bệnh xương khớp, vợ mắc bệnh tim. Cuộc sống rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc Ông Huỳnh Chính

ĐỊA CHỈ: **Thôn Hòa An, Xã Lộc Bình, Huyện Phú Lộc, Tỉnh Thừa Thiên Huế.**

ĐIỆN THOẠI: **038 3988 332**

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreaoovat.com>

tin vui

Một toán thám hiểm được NASA phóng lên sao Hỏa để tìm kiếm sự sống.

Vài tuần trôi qua, điện thoại ở tại phòng điều khiển dưới mặt đất reng:

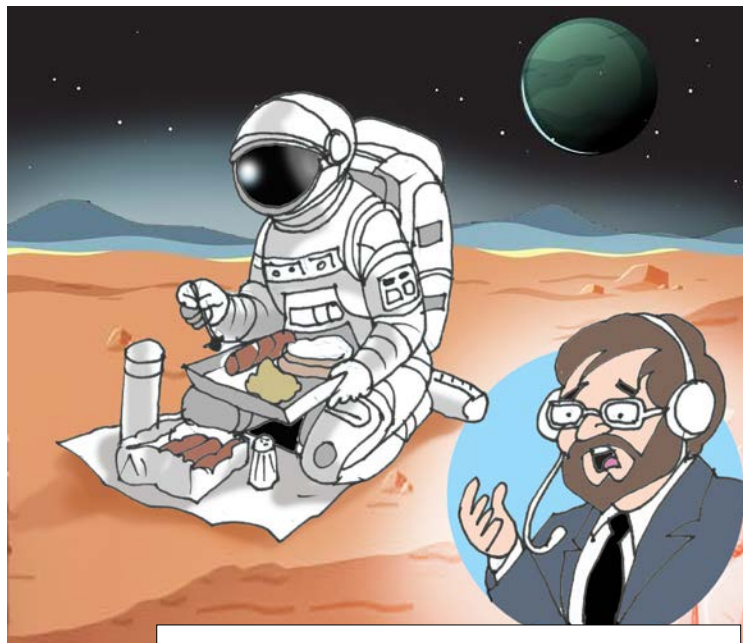
- Báo cáo. Tôi tìm thấy một con ruồi trên đây!

Sếp NASA mừng hóm:

- Vậy hả! Tìm thấy ở đâu vậy?

- Trong cái chảo giò của tôi.

HỒ THỊ HƯƠNG THẢO (CA)

BẢO HUÂN

**Bill, Nhà,
Xe. Ly Dị.
Thuế!
Bệnh. Lão. Tử!
Vậy cứ hối thúc
ăn cho mau
lớn.
Làm gì
chứ?**

DANNY ĐẶNG QUAN DƯƠNG (San Marcos-CA, sưu tầm)

xui

Ông nọ tình cờ gặp lại một người hàng xóm cũ:

- Vợ con ông sao rồi?
- Số tôi lận đận, ông ạ. Con vợ thứ nhất bỏ tao, lấy thằng khác....
- Con thứ nhì sao?
- Nó không chịu đi.

OANH OANH (Waco, sưu tầm)

BẢO HUÂN